

TRAGI-COMOEDIA,

Cui in titulum inscribitur

REGICIDIUM.

Perspicacissimis Judiciis acuratiū
perspecta, pensata, comprobata;

*Authore R. I. BRATHWAIT, Armigero,
etriusque Academie Alumno.*

L O N D I N I,

Typis F. G. & prostat venalis in officinā Tho-
dori Sadleri, in Strandensi plateā ædibus
Somersetensis contiguā. 1665.

ORNATISSIMO VIRO, HEROI
SPECTATISSIMO, PRÆLUSTRI
STEMMATE NOBILISSIMO

SURCULO, TALI & TANTO PATRE
QUO NEMO CLARIOR, FILIO QUO
NEMO OPTATOR DIGNISSIMO;

GUILIELMO WENTWORTH
COMITI STRAFFORDIAE,

Ri. Brathwait,

FAMILIAE STRAFFORDIENSIS
DEDITISSIMUS,

HANC TRAGI.-COMMOEDIAM
IN PERPETUAM POSTERIS
MEMORIAM,

REDIVIVÆ MAJESTATIS
GLORIAM,

HUMILLIME D.D.D.

Drammatis Personæ.

1 PONTANUS	Judices.	Scæna Arcadia.
2 FUROSTES'		
3 PALMARIUS		
4 CHRYSOLOGUS		
5 ALBITURNERUS	Confusiles.	

6 HÆRESIUS, <i>Anarchius.</i>	7 OMPEHALIA <i>Uxor Her.</i>
7 CHARAESIES.	BULLÆUS <i>Preco pub.</i>
8 CLEMENTIUS.	DUNÆUS <i>Lector Ti- burnius.</i>
9 CALIDONIUS.	PIMPINELLA <i>Uxor</i>
10 MAGIRIS.	DUNÆI.
11 PETRONIUS, <i>Sacrificulus.</i>	Civici & Rustici ad Comiti- ale Forum gregatim Con- fluentes.
12 PORCIO.	Proditores.
13 JONIUS.	
14 AXELLIO.	
15 FOSSORIUS.	
16 RABÆO.	23
17 SICARIUS.	
18 CREMANTIO.	
19 CORILÆUS.	
20 ARGASIO.	
21 PENITIUS.	
MURATUS, & SILVIFLUUS <i>Reos se Conficiens.</i>	

Aetorum Tyrannidis.

*Velato sed virido more, Prodi-
rum mortes sunt ostensæ; Varios
motus, & affectus in tempore
mortis præse ferentes.*

In HÆRESIO *Spiritus Elatio.*

In CHARESTE *Audacia.*

In CLEMENTIO *Arrogantia.*

In CALIDONIO *Impudentia.*

In MAGIRI *Submissio.*

In PETRONIO *Dejectio.*

In PORCIO *Militia.*

In JONIO *Argutia.*

In AXELLIO *Resipiscientia.*

In FOSSORIO *Erubescientia.*

In RABEO *Astutia.*

In SICARIO *Immodestia.*

In CREMANTIO *Pænitentia.*

In CORILÆO *Temulentia.*

In ARGASTO *Confidentia.*

In PENITIO *Dementia.*

In MURATO & SYLVIFLUO *Confessio,*

In Honorēm ~~Authoris~~ ^{Autoris} hujus
Tragi-Comœdiae omni Encomio
Superioris, Parnassidum Chorus.

Quam gravi vultu condit Melpomene modus?
Quam Tragico succo Regum deplangit Ro-
Et Placido cursu perfida Gentis neces (ges,
Depinxit Vates? Zeuxis non artem petit,
Lyfippi nec docilem manum: Hipocrene fuit
Omnes per venas Authoris incliti: cingite
Frontem perenni Bacchare: Mæoniae forum
Clariorem nullum peperit, nec Genio parem.

F. B.

Prologus.

Scena dum novo saliunt Theatro
Salibus, ludis, levibusque jocis,
Nos alto magis canimus cothurno
Vestibus atris, tepidisque genis
Undique sparso: Principis piæ
Spectetis Cladem, Proditoris necem
Emerito clausam: nulla nequitia
Ars latet condita: Judices lasam
Fustiam censem. Illi qui prius

A 4

Gem-

Gemmis, & purpuris micuere claris
Expositi pœnis, reliquèrē vias
Sanguine tinctas, repetuntque aræ
Supplici more: & si vitâ frui
Concedant Fata (sed concedi nequit)
Diceret quisquis non sum qui sui,
Novi qui Cælum, solumque regit.
At qui formidine pœnarum dolent
Aspectum mortis tepidè gementes,
Nec pio Superos affectu colent,
“ Unicè metu sunt pœnitentes.

Hi sunt qui pœnas meruere graves,
Hi sunt qui Scænis perièrē nostris,
Qminis mali simulantes Aves,
Regis, & Regni latitantes hostes.
Sin, Spectatores, spatiari juvat
Paschis latis, Floribus amœnis,
Musa delicias palato parat,
Mulcendo lepidis auriculas scænis.
Sin tot Facetiis affluat Mimus
Quo Spectatores attrahat Calamus,
Applausu vestro redirivivi simus,
“ Ingenuo vatis reddite palmas.
Spectate interim quid Aglaia donat,
“ Vespera diem grata coronat.

REGI-

R E G I C I D I U M.

Sanguinis Scrutinium.

T R A G I - C O M O E D I A.

A C T U S P R I M U S.

S C Ā N A P R I M A.

Intrat Bullæus, & Dunæus.

Bullæus.

Eus Dunne, mi Dunne !

Dunæus.

Quid novi, mi Bulle ?

Bullæus.

Novæ restes, novæ vestes,

nova omnia.

Dun. Nova omnia ? Bona omnia : -- Suboleo
lucrum.

Nec quisquam erit in hoc negotio solertior.
Quid vis me parare, mi egregie Bulle ?

Bull. Acuantur secures , parentur funes.
Instar *Myrmidonum* confluunt Proditores. Ut
Apium examina ad Pessulum convolant , coacti

quideant, aliter non venirent. Ista omnia pendent adhuc in lite; & sub Judice lis est: Pendebunt verò, iectu oculi citius, in reste, & de proditione tunc actum est.

Dun. Ha-ha-ha--si ita se res habeat, *Ego* & *Pimpinella* mea toti erimus decorati, deaurati, sericati, purpurati. Splendidè apparebit *Lictor* in verticem Patibuli.

Bull. A Capite ad calcem nitidulus eris homo, mi *Dunne*: ac parùm *Conopii* tali non sufficiet operi.

Dun. Id *Populus* curet; parùm te moveat. Novi satìs quid officio meo competit. Per tot annos antiquo *suspendis* servitio, & Armigeri titulo diutiùs decorato fui designatus, Nonne me tunc magnoperè puderet illius Artificii immemorem fore, cuius tam fidelis extitit, & ad omnes Anni terminos tam assiduus?

Bull. Túne Armiger! ubinam insignia, obsecro?

Dun. Non longè à *Paddingtono* distantem domum meam invenies multas per temporum series à Majoribus meis successivè devolutam: ac conspicuis etiam præ cæteris Nominibus decoram. *Taurum* enim *Dirickum*, hominem laquei artem optimè callentem quo raseam, quid de *Brandino* referam? qui nobiscum nuperrimè floruit, ascendendi scalam agilem soletiam

Regicidium.

3

lertiam retinuit, in tractando & legando funem eximiam artem habuit, & pediculosam Angiportam eam vulgo appellatam LONGLANE, pendulis vestibus cujusque generis multifariè ditavit. Et quā familiā prognatum se fore, quis ni omnium ignarus, penitus ignorat?

Bull. Ista apprimè calleo; quo autem tendunt insignia illa de quorum antiquitate tanto-perè jactitas vehementer scire cupio, quænam illa sunt.

Dun. Adi, audi, & accipe. Haud Plebeia sunt sed altè pendentia, tenui stamine, sublimi nascientia stemmate.

Bull. Narra obsecro, quænam sunt ista Heroica signa.

Dun. In campo meo Sable-cruento nodosis funibus implicito, primitus porto Tres arbores, duos Rampantes & unum Crossantem, à vertice Restem pendentem, & in nodo Hoc Elogium, NE PLUS ULTRA. Istane sunt generosæ domus genuina Signa?

Bull. Egregia narras— Et nunc tua Mefisis opima est. Confluunt Patientes, saltim ii qui passuri sunt; Gemonias erunt Scalas, illico ascendentes, restesque sequuntur. Hoc ipso die (moras enim texere pericolosum) acciti sunt, & accersiti coram Judicibus, quibus nulli in forensibus prudentiores constant, vel intei-griores,

griores, ad rationem reddendam illius nefariæ Prodictionis, Cujus illa *Catilinæ* nè umbella fuit.

Dun. Regicidæ sunt illi !

Bull. Ipsissimi.

Dun. Hósne pœnam Capitis subire putas ?

Bull. Si tu jugum, illi jugulum sunt inventuri : Cruentatæ sunt manus Regali sanguine. Emeritò nemo eorum liber evasus est ; tam ingratos se gessere subditos optimo Principi ; Qui probitate mirâ prædictus , exemplari pietate imbutus, pro nullâ aliâ culpâ Tyrannidis asperrimas pœnas sustinuit, quām quod benè nimis meruit. Pro veræ enim virtutis præmio falsi sceleris pœnam subivit : gravissimè mulctatus , in quo maximè meritus ; summoperè à suis approbadus.

Dun. Hah-hah-hah ; Sic mihi optimè evenit. A probitate Principis processit Subditi improbitas. Proditorum nequitia nostro artificio maxima contulit beneficia. *Tiburni* locus , & *restiarii* laqueus annuatim *Dunæo* præbent redditus. Patientum lachrymæ parùm me mulcent ; minas molliunt.—Nihil assuetudine majus. Assiduitas puniendi sensum mihi abstulit dolendi. Irriguoſ qui profert oculos, Carnificis officio parùm idoneus. In funem uti supremum finem oculos figunt miseri ;

miseri ; eorumq; poenis in me nimis molle esset compati. Parentum etiam jugulis fatales me innectere nodos minimè doleret. Sat mihi sic providere meis. Jaeta est alea ; quæ si aliis lœva, nobis maximè auspicia. Fortuna nostra verè est pendula : Fata Latronis, fæl citas Carnifícis : nec lentas in Judiciis lites, anxiè pendentes afficio : *suspēndiā* valdè appeto, *suspēnsiōes* vero in *Foris* horreo. Debitorem me ista tardum nimis faciunt. Clamant Panifices, vociferant Caupones : *quando solvēs debita Dunæ?* *Num de Publicâ fide pendebimūs?* *num semper Cretâ utendum est?* Hoc modo vetulæ istæ sordidae die noctiùque clamoribus suis me vexant. Interim nil domi reperio præter rerum inopiam, nil foris præter æs alienum.

Bull. At nunc meliora spirant tempora,
Dunæ.

Dun. Perbellè ominaris ; Nunc me Creditores salutant, splendidioribus titulis decorant, & Allâ nobili pocula coronant.— Pendentia tempora florent, quæ me novam induere faciāt allicant.

Bull. Apage, unde iste strepitus ? *Strepitus
intus.*

Dun. O quām dulciter sonat ista compedium melodía in auribus *Dunæ!* Nunc Captivi, ni
me

me fallat conjectura mea, deducendi sunt per *Nova Portam* ad Comitialem Sedem, Sessionis nempe locum; ubi sententiam Liberationis vel Damnationis sunt subituri: *Perpanci* vero, ut spero evadent immunes. *Malis qui partit, bonis nocet.*

Bull. Eheu! Quam mira tibi incubuit cura de conservatione Boni? Nuperrime ista cerebro tua surrepsit opinio. Incrementum tuum non de Bonis pendet, sed malis.

Dun. Quis hoc ignorat, qui me novit? Si omni Termino Malefici non surgerent, salvarent, poenásque laerent, *Duna* omni *Adamicte* nudior, & inopior miserè periret.— Sed non datur commorandi locus. Ecce plebeia Cohors quam sollicitè Captivos comitatur!

[*Intrant Captivi ad invicem compedisti.*

Scæna Secunda.

Bull. **N**ostine Captivos?

Dun. Adhuc non novi; sub manu vero cadentes mea pleniùs noscam. Secundum varias Delinquentium noxas, varios effingemus

mus nodos : in nullo me deficientem invenient,
modo reos inveniant Judices.

Bull. Age Dunat ; istum ascende Colliculum , priusquam licentia tibi concessa fuerit
conscendendi Scalam : Et ad unguem transe-
entes exprimam.

Dun. Gratias tibi referam , si hoc p̄tæsti-
teris.

Bull. Gratias absque gratiâ certè referes,
Ascende, &c andi.

Ascendit.

Scæna Tertia.

Dun. **Q**uiuam ille qui tam composito
vultu , & elato gestu prodit , ac si
Judicium non timaret ?

Bull. *Heresimus* ; Anarchiæ deploratisimus
Antistes : Ab incunabilis , rixis , & discordiis
perditè deditus : & opinioni aliorum pertinaciter
dissentaneus . Ille cui pari compede jun-
ctus est , *Christis* nomine dignoscitur . Vir
omnium maximè ingratus , & Familiæ probi-
tati suæ alienus . Majores enim erga Princi-
pem conspiui fuerant fidei Afferentes . Più
etiam ,

etiam, & cordati Fratris exemplum habuit,
qui vitæ potius quam fidei discrimen subiret.
Nulla tamen horum mentem mutationi dedi-
tum commovere poterint.

Dun. Optimè meæ causæ consulit, pessimè
suæ.

Bull. Proximus in ordine (si ordinem in ho-
minibus omni ordini alienis spectemus) Cle-
mentius est, sed Clementiam subdit erga Princi-
pem iniquè judicatum inhumaniter se gerens,
nomen *Clementis* peragrè meruit; præpingui
corpore sed perfido corde. Nec mirandum
est, si perduelles isti tantoperè pinguescunt,
quando ab opibus legitimorum Subditorum
talem succum, adipemque hauserunt. Fide-
litas in hisce *Civilibus Bellis*, semper maci-
lenta rediit, Perfidia vero saginata nimis.
Favos quos Apes summo labore suo, vel jure
hæreditario collegissent, istæ Vespæ surreptitio
more in Alvearia sua redigérunt, & in hunc
diem impunè possident. Omnis in ferro salus,
cujus militari prætextu Ense non *Lege* tenentur
omnia.

Dun. O Fælicia Secula, quæ talia nobis ad-
serunt commoda ! Redditum Domus nun-
quam persolvissim, si ista facinora non conti-
gissent. Eorum lethum mihi lucrum. Quisnam
autem *Ille* qui tam torto & tetrico vultu ocu-
los

los in humum figit, ac si os in *sablime* erigere non poterit? Certè credo si * lippientes oculi ejus Lampades essent, quòd nares illius passim sparsimque scintillantes citò concremarent.

Bull. Perlepidè te geris; sed aurem paulisper præbe, & certiorem te faciam hujus *hominis* (Belluam dicere mallem) qui disformioris vultus quam vitæ nequit apparere. Iste est versatilis ille vulpes *Calidonius*, à suis æquè perosus ut aliis, à cunis perfidus, in turbidis aquis assidue piscans, sua spargens, & dissipans ut prodigus, aliena capiens, & rapiens ut avarus. Homo sanguine plenus, & in saturitate eā graviter sitiens. Quis enim, si tyrannidis eruerentur sepulchra, inveniretur qui inexplibili magis laboravit siti? Optimis semper *Civibus* maximè infestus. Floris imò & Decoris istius Gentis deploratissimus inimicus. Nimiràm, Qui Patrem Patriæ & Regalis assertorem injuriæ, in extremam vitæ limitem constantissime se gesserat: Hunc tamen præclarum virum omni Encomio superiorem (O inexpiable scelus!) laqueo integerimam vitam finire cogebat.

Dun. Talionis Legem, ni aliò censeatur, referam. Novum Ei nodum affabré texam. Sed valdè vereor, ne manum evadendo meam

* *CALIDONIUS STRABO.*

in suam transferatur Regionem. Quod in Convitum Insulæ nostræ proculdubio verte-retur.

Bull. Quo Pacto Obscro?

Dun. Quam crasso es Cerebro, ut hoc interrogares! Quid terræ nostræ laqueis assuetæ gravius aspergi potuit, quam *Carnifaci Publico*, Tiburnino titulo latius insignito, suspendii artem perdidisse?

Bull. Certè te puto animam citius quam talem artem perditurum.

Dun. Mitte me meis. Plura scire vellem. Quis ille, qui tam lepidè nos perambulat: Et Gesticulantis more prodit, ac si omni criminis immunis censeretur? certè Histrionem magis quam Proditorem dicerem.

Bull. Nihil scis, si eum nescis. De illius famâ totus Orbis personat. Tyranni fuit *Cappellanus*, *Caper* valde lascivus, *Lanienæ Leno* egregius; in Pulpitis Theatralis Theologus; in Curiâ *Ardelio Aulicus*; in Campo Seductor nefarius; Facetus nimis in suadendo, facinorosus in agendo; Paci publicæ, disciplinæ Ecclesiæ inimicissimus.

Dun. Nè plura de eo referas, novi satis. Iste est *Petronius Sacrificulus*, cuius vitam laqueo meo victimam fore plerique qui eum nôrunt ex animo optârunt.

Bull.

Regicidium.

11

Bull. Poenias luit ut meruit : ad alios transeamus, quo ab ungue feras hasce omni nequitiae deditas melius dignoscas, & cuique noxae nexum coaptes.

Dun. Age ; arectam aurem teneo.

Bull. Ille à latere suo ligatus, *Magiris* appellatur ; in lege communi diu versatus & valde proficiens ; at fortunæ naufragio laborans , quo Aleâ, vel Gulâ perperam deciderat , operam quam in forensibus studiis impenderat in Proditoriā artem subtiliis convertebat : Eo modo inaniter cogitans se non solum perbrevi tempore deploratam reparare fortunam, sed etiam in altiorem dignitatis gradum accessurum ; talis fuit scelerati hujus ambitio, ut pessimos motus citius amplexari , quam obscurè vivere eligeret. Ut summatim verò percurram omnia ; ne ulterius scisciteris ; residuos Proditorum vultus tibi detegam, quò Effigies eorum atro Carbone notatas melius cognoscas. Hoc enim *Lectores* per multas temporum series disquirere assuerunt. Duo illi seniles Proditores qui junctim prodeunt , sunt nominibus *Porcius*, & *Fonii* propriè distincti : & conditione æquè ac appellatione apprimè disjudicandi. Ille *Porcius*, licet famæ & fortunæ dispendum , hoc præcipite motu subivit, temperantiae tamen , & sobrietatis limites rarissimè transiret. Laboris

B 2

valde

valdè patiens, aliorum incommodis æquè compatiens, ferre quam inferre injuriam multò paratior. Hisce verò scopulis infeliciter naviçulam illidens, miserè periit, & probitatis pristinæ splendorem amisit: Sic * una hora penitus delevit quod multi anni studiosè contraxerunt. Iste autem *Fonius* multò pravioris extitit conditionis: Res novas perditè moliens; aliorum opes tacitè diripiens, & placido sub prætextu suis distribuens. Summa verò subtiliori naturæ suæ incubuit cura, in alienam segetem imittendi falcem, & aliena expilandi alvea ia ad suum incrementum; quod sicuti altius creverit, suâ laborando mole funditus corruit. In hac regione non perfidè minus se gessit, quam in alienâ perniciose. In omnibus locis Proditorem se ostenderit, nec insolenter minus se habuit in aggrediendo, & aggressus pertinaciter prosequendo; donec foveam quam aliis fecerat, sibi-ipsi paravit. — Sic cecidit *Teneer*: nec reviviscendi spes minima relicta est. Indomitæ mentes hujus farraginis tam vago & incomposito motu discurrunt, ut saltare solent plerūque priusquam periculum cernant: Et in omne prolabendo vitium, non citius ruunt quam corrunt. — Sic quos *Jupiter* vult perdere, hos dementat.

* *Æcas quod attulit, Hora abstulit.*

Dus.

Dum. Quid loqueris de *Fove?* nostra cum
Plutone assuētior est societas. Mitte nugas,
percurre relictos.

Bull. Agetur; parùm licet mihi arrideat,
Carnificis mandato præbere obsequium: — Sed
nunc tua Secula florent. Ille qui tam procero
gestu nos præterit *Axtellius* est, homo quidem
non minus *versatus* quam *versatilis*: nullus
verò unquam fuit *Synon* tam Sinuose callidus,
qui suo nitens ingenio sese non deciperit. Sic
capiens capit, aliosque illudere quærens illu-
ditur.

Sic facti Artifices, *Phalaris*, *Phæreclusque*, *Perillus*,
Quaque parant alii pœna fuere suis.

At fatuo sufficiat fato acquiescisse suo. Fi-
dem erga Principem integrum si servasset, hanc
ignominiam Familiæ gravius aspersam pruden-
tius evitasset.

Ille qui in dextram prodit *Fosforius* est, cuius
urbanitatem erga alios, admirari satis non
valeo; quoties sævitiam ejus adversus pius,
& benignum Rectorem, cui tantoperè ob-
strictus fuit, mecum recolo. Pessimum enim
omnium subivit officium in Regem pertrahen-
do suum ad *Theatrum mortis*. Cujus tractus
composito illius animo benignè fuit suscep-
tus. O quam efferae & cruentæ fuere manus, quæ
tam perfido impensaæ erant mancipio! At nunc

approquinquat hora, in quâ rationem redditurus est prodigionis suæ: Nulla admittenda est mora: Jacta est alea: nec inveniet rimam, per quam repat, aut evadendi periculum, quò barbara illius dementia eum pertraxit; tam miserum est spe lucri, vel foyeam alteri, suo discrimine parare. Relicto verùm eo, ad alios transeamus. Vidésne eos qui à sinistrâ prætereuntes tam superciliosè se gerunt? Ad unguem exprimam. Ille est *Rabœ*, homo omnium pessimus, fidei violator nequissimus; perfidii actor clandestinus, & perjurio suo egregiè notatus. Ille enim fuit sceleratissimus, & fælicitati maximè adversus nostræ in pejerando. Quam callidè enim & nefariè machinatus est contra integerimum, & prudensissimum Consulem, Marti æquè ac Mercurio deditum, fidelem Subditum, Patrem Patriæ, Principi Custodem! At hunc perpetram jurando peremit, quo *titulum*, quem prænobilis ille Consul merito acquisiverat, Familiae suæ surreptitio more adjungat. Et fælicitè hoc facinus omnium infælicitissimum perpetrando processit: vitam Primati omnium facile Principi tollendo, & Titulum omnium maximè nobili conciliando. Hoc enim modo splendorem famæ sprevit, quò opes, & honores accumulet. Et hæc facillima fuit provincia
tali

tali homini nequam molienti, Publicæ libertati clanculūm insidianti, & sib eo Senatu alacritè servitium præbenti, qui per fas, nefasque omnem exercere tyrannidem paratissimus inveniebatur. Quo florente, sæviente immō, nemo probus emicuit, quin relegationis sententiam subivit. Tam periculose fuit sub iniquo Imperio æquè vivere; vel suis liberè sine direptione frui. Interim iste *Rabæus* religiosum se virum prætendit, elevationem oculorum callidè finxit: suratâ suâ Eloquentiâ, quâ nihil affectatius (ut homines *Cumino* allicere *Columbas* solent) Plebeios cœtus attraxit. Vîsne ulterius? In Pulpitis dominatur; ventosi suffragia vulgi venatur, & sub prætextu Sanctitatis (ecquid Sceleratiis!) Machinationes suas (ut Dæmon in fornace) subtiliter complevit. Nec opinandi est se, phanaticâ facundiâ suâ tot lucrasse animas in Pulpitis, quot congescit æra in loculis. In colligendo opes nemo promptior nec avidior; proditionis studiosior, nec simulatâ pietate suâ fluctuanti Imperio periculosior. Nec minus quam fluctuare potuit, sub jugo tantæ & tam longæ tyrannidis graviter serviens. Sed sat supérque de hac *Patrueli* flammâ diximus.

Observa illum à latere nos appropinquantem Capite velato, & oculis obducto, spectantum

tium effugere aspectus studiosè quær it , sed operam perdit. * Iste est enim ipse *Sicarius*, homo egregiè notatus, & de grege Proditoriā maximè nefarius. In *Hyberniā* enim , instar agrestis *Hybridis*, de improbitate suâ plus quam Belluinâ gloriari non erubuit; imprudenter æquè ac impudenter jactans Se caput Principis obtruncasse ; se proprio manu eum occidisse. Quò verò ista jactantia? Nimirum quò opinionem apud eos juratissimos Monarchiæ faciliùs acquirat. Captandæ enim spe- benevolentiæ eò illectus fuerit ; vel augendi opes, quarum inopiâ valdè laborabat. Mentiri vero mallet quam non observari: Perpetrasse enim se asseruit (ut plerique putant) quod nunquam commisit. Publicum enim Carnificem illius *Regicidii* Actorem fuisse opinantur plurimi. Ex ore verò suo sententiam accepturus est ; cui sine spe terrestris veniæ meritò relinquatur. Ecce *Cremanatio*; qui nuperimè *Major* suit, quam cui potuit fortuna nocere ! Qualem Dominionei post triduè in hac florente Civitate usurpavit? Quam libertatem Olevaria erigendi Fora in locis sacrī insolenter assumpfit? Intra aedes *Pauli* Milites se inhumanissimè gerere vix poterint quam Ille extra. At facti se doluit: Pectora

* De tali scelere jaclare quid impudentius? quid exquisitio supplicio dignissima?

percussit, & fortasse criminis odium pectori incussum. Saltim, ut aliquid boni reteratur ingenuè dolenti, priusquam longum vale dicatur vitae, admittatur Ei Psalmus Misericordiae.

Dm. Apage! Qui nam Ille?

Bull. In Triennio, de Quinquennio Membrum maximè vitiosum. Nonne eum nōsti, quem omnes nōrunt, oderunt, & in pessimum hujus farraginis Nebulonem, unā voce, uno voto palam notarunt? Hic est *Coriolanus* ille, qui tot turbidos motus, & tumultuantes æstus passim suscitavit. Præpingui licet Cerebro, & crassâ Minervâ, Simultatum omnium Malleus exercitatissimus: Quo in ære nemo dicitur, in Amicorum Classe pauperior.

Fana prophana fecit; Sedes Episcopales invasit, redditus eorum deglubit. Fora publica litibus suis passim obstrepuerunt. Nec Magnopere eum tetigit si in forensibus superatus fuerit. Nullius Judicis sententiae acquiesceret. Se Anglicanæ Libertatis Assertorem, & Vindicem clamaret. Pugilem omnes eum apprimè nōrunt, qui alacritatem Spiritus sui sunt experti in memorabili eo Certamine apud * VALLEM CURSORIS, in quâ iste formidabilis *Hector* Ves-

* RUNAWAY DOWNS.

pertilionem se gessit , quamprimum ut Hostem suspexit . At fato relinquatur suo ; cui subcumbat ut meruit . — Sed quò perrexit ille *Calidonius* ? Quam lento gradu prodit ad *Comitiale Forum* ? Nec mirum est ; ne specus relicta est evadendi necem . Turpitè vixit , & turpiùs pereat . Cuncta Ei fuere venalia . Animam citius quam nummum perderet . Et in utróque , ni Superi immeritam sibi gratiam præbeant , peritus est . Taliter vixit , ut nè Amicum habuit , qui in defensionem illius exurgat . Authoribus Operum æquè ac Typographis Inquisitores habuit , qui Libros Proditoris (eo enim nomine appellati erant omnes qui Fidelitatem docuerunt) furtivo more venales fecit : aliorum poenam in sui lucrum sordidè convertens . Plures infra terram vermes corrodentes reperiet , quām amicabiles testes ad propugnandam ejus nequitiam , quā nil graviùs , nec lethali sententiā digniùs judicari poterit . Quam insolentè enim se Prodigorem gessit ? Quamdiu in *Rumpante eo Conciliabulo* dominionem retinuit ; & diu nimis tenuit ; defunctæ Conjugi statuam magnificam struxit , & splendidis decorando titulis se suāmque nobili familiâ editos inanitè commonstravit : at nunc in pulverem rediit Illa , Iste in ignominiam .

* Circunspice Dunnæ ; Ecce Penitius Civis val-

valdè incivilis ! Miserrimus *Euclio*, senescens
vitiis, ingravescens convitiis. Purpuratus or-
dine, omni commaculatus criminе. In nullo
vigilantior, quam in Proditoriis technis, nec
quis derisione dignior in Exitu Operis. Nemo
in aggressu alacrior, nec progressu infelicitior.
In Civitate optimâ Civis pessimus. Quem
pænitit fecisse penæ est innocens; quem verò
peccasse non puduit nec delinquisse *pænituit*,
merito periisse quis unquam non censuit. At
nunc appropinquat hora, in quâ demerita, cen-
fenda est poena. Funera transferantur funi,
& consignentur nulli alia teste, quam teste.

Dun, Optimè, optimè; ad capillum con-
texam ei restem, jugulo catenam multò apti-
erem eâ aureolâ quam immerit gestat. — Sed
Quinam Illi?

Bull. Isti qui in extremâ serie, *Limacis* mo-
re, prorepunt, sunt tepidi Proditores. *Niobis*
effigiem in fronte portant. Dolentes scelere,
erubescunt immò, quod magna pars est Pœni-
tentiae. A primo aspectu qui eos vident, reos
se criminis esse censeant. Sin nominatim au-
diros, *Muratus*, & *Sylvifluus* sunt vocati: Et
in ultimâ classe dispositi. Sic omnia rerum
numero sunt ordinata. Sufficiat nobis hos
Patriæ Perduelles, & Principis Proditores
percurrisse. Præterierunt nunc omnes: & al ud-
mîhi

mīhi agendum est. Præco publicus designatus sum. Vale igitur Dunnæ; quid de hisce fier, opportunè audies.

Dunnæ. Quò citiùs, eò opportunius. Professatur Reus, & Parabitur Laqueus.

ACTUS SECUNDUS.

SCÆNA PRIMA.

Intrant Pontanus, Palmarius,
Chrysologus, Albiturnerus,

Flavius — magna Comitante Catervâ.

Clericus

Ilent um adhibeatur Cu-
riæ. Janitor intende
officio, proferantur Cap-
tivi.

Ad Pergulam dedu-
catur HÆRESIUS.

Leva manum HÆRESIE.

Hæresi. Indulgite Consules. Quò tendit
ista manus levatio? Obsequium mandato ve-
stro præbere nequeo. Consuetudo est quem
antiquitas nullâ ratione suffulta introduxit.

Au-

Authoritati verò consuetudo cedat. Pravum usum Lex, & ratio vincat. Veniam dato, si hisce Phantasiis minùs acquievero; Scrupulum Conscientiæ adfert. Et optimè novit Gravitas vestra, Quicquid agitur contra Conscientiam ædificari ad Gehennam.

Curia. Istæ te parùm moveant nugæ. Multò magis seria à te pensanda sunt; Non datur nugandi locus. Manum ni levaveris, Curiæ immorigerum te gesseris; Et à tali pertinaciâ quid expectandum est, quin ut judiceris in *Mutum*? Et per Consequens lethi tui conscientium.

Her. Prægravis esset ista Censura.— Sed necesse est parere, ubi Authoritas novit imperare. Culpam admittere si cogamur, in foro Conscientiæ coacti remittimur. Agite. Vestrum est mandare; nostrum flectere; Manum levabo; licet à mente dissentiat manus.

Cler. Indictatus es nomine *Heresii*, quod tu perfidè, perditè, & nefariè cogitasti, conspirasti, & machinasti contra Pacem Regni, timorem Dei ante oculos non habens, Mortem Domini Regis, beatissimæ Memoriæ. Eloquere, Reus es, vel non?

Heres. Me reum nequaquam fatebor; Quamplurima verò nobis se afferunt priùs quam responsum integrè reddam. Lis mea sub

sub Judice est: & salus ab ea pendit mea.

Curia. Quo moras inaniter texis? Responde, Reus es, vel non?

Hæres. Vita hominis nullo beneficio pensanda est. Novi varios cuneos mihi præcæteris positos, & paratos esse, qui de facili à me non sunt evadendi, ni in defensionem mei præbeatur ansa; gratior licentia quād adhuc concessa est.

Curia. Observa morem *Curiae.* Pretiosæ horæ circa hasce ambages non sunt terendæ. Major tibi concessa fuit licentia, quād tali facinori, tam horrido, tam exoso adhibenda foret. Responde tandem, Reus es, vel non?

Chrysologus. In Nominé Principis cujus servitio delegatus sum, postulamus judicium
Curia. Hoc modo vobiscum si seipsum nū ganter gerat, Judicetur in *Mutum.*

Hæres. Mutum loquentem quis unquam audivit? Sed nè succensos vos habeam, responsum in promptu confidenter referam, Non sum reus.

Clericus. A Quibus te probandum reddes?

Hæres. Quibus! Cœlo, Salo, Solo, et Omnibus.

Curia. Haud tali modo respondendum est,

Hæres. Si non his, quò appellam?

Curia. Nimis te levem, lubricum immò geris

geris in discrimine vitæ. Probandus es per *Denum, & Patriam*, secundum assuetum morem Terræ, cuius sub Imperio omnes vivimus.

Heres. Ita fiat. Eo more me probandum annuo.

Cler. Bonam tibi liberationem concedat Deus.

Heres. Si accusasse sufficeret, quis innocens esse poterit? Quicquid circa occisum Regem feci, consultum habui, vel machinatus fui, non de proprio sed Comitali consilio, cuius sub arbitrio, arctiore vinculo me detentum fore putavi, quam sub ullo alio dominioris jugo, me præstissem Superos attestor.

Chrysologus. Nec Superos, nec Aras te meminisse credo, quando tali consilio, nulli nisi Dæmoni grato, acquievisisti. Maximam super te influentiam habuisse invisum illud Conciliabulum, Harpiiarum nido simillimum, audivimus. De quo, & fatali cuius exitu opportune te monuit *Pater tuus*. Sed aurem monitis tardius applicuisti. — Non in memoriam revocas, quomodo Patrem persuasum haberet ad relinquendam *Lanienam*, in quo officio, eo tempore versatus erat, & properantiū ad petendum urbem, & *Synodum* (*Synagogum* dicerem) mirandum in quā supremum fermè locum obtinuisses? Quād cautè vero, & consultè ad te

te rescripsit Pater ille Lanienus tuus ! “ Offi-
“ cium meum in quo educatus fui non demit-
“ tam. Officinam Lanii præfero nequissimi
“ Proditoris titulo. Ego vitulo, tu vitæ cul-
“ trum paras. Tutiùs est mihi vitulum occi-
“ dere quām tibi in victimam tyrannidis vitam
“ exponere. Ego inter Belluas, tu inter ho-
“ mines Belli s ferociores assidue versaris. Ne
“ appropinques antrum Leonis, ni pereas. Ta-
“ les Feras in NOVO CASTRO nostro non
“ invenies.

Cordati Patris ista fuerunt monita , sed am-
bitioni tuæ altiora longè , & periculosiora se-
quenti, valdè adversantia. Sic capiendo ca-
peris , aliósque illudendo illusus manes . Tals
te immeriti honoris quæstus intimè cruciet.

Scena Secunda.

Curia. **S**ecedat *Hæresius*; Juratorum verd-
ctæ transferatur. Probi & Lega-
les sunt homines , & Evidentiis eò exhibitis
optimè mun'ti ; qui de hac Proditione (quan-
tum ad *Hæresium* spectat) rationem integrè
redduti sunt.

Hæres. Interim non designandi sunt mihi
Consilarii, quorum ope fretus, in defensionem
Cau-

Causæ adjutores habeam ; ne accusatorum mole depresso, vel argutiâ vestrâ funditus evictus deficerem ?

Curia. Ne te decipias : In casu Proditionis nulli Conciliarii sunt admittendi. Operam qui dedit perdendi Principem omni tali privatus est subsidio. Suo utatur consilio, ulteriorre non utendum est adminiculo. Accepisti consilium liberè optimum perimendi Principem. Justè igitur tibi cæterisque tanti facinoris sociis adjumentum consilii denegatur. Sufficiat tibi, cuius manus in sanguine Regis tam gravi, inexpiabili more sunt tinctæ, in defensionem tui proprio ore in attentionem Judicium admitti. Tantæ gratiæ nec non immeritæ clementiæ nè Parricidæ apud Romanos fuere Participes : Qualiter tunc æstimandum est de Regicidis, qui lumen Orbi, lucem Soli, Salutem Patriæ violentâ abripuerunt manu : Ista recole, & erubescere.

Hoc à te Credendum est *Hæresie* ; quod optimi illi Consiliarii sunt qui ad pœnitentiæ cultum te movent, eoque more promovent, ut te sanent sensum criminis altius imprimendo, quod nec minuere, nec mitigate poteriscelando.

Hær. Per tres ferè menses in Cârcere detentus remansi, à nemine visus, à radiis solis penitus

C feclv.

seclusus, alienus amicis, nullo consilio adjutus; & in hac conditione me situm, derelictū immō, num æquum fore putatis ad *legalem* responsionem vocari; præcipue cum hesternā nocte hac devectus fui, ignorans prorsus quid de me fieret, aut de quo inculparer? Num Captivum nudum & in defensionem sui maximē imparatum, vestrum sit aggredi?

Pontanus. Si evidētia reum te reddant, justitiam Curiæ incusare nequis. Justè perit, qui nequitiam suam in testem publicè produxit. Nullos in Juratores inimicos habes; sīn habueris, vel suspectos teneres, cautè excipias. Quo cursu quid pulchrius, quid æquius? Qui impium corripit, & condignas ei poenas infligit, mercedem non amittet. Iustus à summo censembitur: & tali sententiâ quid gratius?

Hæres. Non nostrūm est arguere, multò minùs reluctari ubi tanta dominatur Poteſtas – fiat Justitia.

Curia. Et emeritas poenas subeat nequitia.

Hæres. Poenas subire parām meruit, qui reum se anxiè novit.

Sancito Confistorio obtēperare si nefas, Conscium me criminis fateor. Penès Senatum fuit præcipere, nobis parere.

Pontan. Injusta qui jübent nullo patendi modo,

do. Num Principibus mortis sententiam denunciare; communi incendio totum imperium destinae; in exilium optimos Cives; in fatale excidium, ut in unam pulveris struem, omnia redigere; oculis vestris æquum fuerit? At ista tacere juvat. Legales sunt homines à quibus probandus es; sub quorum sententiâ, secundum Legem Terræ, necesse est quod surgas vel corruas. Major tibi licentia concessa fuit, quam tali, & tam egregio facinori, cui nullum prosus æquiparandum constat, ritè admittatur.

Heres. Nos Curiæ vestræ judiciis subditos esse non arbitramur. Quod Parliamentum publico consensu statuit, à privata Curiâ nullimodo coercendum est. Sub eadem potestate censuram ferrent Delinquentes (si tali inuria stigmate mereantur) quam prius fuerint designati. Pedibus Capiti dominari præposterum esset.

Curia. Ista te parùm moveant, limites, & cancellos Justitiæ, vel Authoritatis æquæ pertransire cavebimus. *Pramunire* non incidemus, in vestra censendo crimina. Si æquæ consulti fuissetis perpetrandi malum, ut nos judicium reddendi, & limitem ejus servandi futuri sumus, in spectacula populi non fuissetis producti. In rixis, & nugis tempus contrivisti satis.

— Evocetur aliud.

C 2

Scans

Scæna Tertia

Clericus. **D**Educatur CHARESTES ad Pergulam.

Curia. Audisti de quibus indictatus es; nempe de nefariâ, & sceleratissimâ Proditione eâ, carbone atro semper notandâ, contra Personam Serenissimi Principis, cuius neci, & in eâ florentis regni ruinæ moliendo, te ipsum egregiè concium fecisti. Quid in defensionem tui proferatur, quo emeritam mortis sententiam evasurum te speres?

Chares. Superioris loci vires si debilites, facile mereum facias. Supremæ Authoritatis mandato, cui obsecro piaculum censui, me fecisse assero quod feci.

Curia. Quænam, obsecro, fuit illa auctoritas Suprema?

Char. Parlamenti facies.

Chrysolog. Acies potius; Tota enim illa Suprema Curia, cui tales dominionem attribuis, constans fuit Militia, in armis assidue versata.

Hinc splendidissimum Sanctum gravissimum Delinquentem fecistis. Talis fuit nequaissimi Cœtus vestri Regula.

— Hac

— *Hac Acies victum factura nocentem est.*

Char. Hisce elegantulis loquendi flosculis audientium captare animos facillimum esset: Terror verò mortis licet plerisque graviorem aspectum imprimat, me ab hac opinione per rægrè permovere poterit.

Curia. Integra certè est, si tu teneas.
— Quæ scilicet?

Char. Ut me aperiam; non enim datur dissimulandi locus. Hujus opinionis sensum teneo, quem dum sensus retineo, tenere statuo;
 “Quod Parl'amentum, cuius auctoritati con-
 “stantè inservivimus, inferioribus Comitiis
 “vestris, nullo jure subjici posse. De totâ gente
 “constabat; de quâ prudentes maximè, & cor-
 “dati, publicis eis officiis fueruntelecti, & de-
 “signati.

Chrysolog. Cordatam vestram sapientiam sat experti sumus. Per omnes urbes, vicos, & Oppida lachrymabiles inveniemus testes, deplorabiles reliquias politici vestri regiminis. — Sed narra, precor, de quâ grege *Conventiculum* illud constitit? Parl'amentum dicere horreo; Domusculam potius dicerem, vel turpum avium Caulam omni nequitiae venalem. Cribrarum officium optimè præstitistis in puriora grana dimittendo, in paleas verò & siliquas retenendo. In eo Senatu dominionem tenuere

fæces. Si probi, vel paci dediti, foris sunt eiiciendi. Inter *Seclusa Membra* sunt recensendi. Grex parva, sed pestifera: in numero indigna, in virtus numerosa. Quæ vos igitur Dementia cepit, ut *insanientis Parlamenti* Obliquæ Regulæ obsequium tale præberetis!

Char. Si *insanum* fuisset, non tam diu constitisset. — Sed prostrato Leoni facile est Leporibus insultare.

Curia. Nè audienda est talis impudentia. Quantoperè inflatus est iste perfidus! Gloriatur in nequitiis.

Chrysolog. Tali Peste Universum laborat. “Peccator lætatur in desideriis, & cum male fecerit, benedicitur. Si farraginis hujus aliqui præsentes essent, quam molliter audaciæ illius afflarent, quam audaciter insolentiam ejus approbarent?

— *Facile est reperire Superbum
Finibus in Cunctis* —

Nunquam paventes gestu similare Pavones.
Ista pertinacia ab omni pœnitentiæ affectu longissimè remota est, Perfidiam adhuc in Sinu fovet. Fælicitati Florentis imperii statum Utopicum de proprio Cerebro fabricatum præfert. Ore suo reum se agnoscit. Incendiarii isti flammæ citius fuscitare vellent quam resinguere. Sententiæ eorum relinquatur penes quos

quos vitæ sive mortis constat judicium. — Hoc unicè adijciam, CHARESTES, quod perutile tibi fuerit si memineris, & salutarem in menti remorsum impresserit, si retinueris: Recole, & erubesce ingratitudinem tuam erga Principem tam Clementem, & de te tantoperè merentem. Gratiam suam munificè tibi tuisque exhibuit; Fratrem tuum, ut unum ab intimis habuit, cuius in Exemplum si fidelitatem tuam composuisses, nunquam tali horridæ, & scelestatæ Conjurationi acquievisse. Ista, inquam, serio recole, & desce.

Scena Quarta.

Cler. **E** Vocetur CLEMENTIUS ad Pergulam,

Quid à te obijciendum est CLEMENTIE contra Indictamentum in quo Regiae Majestatis læsæ incusatus es?

Clem. Petitionem hanc meam Reverendissimæ huic Justitiæ sedi humilitè offero.

Pontan. Crimen si confitearis, legetur Petatio.

Clem. Ingenuè, intimè, integrè confiteor.

Pontan. A Confessione facti, *Clementie*, animadvertendum est tibi; quamprimum ut vocaberis,

caberis, & Juratoribus reddetur Jussio de quâ consulant ; quod responsum facias , te per Confessionem iturum, à priore Placito descendendo ad Confessionem Facti.

Clericus. Læsæ Majestatis indictatus es Clementie, in cogitando, consulendo, & machinando mortem Regis ; Placebitne illud divertere Placitum, & confiteri ?

Clem. Confiteor me, Domine, reum esse.

Cur. Seponatur Clementius.

O quām latanter aura secunda spirat
Menti depressa se confitendo reum !
Pānam si Legis evitare nequit,
Dispellit nubem cordis à sede gravem.
Deposito onere sic viatores agunt,
Molli dum gramine mole levati jacent.
Hoc rei faciunt, legem non pānam timent
Legem qui Dei pānis terrenis præferunt,

Scēna Quinta.

Cler. E Ductor CALIDONIUS.

Pontan. Reducatur ad Calidoniam.
Compatrialem se nostrum apertè negavit.
Quo privilegio fruens (parum licet promerens)
statutum est Calidonium Synodus se appellere,

lere, & illius voce, & voto adjudicari.

Chrys. Se à suis maximè exosum esse credo. Quis enim integrè affectus, *Montis Rosam*, vel *Pulcherrimam Rosam Montis* serò recolat, & *Calidonii* hujus inhumanitatem non exhorescet? Heroem ætatis nostræ nobilissimum, & ab omnibus optimè merentem de medio abstulit. Vitam verò citius quam famam abripere potuit. Nulli enim Marmori cedet illius memoria. Tantoperè distat fidelis subditi Exitus, à Funere perfidi splendide licet egridentis. Finis non Funis faustum vel miserum reddit. In fune verò te finientem vitam, maximè infælicem qui omnibus odiosum agnosces.

Calid. Firmioribus me fulcris innixum sperro. Nulli me perosum habent præter eos qui probitatem meam imvident.

Chrys. Utinam tantillum seminis veræ probitatis haberes, ut nomen invidiae mereatur acquirere. Sacras verò ædes opibus spoliare, optimos homines vitâ privare, & pacificam Gentem civili Conflagratione dissipare, non invidiam est parere sed odium. Sin aliquem in te talem virtutum præstantiam conspirare videamus, ut illius admiratione dignum te judicet, insanientem penitus, vel delirantem rectè jucidemus.

Calid. Non tam leviter de me judicabunt omnes.

Chrys. Facilè credo. *Hybrides* quosdam in Provinciâ tuâ tenes, qui de efferâ ac inhumanâ Naturâ participant vestrâ; Hi fortasse te amant, & ut Ranae in Fabulâ colunt, quia similem te illis moribus sentiunt. Similitudo Morum amicitiam contrahit. — Sed te tuis oportet nos relinquere. Navigio accingendum est tuo. *Calidonia* te expectat; Cujus judicio Causa, deplorata satis, transferenda est. — Molliore more tecum agant venci, quam te erga Principem hactenus gessisti.

Scæna Sexta.

Cleri. **E**Ducatur MAGIRIS. — Quid in defensionem tui allegetur circa Indictamentum contra te prolatum?

Mag. Atramentum, Calamum, & Chartam accommodanda mihi obsecro.

Pont. Reddantur. In nullo tibi defuturi sumus, (modò Curiæ molestiam non adferas) in quo, tanto discrimine salutis tuæ impendente, modestè efflagitare poteris.

Chrys. Te ipsum si adamussim discutias, ista

ista quæ postulas parùm commodi tibi allatura
ingenuè fateberis.

Mag. Quid feci, quod tanta præ cæteris mihi
imponeretur moles?

Chrys. Quid non fecisti, si Causam æquè
pensaveris? In hac Tragœdiâ, te Sedulum,
ac strenuum maximè Actorem audivimus.

Mag. Unde hoc? In omni Tragœdiâ qua-
tuor exercendæ sunt personæ ad Onus Drama-
tis subeundum, & sustinendum. 1. Accusa-
tores vel Testes. 2. Juratores. 3. Judi-
ces. 4. Carnifex; at nullo sub eorum cal-
culo me redigendum teneas.

Consil. Sic te opinio fallit; vel levis quæ-
dam assentatio illusum reliquit. In hisce om-
nibus conscientiam te fecisti. Innocentem Prin-
cipem *Accusasti*; *Testimonium* injustè perhibu-
isti. *Fus* tuum in violando fidem perperam
fregisti. Judicibus iniquè astitisti. Et pro
viribus tuis, instar *Carnificis*, nocentes manus
innocentiae Principis nefariè imposuisti.

Mag. Sphæram, limitem, & Elementum
Professionis meæ non transivi. Consilium mi-
hi dare licuit. Eo prognatus fui, & educatus.
Nec ulterius processi.

Consil. Malum Consilium Consiliario pes-
simum. An unquam audisti Causidicum eò
lactatum vel educatum, ut contra Regem, cu-
jus

jus obsequio, & debito servitio fuit obligatus, forensem Causam ageret, & ad mortem usque persequeretur? Quis tam audaci, & friato fronte talia unquam aggressus est?

Mag. Non contra sed erga Principem operam impendi meam.

Chrys. Erubescet tandem; an graviorem ei querelam conscribere, parare, & sanguinolentæ illæ Curiæ tradere, opus Ei Cui te debuisti, tam beneficum fuit? Nil alacriore mente, nec elatiore voce poteris proferre, quam in postulando *Judicem adversus Principem*. Nullus silentio admitteretur Locus. Quantoperè fuisti delectatus in orando, vociferando, & sub *illius* Titulo cuius in antro discubuisti, imperando; hisce verbis sœpissimè utens, *Fiat Iustitia: si responsum non rediderit, Judicium requiro.*

Qualia fuere ista verba, an Consule digna?

Mag. Unicè verba erant, ulterius extrahì nequeunt. Et verba, ut optimè nosti, *Hæreticum* licet faciunt, *Proditorem* non valent.

Chrys. Assertioni illæ tam leviter fundatæ haud facilè acquiesco. Verba mala, si corrumptæ mores, non lenius sunt exponenda, si regias penetrrent aures. Purioribus pannis aspergere maculas, indelebile magis est vitium quam sordidioribus immittere. Reges subtilioris, & purioris sunt staminis; Fluvii latioris tractus,

ad

ad inferiores enim Rivulos sese extendunt, quorum Canalibus thesauros distribuunt. Si à clariore fonte non profuant, non scaturiant, naufragantes redeunt, & insipidi. In exemplum Regis totum componi Orbem novimus. Instillare solent in animos hominum mores suos, nec gratius quicquam aestimant, quam in omni gestu eos imitari. Quale tunc piaculum tu subivisti in Principem tam candidum, & cordatum, omniumque virtutum non imitabile, sed incomparabile Exemplum, Communem Hostem appellando, pessimis convitiis onerando? Hæc cine Eloquentia Consiliarum decuit, quam petulantia tua Causidico nuper attribuit? O quale dedecus attigisti togæ? Quam proditorè; & malitiosè in cruentato eo Foro te gessisti?

Mag. Non ex malitia, sed avaritia talis processit assiduitas: Non in turbidis piscari aquis quæsivimus, ut incompensati rediremus. Non eò operam impendimus, quod aliorum viribus quotidiè niteremur. Auri fames, ulciscendi fomes. Nil aliud me stimulavit quam egestas. Creditores audivi Clamantes; in portas omni horâ pulsantes; vincula comminantes. Quid de me in tantas redacto angustias fieret? Nil mihi domi relictum fuit præter inopiam, foris æs alienum.

Psalm.

Palm. Multò tibi satiùs fuisset *Captivi* quām *Perfidii* duxisse vitam. Ista Proditio tua ignominiosæ mortis poenam tibi inflata est, si reum te sceleris Juratores inveniant.

Mag. Regem qui amavit, & cui Regimen non displicuit, si prodigionis reus inveniretur, Justitiae oculis mirandum esset.

Chrys. Num te deseruit omnis modestia? Nónne dixisti (Vatem te verum nimis probando) Regem unà cum Monarchia collapsurum esse?

Mag. Ista verba Menti suere verbera, absque irriguis oculis nè voculam proferre potui. Florentem Statum miserè vergentem dolui, Cujus ruinam si discrimine vitæ redimere poterim, facile sustinerem.

Chrys. Qui hoc à te audit, *Magiam* perægrè credit. In lingua Subditum, in vita Perfidum te gessisti. Quisquis *Eremo* assuescit, de *Pellencano* necesse est quod suboleat. Dixisti te ex avaritiâ, non malitiâ sceleratæ Conjurationi acquieuisse. Sed æquè permixta fore non dubitandum est; Qui avidè conscripsit, maliciose complevit. Non desævit nec descivit donec ad mortem processit: Hoccine irrigus oculis elevisti scelus? Ista Lanii non Juridici fuere Insignia.

Pont. In defensionem Causæ tam deplorata nil

nil omisisti nec tepidè tetigisti *Magiris*. Talis Argumentatio qualem à te agitatam suscepimus, multò meliorem emerita est Causam. Expertem te satis, & disertum in Legibus ostendisti. Ferrum verò in dementis manu plus nocumenti quām emolumenti adferre solet. Apertis te oculis cecidisse probas. Nostri Regis Prærogativam; & contra scientiam, Conscientiam imò ausus es procedere, eam spernendo, conculcando, & pro viribus tuis delendo. Plurimas horas erga te patientèr, erga Causam verò nugantem contrivimus: si quid ulterius in promptu teneas, modò materialis fuerit, & attentionem Fori promereatur, non aversâ aure discussiemus. Aliorum vita æquè tenera est nobis ut nostra.

Chrys. Aerem satis verberavit; Sat supérque fastidii invalidis suis argumentis *Reverentia vestrae* auribus embiberet, Si tanta licentia loquendi concessa esset huic Dicatulæ quantum voluerit; ardua foret provincia invisæ prolixitati suæ imponere silentium.

Mag. Si vita mea æquè molesta esset, ut justa vitæ defensio vobis fastidiosa, facile tacearem. *Causidico* verùm dicere, differere, disceptare & decertare in vitæ propriæ gratiam, quid *Furi Naturæ* acceptius, quid accommodatius? Si mercede illectus linguam acuat, talem labo-

laborem sustineat, multò graviora in vitæ defensionem necesse est quod suscipiat. In uno contexam omnia, ne inutilibus ut dixistis ambagibus, Reverentiæ Loci molestiam adferam.

Me coactè magis quam sponte fecisse assero in progressu hujus Judicii. Imò neque ex *avaritiâ*, nec *malitiâ*, sed quorundum *amicitiâ* me permotum fuisse fateor ad hujus negotii difficultatem subeundum, & superandum.

Chrys. Facillimum erat superare, ubi vires non admissæ erant resistendi. De *illus Capite*: Quinam verò, obsecro, fuerunt illi tam chari, tam intimè propinqui, ut amicitiam conservationi fidei te proponere suaderent?

Mag. BRADSHAUS, quem vos R A E SHAC A M alium tenetis, me semper unum ab intimis habuit. Sicut *Socii* unius *Hospitii*, ita in omni *beneficentia* & *Officio* extitimus conjunctissimi; Multum prævaluit mecum talis amici consilium. Nec non C A L I B A I, D O R I S L A I, & J R E T O N I; Quorum opinionem in plerisque secutus sum. Morti tamen Principis perægrè acquievi. Dissuasus imò haberí vellem ab immanitate illius sceleris. At nullis argumentis à me prolatis evinci, nec averti se promitterent. In has tandem redactos

fui angustias , ut invito animo , & perægrè ferente, viribus eorum viam dare cogerem.

Confil. Maximum tibi occurrit infortunium, eos in amicos & socios elegisse qui in violationem fidei, quâ nihil gravius , & discrimen vitæ, quâ nihil gratius, tam præcipite more traherent.

Pont. Ista dolenda magis quam delenda vides. Ciconia inter Grues si conversetur , pari multanda est poenâ. Perduelli niti nota est perfidi , “ Malî qui socius , est socio malus. Incumbe lacrymis, onus grave leve faciunt. In foro Cæli multum proficiunt ; in foro Curiali compassionem pariunt.

Cler. In Crastinum diem , usque septimam horam prorogetur *Curia*.

ACTUS TERTIUS.

SCENA PRIMA.

Intrant Bullæus Præco publicus,

& Dunnæus.

Bull. Unc volo totum rideat *Tiburnum.*

N. Istâne tibi placent Comitia,
Dunnæe?

Dun. Optimè, Optimè. Ista mihi parant viam ad *Tiburnum* longè optatissimam. Unicè miror quomodo *Calidonius* ille *Argastus* nostrum evaderet supplicium: acsi Jugulo suo æquè cum cæteris laqueum reperire non poterim. Carmenti me satis habiturum spero tortuoso vultui suo, omnibusque sociis suis.

Bull. Extra dubium est, *Dunnæ;* sed causam si ignores, nodum tibi illico solvam. Alienæ est gentis, Privilegium igitur nata' e vendicat. In eâ terrâ judicandus est in quâ prognatus, & in quâ tangi sceleris, quo nullum gravius,

vus, diutius mansit accusatus. Nec minus expectat quam inveniri regum.

Dun. Hoc ad me parum spectat. Inter *Calidonium* & *Anglo-britannum* nullam differentiam teneo. Manus in utrumque paratas habeo. Si Lex noxam, nostrum est officium invenire nec däm. Splendidas eas vestes, quibus tanquam *Primipilus* magis quam *Captivus* prodit indutus, magnoperè concupivi. In *Longa Angiporta* nostra, in quâ tot militum, aulicorum, & Ruffinorum pendent Insignia, illud *Calidonium Pallium* tot fimbriis decoratum mirificè splenderet: nec sicut *Dunnæ* loculos minus ditaret. Sed querendi non datur locus. Publicis Judiciis necesse est nobis acquiescere. Plures, ut spero, judicandi sunt.

Bull. De hoc nè hæreas. Plures, & multo diiores accersiendi sunt, & judicandi. Diffissimum e facturi sunt Carnificem quem unquam *Tiburnum* habuit.

Dun. Carnificem me vocas? Quid nî E-quitem?

Bull. Equitem auratam te propediem vocatur sumus, mi *Dunnæ*; sicuti in *Danais* gremium destillabunt imbres aurei nî ætatum tuum. Iste tuus *Saturnus* erit annus. Clavos, & Seras opportunè para, quo Latronibus

viam obstruas ; ubi affluunt divitiæ, oculi plerumque constant nequitiae.

*D*um. Ista me nova hominem novum facient. Inopem tam subito ditatum, insanum redderent. Sed tutius est , & conditioni aptius, consulto moderari sua, quam imprudenter de alienis gloriari. Erga Creditores interim meos Superciliosius me gerere , haud incommodum mihi fuerit ; quo statum meum immelius mutatum advertant , & me conditioni meæ optimè cognitum competiant. At adhuc optandum illud tempus non advenerit : — mea messis in herba est, Eaque de quâ plurimi degustarunt , sub Eculeo pendet. Submissiorem igitur me decuit erga Creditores apparere, ne Balivi, quorum vultus adhuc mihi valde formidulosi , Officio laqueari meo discrimen adferant. Promissis aureis pascendi sunt, qui adhuc esuriunt ; nec aliter explendi sunt, donec proventus meus , quem indies expecto de *Fune*, & *Securi*, profluat.

Scena Secunda.

*Intrant Artifices; PIMPINELLA uxore
DUNNÆI scētante, & objurgante.*

Pimp. **D**ii vos perdant, nequissimi Nebulones; Nōnne satis vobis fuerit Officiario Regni nostrissimo Infamiam aspergere, sed Latrones vos gerere?

Artif. In quo Latrones, obsecro? Latrociniūm judicas nostra justè quærere? Vos iniquè nostra detinuitis, & nos quæsivimus ea in possessionem propriam reducere quæ vos injustè diutissim tenuistis. Inani spe non amplius sumus illudendi. Redde æra, & reddentur vasa,

Dun. Quid fecerunt, *Pimpinella*?

Pimp. Quid non fecerunt, mi *Dunnæ*, si inhonestum audires?

Dun. Num inhonestè te tractarunt?

Pimp. Istud me tantoperè non percitasset. Graviora nobis intulere dispendia. Ut me Dii amant, *Dunnæ*, calices, patinas, catinos, folles, forcipes, omnem denique supellectilem violentâ manu abstulerunt, Nihil nobis integrum

grum reliquerunt. Nudam invenies domum
cum eò reyerteris.

Bull. Quinam sunt isti *Dunnae?*

Dun. Satores, Sutores, Pistores, Carn fices,
& Caupones, quibus me Debitorem facilius
erit agnoscere quam solvere. Lux ea faustius
adhuc nobis non affulxit.

Bull. Appropinquat verò dies, in quo diti-
orēm te Creditoribus ostendas. —

— *Hinc major rerum nascitur ordo.*

Dun. Interim talis à me suscipiendus est
ordo, quo placatos habeam: & egenis lari-
bus ablata restituant. — Parcite, precor, Debi-
tori yestro. Patientiam habete, & solvam
omnia.

Artif. Quādiu, *Dunnae*, quādiu? Ita
mora nobis est mors altera. Quād multas Of-
fīcīnas quotidie clausas reperties à levitate &
rendentium, & libertate Debentium? Aliorum
pericula nos cautiōres faciunt.

Dyn. Agite, & si fides sit in *Dunnao*, cre-
dite. Supellex restituatur querilæ huic Uxori
meæ, & pollicor me intra unum mensem solvi-
turum omn a.

Bull. Ne yobis-ipsis inimici estis: si im-
portunis clamoribus incommodum Publico suo
adūtatis servitio, nunquam ab eo solutionem
accepturi estis. Fortuna illius de laqueo, cu-
jus

ius nexum si impediatis, vobis laqueum texitis; Justitiae injuriam facitis; & vos-ipsos gravioris Censuræ reos (quod omnium periculosissimum est) efficitis.

Pimp. Utinam mihi liceret hos scelestos ad Tiburnum ducere! Quam libenter Dunnæ præstarem Officium. [Tacite hoc loquitur.

Artif. Acquiescendum est votis, Dunnæ, modò in mensem æra solvas; sin deficias, molestiores nos reperies, quām adhuc fuimus.

Bull. Ne timeatis; In hoc tempore proventus ejus undique profluit. Laqueos Dunnæ deauratos esse audietis. Ampliora, nec utiliora officia nullus unquam Tiburninus Officiarius suscepit. Cum pannosis Delinquentibus, quorum vestimenta, quām corda magis sunt contrita, non agendum est. Nunc cum Proditoribus sericeis vestibus indutis, & siliciis mentibus imbutis est versandum. Nè putetis temporis dilationem aliquid incommodi vobis fore allaturum. Nunc enim res agitur, in Publicis Comitiis Actio Proditorum agitatur. Hoc modo de laqueo oriturum est vobis lucrum; de fune illis finem, vobis beneficium expectetis; sic regitur cursus; aliorum mors, viventium merces.

Artif. Contenti sumus, modò pactum prestat. Caveat nè deficiat, ni laqueo suo perpetram pereat. Valete. D 4 Dunn,

Dun. Valeatis sub unco meo , turba nequissima. [Tacitè.]

Iniqu' orem cœtum nulla gens unquam perperit.

Narrabo tibi ingenuè, *Bullæ*, cuius originis, stirpis, & farraginis isti fuerunt Nebulones. Fæces, Exuviae, & Sordes terræ, primùm orti (sicut Muscæ de stercore) ex cloacis, & canaliculis *Pickhatchia*, *Houndsdichia*, aliisque obscœnioribus locis. Post paululum temporis latius succrescentes in eminentiores partes urbis accesserunt. Ubi occultiore more, ut Locustæ solent, secedentes, parco victu , & aliorum questu opes sordide colligunt, nec curant quorum manibus æra extorquent , modo ditiores fiant. Sub eorum unguibus infelicitè cecidi, annonam, & alia necessaria ab eis suscipiendo. Pretium magnoperè augerunt , quia parum habui in promptu quo salvam. Norunt verò si verum agnoscerent, me multum solvisse æquè ac debuisse. At paupertatem meam timentes, & tarditatem proventus advertentes (manus enim meæ officiali laqueo diutiùs fuerunt insuetæ) hoc modo me tractarunt.

Bull. Inhumaniter satis , sed ultionem maturè capias.

Dun Si vivam non dormiet. Virgas in urina posui ; & sentient si sensum teneant , quam

lem mihi intulerunt injuriam. Festina prope-
rantiūs, *Pimpinella*, ad recipiendum vasa quæ
Raptoreſ illi nobis abstulerunt; transferatur
mihi vindicta, si in hoc grandi lucrandi opere
surrexero. In promptum *linum* habeo, quo
lineam vitæ aliis contraham, mibi ditiūs pro-
traham.

Bull. Norunt omnes qui te norunt, Prodi-
toris lethum Carnificis fore lucrum. Mittan-
tur verò ista. Tu tuis; nobis relinquantur
nostra.

Dnn. Si acceleretur Judicium, non tardabi-
tur suspendium. Nullæ mihi magis sunt gra-
tæ Curiæ, eis tandem quæ relinquunt omnia
in *suspensione*. — Sed mea vocant negotia.
Tuum est intendere libro, nostrum lino. In
utroque ordine, prosperè nobis succedat. Hæc
Mæsis tantopere à me expectata si defecerit,
vel sterilis occurrerit, tale vulnus cordi *Pimpi-*
nella meæ adferet, ut Conjugis ope parùm in-
digeret, manum ad finem tuum paratiſſimam
haberer. Sed meliora spero, vel perio.

[*Secedit.*

Scœna Tertia.

Intrat Mulier Rusticana.

Hlus bone vir ; nostine an Judices hodie ad hunc locum veniunt ?

Bull. Optimè novi ; sed quid tibi cum Judicibus ?

Rust. Non multum negotii habeo. Magno perè desidero Judices videre , ad hunc diem vixi , & Judicem nunquam vidi.

Bull. Hah, hah, hah. An Judicis aspectus anili ætati tuæ tam delectabilis appareat ? Quo venisti, Muliercula ?

Rust. Per tot Iustra annorum Incolatum meum tenui in pauperculâ quadam villâ vocatâ *Gottam à Nottingamia* haud longius remotâ.

Bull. De egregiâ , Mecastor, villâ vestrâ, plurima audivi. Nonne in eâ *Septem Sapientes* fuerunt nati ?

Rust. Ita aiunt. Nunc ab eâ Mariti mandato mei hic missa sui ad emendum ova.

Bull. Ad emendum ova ! O Commercium perbellè consultum ; & missione talis oppidi dignissimum ! Nonne cariora sunt ova *Londini* quam *Gottamia* ?

Rust.

Rust. De hoc nihil scio. Increbuit verò fama in villâ nostrâ quām grande navigium anreis *Ovis* instructissimum huc transvectum fore à *Famacâ*, & tenui pretio coemenda.

Bull. Totus sum in cachinaum versus.
—Quām pretiosa sunt ista Commenta! Num talia reperisti ova?

Rust. Nondum inveni, nec me reperturum spero. Dicunt plerique me illusum fore: & persuasam me habent revertendi: sed aliquid itinere dignum spectare statui priusquam revertar: quo per hyemales noctes quādam Nova auditu digna Familiæ meæ referam. A primo accessu meo in hanc Urbem, (quæ in opinione vulgi *Nottinghamiâ nostrâ* multò gratior est, & latior) conductu Hospitis in cuius domo remansi, admissa fui ad spectandum *Gigantes*, *Leones*, & *Monumenta Regum*. Quo autem ista? Gigantes sæpiissimè vidi in spectaculis Ruralibus nostris; Leones etiam à tergo Lanii super Equum portatos, & in publico foro venales; Regalia etiam signa (ut insignia Regum Monumenta) juxta portam cujúsque Divertitculi fixa. Nil in hisce vivum comperui præter Leonem, cuius aspectus majorem mihi attulit formidinem quam voluptatem. Judicem verò vivum videre cupio; à cuius optato aspectu me aliquid Itinere longiore meo dignum vidisse fatebor.

Bull.

Bull. Num te crédam nunquam spectasse
Judicem?

Rust. Vidi certè in tumultuante tempore
quamplurimos eo Nomine vocatos: & à loco
Posteriorum missos (vulgò *Rump*) uti verò Ca-
nes oblatrantes, & sævientes sese gesserunt;
tales contuendi Feras mihi nec Oppido meo
incessit Cup ditas. Leoninas mores Civilis
habitu indutos mirabantur omnes.

Bull. Opportunè venisti; Appropinquant
Judices.

ACTUS QUARTUS.

SCÆNA PRIMA.

Intrant Pontanus, Palmarius, Chrysolo-
gus, Albiturnerus, Ventilaius, Flavius.

*Dispositis Iudicibus, Consil. & Primatibus in
propri's Sed'bus, se accingit Officio Clericus.*

Offic. Edite, Secedite, silentium
præbete.
Cler. Janitor, deducatur
PETRONIUS SACRI-
FICULUS ad pergulam. Leva manum,
Petronie.

Pet.

Pet. Quam pro peccatis Populi sæpissime levavi.

Cler. Indictatus es nomine HUGONIS PETRI, quod timorem Dei præ oculis non habens, Proditoriè, perfidè, netariè, & malitiosè cogitasti, consultasti, conspirasti, & machinasti mortem Regis beatæ memoriæ; quid in defensionem tuam proferas; Reus es aut non?

Pet. Pro mille mundis tanti sceleris non inventirer reus.

Cler. Per quos probandum te admittes? — Si aliquem Juratorum excipere volueris, hoc à te opportuniùs agendum est cum ad Librum venerint, priusquam jurati sunt.

Pont. In Numerum 35 definite excipias, ulterius ire non poteris, ni bona & legalis causa eò te moveat, & assensus Curiæ admiserit. Calamum, atramentum, & chartam si placuerit accommodata habeas.

Pet. Domine, nullam eorum excipiā. Novi candorem meum, & probitatem talem fuisse, ut nemo me tanti facinoris, cui acquiescere semper horrui, meritò inculpatum judicet. De NOVA ANGLIA huc missus fui ad religionem sanam, & sinceram passim propagandū æquè ac stabiliendum, & in eo opere tali more me gessi, ut fructus ubique apparent

ant Officii, & Ministerii mei haud inutiliter expensi.

Pont. In hoc Loco non agendum est de bono quod feceris, sed de malo (omniūmque pessimo) quod perpetuaveris. Bona ea de quibus tantoperè gloriaris, sive integrè pensanda, sive splendida sint peccata, in Cœlesti foro non Civili Curiâ relinquimus judicanda: licet multo plus Lolii quam *tritici* in Dominico agro te sparsisse vereor. Cædes tam Pii, & præclari Principis, quem admirari citius quam imitari possumus, nequāquam requirenda fuit in Sacerdotali tuo officio. Manum Regi imponere, Inuncti sanguinem effundere, eique vitam admere, qui Salus fuit Populi, Salus Reipublicæ, Sidus Patriæ, Clavis Regiminis pii: hæc cine Insignia Professionis tuæ? hæc cine documenta Ecclesiæ tuæ? Aut quo interiōs te tangam, & sensibilem conditionis tuæ magis faciam; Hoc ne scelus fuit Religionem, quo te missum dicis, propagare; fidem sinceram stabilire? Ethnici horruerunt, quod simulata tua sanctitas approbavit, percitavit, perstimulavit.

Chrys. Miserrimus iste Sacerdos (ni opinio me fallit) à NOVA ANGLIA ad nos venerit, quo in terrâ nostrâ NOVAM ANGLIAM crearet. Regnum sine Principe; Corpus sine Capite; Ecclesiam sine Fide; fin pauperculam

perculam fidem, nudatam opere. Nōnne enim ex Animo suo fuit (ut ipse ingenuè confessus est) *Heroes*, *Levitæ*, & *Juridicos* omnes in Exilium mitti, de finibus nostris excludi, & extirpari? *Platonem* nunquam legerat, *Platonicum* tamē esse voluerit (Eò enim scientia vel idioma linguae tuæ peregrè attigerit) Omnia Communia: nec minorem Conjugi licentiam (ni Oppidani de eo mentiantur) admitteret. Mittenda verò sunt ista; longè graviora cum illo sacerrimo Proditore sunt agenda.

Pet. Multa contra me sunt allegata, per pauca, vel nulla adhuc sunt probata.

Chrys. Probanda tamen sunt, & ab iis, quorum testimonia declinare ardua esset provincia.

Pet. Talis erit provincia, ut si minus præstero, periculum vitæ me subiturum sentio. Levi verò spongiâ ablueda sunt ista. Nil habeo in me, quod testetur contra me. Regem semper colui; Prærogatiæ suæ firmiter adhæsi; omnem honorem (ut subdito comparauit) Dignitati ejus Regali similiter attribui; à Titulo suo in nullo derogavi.

Albiturn. Quām impudens est ista assertio! Recole, & erubesce, quām pulchris nominibus, & titulis eum dignatus es insignire. Assimilasti eum *Barabba*. *Tyrannum*, *Proditorem*, *Homcidiam* vocasti. Omni Regimini incommodum,

modum, quia *Fatuum*. Nonne ista fatui,
& debacchantis fuerunt effata?

Consil. Nec de *unius Principatu* meliorem
tenuisti opinionem. Dixisti enim rem onero-
sam, turbidam, & infructuosam; Patriæ gra-
vem, subditis molestam, omnibus bonis gravi-
ter invisam.

Chrys. Petulantiū te etiam gessisti in vo-
cando Principem eum quem te tantoperè colu-
isse dicas, *Idolum*; nec minus à te sperandum
fuit, quād illud magnificentum Specimen
cum omnibus Ei nitentibus citò corrūget.

Consil. Nec ita desæviit malicia tua: Eo
enim tempore (chalibæo calamo in sempiter-
nam memorando) cum *Princeps ille*, quo nullus
unquam innocentior, nec suis (si Bonis) gra-
tior, coram *Alta*, & cruenta ea *Justitia Curia*
accitus judicandus esset; nullam aliam eboire
vocem nosti, quam *Justitiam*, *Justitiam*; *Le-
gi Executionem*. Tam parùm spectasti Opti-
mi Principis vitam, Reipublicæ ruinam, Con-
fusionem omnia. Sic te de *Præcone Pacis*,
Tubicinem Litis fecisti. Singuli motus, me-
tus, turbines, & procellæ ab *Aolio* ore tuo in
exitium, & commune incendium florentis hu-
jus Insulæ spirarunt. Tantum *Religio* potuit
suadere Malorum.

Pet. Sub prætextu Religionis nil mali ma-
china-

chinatus fui. In Pulpitis , Consili's publicis, vel privatis, qui s unquam me audivit talia prædicasse, edidisse, consuluisse, seu suggessisse?

Chrys. Pulpita si appelles, valde erubescunt de scurriloquis tuis: non solùm de levitate, sed tèrribilè Prodictione suboluerunt. Scripturæ Textus cordis tui malitiæ accommodatissimos ex proposito feligeres; selectos non nefariè minùs applicares. *In ligando Reges in catenis*, & *Primates in compedibus*, operam impendisti, doctrinam complevisti. Quem legibus nosti solutum, tyrannidis Legi subditum fecisti. Imo Principis salutem rem tam noxiam tenuisti, & invisani, ut in *Mensalibus Gratiis* (O nefandum!) salutem illius memorari dedigneris.

Pet. Ista proferuntur, sed nulla probantur.

Chrys. Probanda tamen, eaque soliditate, ut absque fricato fronte peragre de negandi. Ni de Lethi etiam Petronie, nimium biberis, immemorem te non patieris confidentiæ illius quam in Exercitu vestro habuisti depositam, dicendo; nec elato minùs vultu quam voce hoc assentiisti: “Si exercitum nostrum usque “ad septem annos integrum servemus, de “Rege, & Posteris ejus minime solliciti “simus.

Pet. Si ista tam gravia, vera essent quorum

me criminaris , mille *Levitæ* leviore sententiâ quam Capitis pœnâ non censerent. Sed incusasse, ut spero , non sufficiat. Murum ahenum in me habeo , qui in defensionem mei se se opponet contra omnia invidiæ jacula quæ erga famam vel vitam meam sunt collimanda. Unum in me teneo instar omnium contra omnes mihi aduersantes.

Consil. Expedit reum fortè esse , cui tantoperè imiteris. Nonne tu ille ipse eras , qui in eo memoratissimo die (atroque carbone noctando) in quo Princeps noster iniquissimum subivit Judicium , uti raptus insolito quodam affectu , publicè clamasti, *O Gloriosa dies ! Hoccine fuit Insigne Levitæ gloriæ ?* In ruinâ nimis patriæ gloriari !

Pet. Quod nunquam cogitavi.

Albitur. Facile credo. Principis mortem Patriæ incommodum adserre nunquam tenuisti. Aliter compatientem te magis gesisses, quam in tot nocturnas Consultationes (Elucubrations certè omnium periculosissimas) subeundo, sustinendo, complenda.

Pet. Nequaquam memini me nocturnis Consultationibus unquam interfuisse : In quâ nimirum Régione ista fuerunt transacto ?

Albitur. Hunc Orbem in Urbe , Regionem in Rimulâ seclusam reperies. Meministine Cole-

Colemani stratiam, Windsaram, Waram, Piëtam Cameram, nequissimi illius Proditoris Bradshai Domum? Ista omnia, ut seditiosi Consilii vestri sedes, Charactere tuo sunt signata. Quam gratæ fuerunt vigiliæ vestræ, quò vigilantissimi Principis vitæ imponatur finis; Proditioni tam nefandæ auspiciatior præbeatur Exitus?

Consil. Istæ *Nova Angliae* doctrina, vel cuiusvis Regionis quo Perexit?

Chrys. Neque hoc rancori hujus *Sacrificuli* suffecerit: eo enim funesto & lachrymoso die, in quo Princeps ultimam vitæ scenam ageret, Iste perniciosus Prædicator, Officiosus Proditor, visus fuit longo armatus *Gladio*, huc, & illuc agilitè discurrens inter *Larvatos* eos *Regicidas*, qui in Actores fatalis istius Cladis erant designati.

Pet. Nunquam me memini per totam vitam longum gessisse gladium. Licet Petrus sim nomine, non opus mihi fuit mucrone. Nullus erat *Malchus* cujus auriculum abscederem. Nec me ulli, nec aliquem mihi hostili animo affectum suspicabar.

Palm. Non est jocandi locus, *Petronie*; Ludente cum Sanctis pericolosissimum est.* Quam-

* *Naupragium fama in mundo pati grave; Spe futurâ privari miserrimum.*

plurima digerenti gravia contra te allegantur ; nec testimo niis minùs firmis integrè probantur. Parùm in defensionem tui adhuc protulisti, quo Judici, vel Juratori æquè satisfacias. Nugas mitte, seriis intende. Tua tam deplorata nobis emicuit Causa , ut nil nisi vota superfint.

Chrys. Nonne excessit etiam de memoriâ tuâ quot scelestis acclamationibus infestam eam *Regicidii* diem propalasti ?

Pet. Multorum, eorumque graviorum Criminum me reum fecerunt Testes quām unquam admisi ; imò quorum mentionem intimè horreo. Dixerunt enim (sed verè finxerunt) me gladio instructum Larvatis iis Proditoribus associari, eodem die, & theatro in quo Rex Capitis poenam luit : Hoc à testimonio in mei gratiam æquissimè prolato vivâ voce & apertâ ratione refellendum , sub dubio (ut spero) non amplius veniet. Probatum enim habui, me per totum eum diem ab ortu solis usque ad occasum ejus in Cubiculo languidum remansisse, & super stratum decubuisse. Nemo autem me *Ignem fatuum* huc, & illuc devagantem unquam tenuit, vel in corpore meo talem habuisse subtilitatem, ut nunc in *Panli Coemeterio*, & eodem instantे in *Protectoris Curiâ* apparerem.

Pens.

Pont. Parùm refert ad expiationem Crimini, sive præsentem seu absentem in Theatro Tragico illo te exhibuisti. Imminuere videatur, adimere nequit. In omni Circumstantia *Facti*, & *Super-acti* reum te audivimus. Neque omnino testimonio illi à te perhibito fideliter nitendum est. Sed ulterius ista non sunt differenda. Attentionem tibi leviter nuganti patienter dedimus: Te dimisso ad alios procedendum est.

Cler. Semoveatur Petronius.

[Evocetur PORCIO.]

Scena Secunda.

Cler. **L**EVA manum PORCIO.

Chrys. Iste etiam Captivus sub Calculo Proditorum meritò numerandus est.

Por. Sub interiore Calculo me numerandum spero.

Confil. In altiorem Prodictionis gradum concendere quis potuit, quam assensu, manu, & sigillo, Regis cædem comprobare?

Por. Manum forsitan adhibui, cum sigillo nunquam signavi.

Confil. Sigillum quam calamum difficultius est attestari. Nos verò in utrumque Parati. Calamum scribentis, sigillum signantis, & mor-

tem Principis vivâ voce acclamantis , per va-
rios, eosque conspicuos testes radio solis cla-
riores manifestè probavimus.

Por. Non omnes illi tam nervosi fuerunt
Testes, ut vos asseritis ; aliqui enim eorum
contra me testantium valdè hæserunt vel hæsi-
tarunt in testimonio.

Conf. Ne quenquam meminimus multo-
perè hærentem.

Por. Magnoperè certè; Nonne CARUS me-
moriā multū caruit , quando sine chartis,
& characteribus de subligaculo productis nil
de me, nec contra me in lucem proferre pote-
rit. Evidentia talis (ni fallar) nec Delinquen-
ti, Jutatori, nec Curiæ integrè satisfaciat.

Albiturn. In multis deficiimus omnes.

Qui memor, ingenii deficit arte sui.

Por. In eis verò quæ de periculo vitæ sunt
agenda, mallem memorem quam ingeniosum
testem admittere. Iste ingenio pollens,
& Rheticis flosculis præstans , accuratiore
licet more elegantiam, cultum, & ornatum in
oratione exprimat, & tinnientibus auribus at-
tentionem ingerat, ad inquirendum vel com-
probandum criminis qualitatem , aut Captivi
innocentiam parum spectant istæ officiæ. Non
de lingua loquentis, sed de conscientia recte ju-
dicantis vitæ nostræ spectanda est incolmitas.

Ab

Ab illis qui memoriam in manticis repositam habent, Libera me Domine.

Albiturn. Ille tamen quem tantoperè premis, & debilis memoriae incusas, post paululum temporis se recolligens, subtræctis è medio chartulis, quarum usu memoriam priùs adjuvasset, de te, & progressione tuâ in hoc scelere omnium nequissimo, rationem accuratissimè reddidit: ac si læsam memoriam occultiore quodam afflato recuperasset.

Por. Tales certè testes ex calculo Juratorum meruere explodi. De quampluribus audivi, qui *legendo* servarunt vitam, sed *legendo* nobis adimere vitam, mirandum magis quam approbandum machinor. Lex *Anglicana* ad hunc usque diem, ut opinor, talem Juratori *lectionem* ratissimè legerit.

Chrys. Toto Cœlo erras: Talia memoriae adminicula justè sunt admittenda. Testi integro, & inculpatæ famæ adhibenda est fides. Alterius vitam ut propriam spectat: Nec quicquam testando in lucem proseret, de quo refelli poterit. Sin ista minus placeant, alia de te producta sunt testimonia, quæ nullis viribus repellenda sunt, nec impugnanda. Non adhuc tibi sufficerit in sinu tuo proditionem forvere, sed pertinaciter in eâ persistere. Quam cepida enim, & languida fuerē vota tua circa

Regis nostri adventum & optatissimum illius redditum in paternam sedem, & solium (tyrannidis manu tam diu detentum , direptum imò) à testimonio *Maioris Electi* copiosè satis acceptus. Eo enim tempore totæ Insulæ gratissimo , in quo Serenissimus Rex noster ad regnum suum rediit , quamprimum ut ab illo candidè , & cordatè in his verbis scissitatus eras: Num illa inopinata sed maximè optata mutatio incredibili gaudio subditorum omnium animos affecerat ? Cui responsum in promptu habuisti frigidè dicendo : ‘‘ Haud omnium una est sententia ; varij varie de ea cogitarunt . ‘‘ Quid verum (inquit FLAVIUS) tuipse de ‘‘ hoc sentis ? Non adhuc (respondisti tu) in ‘‘ Confessorem meum te feci .

Quam anxia fuit ista fidelis subditi expressio ?

Por. Testem minus quam honore afficere nequeo : sub reverentiâ tamen tali Personæ adhibitâ liceat me asserere Eum non apprimè meminisse verba (ut ipse ingenuè fatebatur) quæ illo tempore à me prolatæ essent .

Flav. In nullo me testem perhibui , quod ab ore tuo non processit . Salutis magis studiosus fui , quam tu tuæ .

Por. Altius , & multò devinctius emicuit hoc beneficium quod profiteris quam adhuc sensi .

sensi. In tuiore enim statu me constitutum fore crederem, si tali Colloquio me nunquam applicuisse. Tantum mihi obtigerit infortunium, alterius cingulo caput meum suppōnendo; alienæ Censuræ innocentiam meam tradendo.

Consil. A turbido, & malevolo corde nulla loquendi serenitas, (ni artificiose palliata) spectanda est. Tam difficile semper fuit Proditori cor clausum diu continere.

Pont. Audisti, *Porcio*, nubes testium undique coorientes; nec ullius testimonii vigorem te repulisse posse. Quid ulterius à te objiciendum est, quo sententia tanto sceleri demerita mindis denuncietur? Si quid in defensionem tuam & attentione dignum occurrat, serio, & sine ambitu te explica,

Por. Proclamationis beneficium humilitèr postulo. In diem præfixum redii, & meipsum reddidi. Postquam ultimo d^e transacti Actus exceptus fui. A Priv.legio quod aliis concessum fuit, nequaquam me exclusum fore spero. Nec errorem Judicū, voluntatis errorem interpretari censeo.

Pont. Nobis inditum est officium de *Facto* judicandi, non de *Gratiâ* Principis agendi. Hoc transferendum est Ei à quo regimur: & sub quo judicialem hanc sedem nos tenere dicimur,

Cler. Semoveatur Porcio.

[Evocetur *Fonius*.]

Scæna Tertia.

Cler. Quid dicas *Fonie*, de qua incusatus es? Reum, vel non reum te arguis?

Fon. Per aliquos dies me confiteor in ea Curia sedisse, sed nunquam malitiosè Regis mortem machinasse.

Consil. Circa Formam turbatur, Materiam confitetur. Parum vero conductit hoc ad Causæ sustentationem suæ. Hic enim encleatè probandum est (quocunque sub velamine defensionis telam sibi obtexit) hunc Captivam Pergulae astantem, in eâ Curia altâ Justitiæ sedem tenuisse. Confessioni e iam integræ si minus acquiescat, luce manifestius comonstrabimus, istum hominem (si tali insigniatur nomine) tam manu, quam sigillo cruentam eam consignasse *Warrantam*. Nihil est quo gravius perturbatur, quam quod proditione, & malitiosè Regis mortem machinasse diceretur. Dimittat excusationem, nemo peccat invitus. Quicunque operam impendit, eoque consilium virésque extendit quo tales

Actus

ius. Actus in finem deducat, secundum Legem adjudicandus est, nec Eæ Criminationi facilitè reddenda est responsio.

Fon. Fateor me per varios dies sedisse : sed intentiore mente Principis morti nunquam acquivisse.

Consil. In te consurgunt omnia. Nulla luculentiora emineant Testimonia. Quicquid pertinacia tua denegat, manus, & sigillum adversus te comprobant. Si quid ulterius in promptu habueris, expeditius redde ; aliter requirendum est Judicium.

Albiturn. In negotiis tam altis, & arduis, non immorandum est ambagibus. Principem pium amisimus, & de te æquè ut cæteris ultionem fieri quærimus. Hanc Justitiam universus status lachrymis, votis, & vocibus importunè quæfitat.

Fon. Non occurrit quod ulterius referam vel Dominationi vestræ offeram. Quicquid in defensionem mei, vel salutis conservationem proprè spectaret pro viribus meis objeci. Nec quicquam amplius dicendum, aut differendum restat, præcipue in hisce Certaminibus, & Palestris Forensibus ; in quarum cogitationem perægrè attigimus ; & in quarum agitatione graviorem Causæ injuriam quam adminiculum inconsultè adseram. Oportuit me in has

has redactum angustias in Deo confidere ; Honorabilis hujus Curiæ Judicio , & Juratorum Conscientiæ humilitèr offerre,

Pont. Sumniat m (si intentioni memoriae benignè faveat) quæ proposita sunt repetam, & claudam. Per ambitum enim discurrere in negotiis vitæ imprudentis vel aliorum pericula parvi-pendentis Officium semper tenui.

Delatio ista vel Indictamentum (quo communī vocabulo Legis utar) in varios actus distendit, & distentos arctius contrahere instituimus. De singulis partibus hujus delationis , nulla est, si singulatim discutiantur, quæ eum cogitandi , consultandi & machinandi mortem Regis aperte reum non comprobat.

Primum nobis probatur consultasse , convenisse , & proposuisse morem illius mortis. Secundum , Iste cum sociis suis assumpsit potestatem judicandi Regem, Tertium , quod actualiter sessit super Regem, Ultimum (quo extremam Tragœdiæ Scænam compleant) ille cum suis denunciavit Regis mortem, quem jugulandum uno voto, vivâ , sed effera voce postea fecerunt. Ingenuè confessus est Captivus se inter eos Comites mortis sedisse. Et in hoc (si cætera mittamus , quæ æquè gravia sunt, & nefaria) Prodictionis concium se fecit, agnovit imò. Ex ore enim suo eliciendum est

se in omnibus præmissis reum fuisse. Nec fortius quām de ore proprio testimonium perhiberi valet: nec ulterius perquiri necesse est. Cuique à suā agnitione ingenuè redditā declinare, aut quod in publico confessus est abnegare, omnium est levissimum. Qui agenti fidem non tribuit, cui credet?

Neque aliquid aliud verò judicari potest, nec sperari, quin ista confessio tua, JONIE, medullitis exhibita te mirifico more reficeret; Onus conscientiæ levando, mentem anxiam relevando, & insolito mole depressam elevando. Tales sunt vivifici fructus Contriti Spiritus.

Cler. Semoveatur *Fonius*, adducatur *Axellius*.

Scæna Quarta.

Cler. **L**EVA manum *Axellie*.

Axel. Homo sum Legis penitus ignarus. Subministrentur mihi (obsecro) atramentum, & charta.

Pont. Reddantur: Nihil ei subtrahetur quod in defensionem sui propriè spectare videatur, modò nugantè tempus non conterat.

Chrysf.

Chrys. Multo humanius fecum agitur, quam conditio illius Promeretur: Nil enim indignius erga Principem indignissimum perpetrari potuit, eo tandem quod ipse omnium Scleratissimus admisit, commisit, complevit.

Axell. Ista verba Factum augent, me factorem minimè probant.

Consil. Hæc nobis ad probanda relictæ sunt.

Chrys. Miror certè, si ulla tibi superfuerit verecundia, quomodo à genuino rubore te continere poteris. Reminiscere, & erubescere, quam officiosum te gessisti Instrumentum in promovendo, & accelerando Principis cladem! Præsidionalis iste fuit Præfectus temerarii illius Comitatus, cuius subsidio (mandato arctiore suo prius adhibito) duxit & conduxit Regem ad Altam eam altissimæ Injustitiae Curiam. In qua tam inhumaniter se gerere ausus est, ut non puduit hunc nefarium Cohortem suam ad sufflandum Necotianæ fumum in faciem Principis: nec quod minus grave fuit, comminante vultu Milites jussit, qui sub Præsidio suo erant designati, Bombardarum ora collimare in Heroicam quandam piâ voce exclamantem contra iniquissimum Cruentat illius Curiæ progressum. Effinxissent enim in Delatione adversus Regem prolatâ, quod consensu, motu, & approbatione totius Reipub. & boni populi

Anglia

Anglia eò deductum fore Principem ; & ab
eâ (ementitiâ Curiâ) sententiam justè accipi-
endam. Cui *Horoīna* illa non animosè minus
quàm verè responsum fecit. “ Apertè men-
“ tiri vestrum est : De tota ea Republica,
“ & bono populo (de quo mendaciter jactastis)
“ ne de millibus producatur unus, qui assertioni
“ *vestræ* acquievit. CROMWELLUS Ti-
“ rannus est. Quâ voce graviter succensus,
acriter clamasti (ut vino tortus & irâ) Dejicite
Pellicem ne Curiæ adferat molestiam. Nec
adhuc cessit furor ejus. Cannâ enim fortitèr
(ut Præfisionalem Ducebat decuit) usus est , in
cædendo milites eos, qui canorâ voce non
clamarent , JUSTITIAM, JUSTITIAM.
EXECUTIONEM, EXECUTIONEM.

Axell. Vocem eam (Salvâ Reverentiâ ve-
strâ) redargui magis quam comprobavi.

Confil. Hoc suisset pietatis Officium ; sed
pertinaciæ tuæ, (adamantinæ imò duritiæ tuæ)
magnoperè alienum.

Axell. Dixi forsitan , (nec alitèr intelligi
vellem) increpando magis quam animando ;
& ni malè memini, in hunc sensum talia verba
(ut subditum decuit) protulí : “ Docebo vos
“ clamare *Justitiam, Justitiam, Executionem,*
“ *Executionem* : Et Cannam exercendo meam
“ Clamorem eum perosum mihi fore mon-
“ stravi.

Confil.

Consil. Mirandum est unde tam petrosus clamor ille foret, quando te subrisisse advertebunt omnes post iniquissimam eam sententiam in Regem prolatam. In memoriam tandem revoca quanto Contemptu adjudicatum Principem in vilem, & pauperculum Essendum (Plebeiam nempe *Cedanam*) conjici, & deportari studiosè curasti: & ne minima reverentia illius Personæ adhibere:ur, Cui te ipsum debuisti, velatis Capitibus Portantes prodire jussisti: Quæ omnia occultiore more peracta voluisti, ne talis Contemptus, quo nullus gravior, odium populi percitaret. Neque his sat ata fuit Crudelitas tua; nuncium misisti ad Carnificem, quo in nullo deesses ad tale perpetrandum & accelerandum scelus. Custodem etiam Corporis defuncti Principis te gessisti; nec in eo officio minus quam gestire assuevisti. In quam Custodiâ ne parum lucratus es. Lacrymabile illud spectaculum oculis omnium spectantium fuit expositum. Inter quos unus cuius

* Per. Templum. * *nomen* religiosum se exprimit, veniens ad hunc flebilem truncum contuendum, nullimodo admittendus erat in conspectum illius Angeli absque solutione Angeli. Quo soluto admissus, hoc scommate fuit suscepitus!

“ Inspice, & introspice si quid Sanctimoniarum
“ in eo ineat !

— *Quis*

— *Quis talia fando
Temperet a lachrymis?* —

Axell. Nemo unquam me talem Stoicum sensit, ut me alienæ miseriæ insensibilem judicat. Novi quām humanum esset humanos casus ingemiscere : nec eum minus ingemui imminentem morti, & securi Regale collum supponenti. Suspiria, & lachrymas compatientis subditi in me retinui. Nil humanum a me alienum fuisse puto. Fateor, nec me fateri pudeat, in disciplina militari dīutiū versatum, ab ephebis immo fuisse educatum : a quo Principio, severioris iudicij reperiantur nonnulli qui colligant *Armatis Divum nullum esse pudorem* : Sed qui *Axellum* novit nil unquam in eo tale invenerit. Facillimè omnibus iis quæ mihi objiciuntur, responsurus sum, modò detur licentia, quæ nulli legitimo Subdito est denganda.

Pont. Libentissimè detur modò non devies. Pretiū majoris sunt horæ quam nugis conteri. Liberè utaris, modò non abutaris.

Axell. Quam plurima mihi sunt objecta, quæ facilimè impugnanda sunt, refellenda immo. Pleraque eorum qui testantur contra me, quodam odio magis quam veritatis specimine inducti varia variè excogitarunt.

Pont. Ne hominibus inculpatæ famæ tales

aspergas maculas. Data tibi fuit opportuna libertas excipiendi quoscunque volueris.

Axel. Hanc gratiam à munificentia vestra me accepisse ingenuè fateor : Unus vero eorum qui in me productus fuit, rabie magis quam ratione percitus, multa confidenter asseruit me talia, & tanta protulisse, & perpetrasse, quorum me verè incusando conscientium nunquam probare potuit. Dixit enim me misisse nuncium meo

* *ELISHAXTEL.* * Nomine appellatum, quo facinus gravius augeat, pro Carnifice publico ; in hoc se tamen valde contradixit : *Howletum*, vel *Walkerum* ab ore meo prius asserendo Regalis fuisse Cladis Actores. Quam malè ista convenisse, vosmet in Solio Justitiae sedentes humiliter appello. Dicitur etiam me inhumaniter erga Principem militarem meam exercuisse militiam ; in cohortes meos excitando, minis etiam & verberibus instigando ad clamorem offerendum *Justitiae*, & *Executionis* ; obstruendo vocem illius *Herronae* audaciter exclamantis ad versus injustitiam Curiæ. Ista omnia, & multa alia, quo fronte nescio, in discrimen vitæ meæ allegantur, subtepidè tamen probantur. Si accusare sufficeret, quis innocens ? Sin vera essent, verba unicè sunt judicanda nec altius exurgunt. — *Vox elapsa perit.* — Verba (ut prius asser-

serum fuit). *Hæreticum* faciunt, Proditorem nequeunt.

Consil. Magnoperè te fallis si hoc cogites; gravioris sunt ponderis quam ut umbræ pensarentur; — latet *Aſſis in ore Maligni*: & ab ore suo judicandus est. Qualia ore exprimit, talia à corde pernicioſo depromit. In ſinu venenum perfidus fovet; quod extùs justissimo Dei judicio promovet. Querelæ verò in te ſunt prolatæ altioris conditionis, ſublimioris ſcalæ. Non immorandum eſt verbis; strenuum te Præfectum gediſti, non ſolūm in confuendo (in quo paratiſſimum te habuisti) quinetiam in deducendo Principem ad Scenam Mortis (in quo Actu acerrimum te probasti) in utrisque fidiflissimi Proditoris officium præſtans, & præſtando insolentē gloriāns.

Axtell. Nil ulterius feci, quam quod Ofiſiario militari optimè competerit. Mandatum accepi à Supremâ autoritate Regni, cui minus quam obtemperare nefas eſſe putavi.

Albiturn. Cui obtemperare piaculum rectius cogitares. A quo, obſecro, didiciſti iſtam eſſe Supremam Authoritatem, cui tantoperè inhæfiſti? Iſta nova fuit Aſſertio:

Axtell. Nova licet, ab antiquioribus Regni, & libertatum ejus Aſſertoribus tradita.

Albiturn. Quinam illi fuerant speciosi Asfertores ; à quâ gente, quâ stirpe prognati ?

Axtell. A Rostris æquè ac forensibus Subsellii.

Albiturn. Facilè me persuasum habeo tamē emanasse opinionem citius a Pulpitis, quam Publicis Foris. Conciliabuli vestri (grandem enim nec gratiosum esse Senatum appellatum vellem,) qui melioribus seclusis organis, de viginti quinque vitiosis membris unicè constititis, *Preicatori* promptissimos esse. *Præcones* diutius novimus. De Parlamento verū Rege carente, & tam exili numero constante, quis unquam audivit, & non obstruit ? An ullo etiam cognitum fuit tempore Parliamentum, de cuius irrefragabili Auctoritate tantoperè jactas, constare posse, aut virtute suā, ulla de jure *Statuta* promulgare sine assensu Principis, & Procerum : multò minus injusta, & rationali Legi reluctantia sancire ?

Corpora absque Capite moventia censerentur Prodigia : Quid opinemur de grandi vestro Confilio (prodigioso nempe Corpore) sine supremo Capite , scilicet Principe, movente, agente, nefar a perpetrante ? Quām ingrata fuerunt illa membra, quæ de amputando Capite tam immaniter cogitarent, ac si respiratio eis concessa esset, vitæ origine penitus

ex-

extinctâ? Dolor Capitis est Caput doloris.
Et de Capite doluistis, ut phrenetici, donec Ca-
put amisistis.

Consil. Multum temporis contrivit Capti-
vus, nugantè nimis insistendo verbis. Haud
differendum est verò de *verbis*, sed *Factis*: ver-
ba licet tanti sint ponderis, ut ad proditionem
validè emineant inducentia.

Commissioni suæ ut fulcro unico, extremo
refugio strenuè innititur; ab eâ verò colligat,
& colligendo ostendat, si valeat, quid compre-
hensum fuit mandans vel tendens ad mortē Re-
gis: aut quam auctoritatem virtute Officii sui
arrogare potuit, tale tam immane, & inexpia-
bile perpetrandi scelus. Stipatus militibus suæ
Cohortis, cuius Præfectus erat designatus, ef-
ferâ, & impetuosa manu Regem traxit ad Cu-
riam, obstreperâ voce clamando *Fusitiam*, ac-
celeravit sententiam; cogendo eos qui silen-
tes erant & melioris fortasse conditionis,
talem clamorem, invitos licet, in publicum
proferre.

Axtell. De tali turbâ in Aulâ promiscuè
clamante difficile fuit vocem meam à cæteris
distinguere. Ille ipse qu de hoc in testem
contra me profertur, in disertis verbis non me
incusavit talia dixisse: se credidisse, non audis-
se asserit. Num sinuosa satis appareat nuda

ista assertio? In hoc vos appello, integerimi Judices, si vita hominis tam levis aestimetur pretii, ut unius testimonio, anxie & dubiè testantis tolleretur. Hoc concesso, quis tutus evadat? Nemo omnino, licet innocens, sibi vitam promittat, si talis erga Captivos adhibenda esset asperitas. Candidos & cordatos nōrunt omnes vos eae Judices: multo lenior à vobis expectandus est in etramite Justitiae progressus. Multo humanius est, & superis acceptius parcendi gratiam, quam perdendi potentiam miseris præbere. Qui parcit cum perdere potuit, nobilis mentis effigiem in se retinuit. Ullius verò vitam adimere unius testimonio, eoque fluctante, & leviter probante, quid gravius?

Chrys. Hisce ambagibus ne insistas; non unus, sed multorum nitimus testmoniis. Optandum esset magnoperè te tantum habuisse pudoris ad confitendum, quantum nos prolati sumus veritatis ad probandum. Unum unicè adjiciam, omnia enim mihi si complexa essent, facile exurerent in Iliadem. In memoriam tuam revokes quam ingenuè monuisti Colonellam HUNCKSIUM subsignatae Regis morti minimè acquiescentem, & succenso C R O M W E L L O graviter displicentem, "Col. Huncksie, me valde pudet remissioris
" spi-

“ spiritus tui, in servitio tam nobili, & præclaro tepidè se gerentis, & Regis amicis, (qui bus nulli nobis inimici tiores) ansam prævaledi offerentis: *Hoc ipso tempore Navis appropinquans est portum: & tunm est distendere vela, , cum in portum appulimus ?*

Axtell. Si Dominationi velstræ placuerit, seorsim distinguantur, & discutiantur verba ; quo more à me prolata erant, & quam candidè (nimiâ asperitate postpositâ) interpretando occurrunt. Hisce me verbis usum fuisse ase-rit : “ Te vidi intrantem in *Iretoni* cubiculum, “ & loquentem-num vela distendis, num ven-tis Carbasa mittes ? Verborum pensentur vi-res. Istâne me proditionis arguant ? Vocem, præterea nihil protulit. Haud dixit (salvâ reverentiâ Curiæ) quid, quomodo, vel quò orationis meæ intentionem applicui *Edvar-dum Coquum* illud Legis Oraculum, si allegare liceat (quamvis nonnulli in hac ætate *Novelli* instar *Upubæ* capitibus tenellis ova gerentes, in arenam forensem nuperimè descendentes, judicia eorum molliora (absit mihi credere me-liora) illius * gravissimi viri
consiliis temerè præposue-runt) Illum, inquam, Reverendissimum vi-rum in Assertorem Causæ meæ, nemine con-tradicente, audacter proferam. Verba ejus,

* Lib. *Instit.* 7.

ut à fonte Legis emanantia, licet à quibusdam aliis parvi aestimentur, veluti Axiomata, à me sunt tenenda.

Chrys. Audiamus tandem quænam sunt ista quibus tantoperè inniteris, Alitèr ut lanam Caprinam, vel pulverem in aere sparsam accipienda sunt. Cuique non competit Legis esse Artificem nec Interpretem. Lecta licet bona, male intellecta maximè officiunt.

Axtell. Dixit, & figer, ut spem altiorem Juratorum mentibus Cuneum; “Quod Evidentia clara, & perspicua debebant esse, uti Sol in meridie. Omnia quæ mihi objecta sunt, latiorem quandam, & ampliorem inferentiam complecti videantur, ulterius extendi nequeunt. Sin *Phayrus*, & *Hackerus* in testes producendi sint, & in hunc locum essent admittendi, hoc crimine me liberum redderent, & accusatores evictos palam relinquerent.

Post. Si Leges nostræ hoc admitterent, facile acquiesceremus: valde autem vereor, si in hunc locum iis concederetur accessus, Quorum unus à tergo constat, alter in Turri manet, parum tibi proficerent. Quæ nobis fuerunt oblata, & tibi objecta nullius Solis radio monstrari poterint clariora. Constant oculis, & auribus testantium comprobata.

Axtell. Si ista omnia quorum me incusavit

Do-

Dominatio vestra, vera essent, & nullimodò repellenda ; Sartum tectum in me teneo, murum ahænum qui nullis machinis dirui poterit. Commissionem, ut prius tetigi, mecum habui, cuius auctoritate fatus & functus me æquissimo more præstissem spero quicquid feci. Primum recurrendum est ad Parliamentum, quo multi concurrere sapientes, alii superstites, alii in pulvere dormientes.

Chrys. Et multo Sapientiores illi qui in pulvere dormiunt, quam qui talem sequendo Larvam, ignominiae vivunt.

Axtell. Eo tempore quo constitit, & floruit, nullius ignominiae stigmate erant inusti qui Edicta ejus sunt secuti.

Quoad Parlamenti auctoritatem, cuius obsequio nos obligatos intimè tenuimus, in *Statuto* eo undecimo *Henrici Septimi*, hoc modo explicatum fuit : “ Haud consentaneum esset, “ inquiunt illi eruditissimi Legum Interpretes, “ Rationi vel Conscientiæ, ut alicujus Offi-“ cium cognosceretur, si Judicium Supremæ “ Curiæ Parlamenti nulla Re-“ gula nec Norma esset eum di-“ rigendi.

Folio 281.

Ulterius etiam attexam, hanc Supremam Curiam assumpsisse potestatem *Expositionis Legum*; dicendo, Juris consultos (ut proprium

eis inditum officium) sensum earum reddituros sub manubus suis, si quid Legibus dissidenteum proposuissent: In quâ Declaratione Regiæ Majestati placuit Statutum illud liberum reddere, de quo indictatus sum, nimirum

25 Edwardi Tertii. In quo loco,

Folio 72v. Statuto expositionem præbent secundum Declarationem factum in 1643.

Nunc veniendum est ad Judicium enucleatè explicatum, in quo definitè concludunt: "Neminem sub eâ Autho-
Folio 72v. ritate agentem reum haberi. Hæc est expo-
 sitio illius Statuti, quam Primates, & Comu-
 nes in Parliamento convenientes faciunt. Cui
 fundamento nixus, deficere nequeo. Si enim
 ea lux à quâ tota Respublica illustranda est,
 nos tutè non derigat, quo adminiculo utantur
 subditi, & non periclitentur?

Chrys. Ista Argumentatio prodigè discurrit in justificationem Proditionis. Omnia in illius judicio prosperè evenissent, si fundamenta ea quæ novo Imperio jactassent, intestinis incendiis, simultatibus sinnosis non fuissent diruta. Hoc humilitè petimus ut Placito responsum faceret, adhuc nugis tempus expenderit.

Axtell. Horæ non sunt nugantè expensæ, quæ ad conservationem vitæ videantur spectare. Quam plurima audivi contra me prolata, peræ-

perægrè probata video. Lutien, & columen,
illud Legis (vir enim fuit conspicuis instructus
partibus, & eximiæ eruditioñis) asseruit, & fir-
mièt rētenuit, "Quod in rebus proditoris, ad
"vitam maximè spectantibus, & sustentatio-
"nem Posterum, quorum propagationi soli-
"citatè consulendum est, de iis quæ inferenda,
"aut præsumenda sunt, nulla definienda sunt
"judicia. Pretiosior, & altior est vita, quam
"ulla quæ in illius dispendium inferri poterit
"illatio. Talia innuant, non probant, ad-
"umbrant, non delineant.

Palm. Haud te decipiat Confidentia tua,
Axtellie; quæ contra te fuerunt illata, appri-
mè & tam dilucidè probata, ut quæ à primo
aspectu tibi videantur *Inferentia*, accuratiùs
discussa, minorem lucem adferre nequeant
quam Sole clariora *Evidentia*. Äquiore ac
leniore aure, quoad tibi compar fuit, & in de-
fensionem tui maximè spectantia audivimus.
Te absque *Commissione* nil unquam fecisse ar-
guis. Hinc *Parliamentum* (pauperculam &
implumem eam Domum, pennis enim fusius
disperserat, & se penè nudam reliquerat) Pro-
ditionis magis reum; vel *Generalem*, cuius ob-
sequio sub periculo vitæ fuisti obligatus, quam
eorum Ministrum officio suo justè iungentem,
ingenu allegasti. Sed narra, precor, quo ista

Com-

Commissio, cui tantoperè niteris ; sese extenderit, aut quà valuerit : Num in eâ tantam auctoritatem invenisti , ut mortem Principis consultares, ut eum ad cruentam Curiam , nullo jure constitutam traheres , iniquissimo more judicatum irrideres ? Omnibus hisce extra limitem Commissionis acquievesti , indulsisti, commisisti. Proditio tua te perdidit ; infælicitatis tuæ miseremur. Ab infælice Actu fælicem haurire exitom, intimè, & tempestivè resipiscere ante obitum. Dulcis est ea miseria quæ nos dicit ad meliora. Nec te per melorem viam ad vitam, amittendo vitam , conducere novi. In te es quo te sanes ; & infælicitè ægrotat, cui non occurrit minus mali à Medico quàm à morbo.

Pont. Quicquid in defensionem tuam proferre potuisti, summâ cum patientiâ accepimus: sed quàm leviter à te comprobata, quis non cognovit qui audit ?

Debilis erat arundo cui adhæsisti, *Commissione* nempe tua, cui injusta mandare (ut *Regicidio* quid injustius, quid immanius ?) nefas fuit, & nullius Legis modulo quadrandum. Commissiones est mortua, si puniretur poenias non ferret . Actores poenias emerito luant.

*Graviora ut Cali nunquam viderem mala
Censcantur pæna Gentis offensa pari.*

An

An ulterius restet aliquid quod commodè in defensionem tuam operam impendes; vel Conscientiam tuam, proculdubio, depresso satis, citius exoneres?

Axtell. Peregi cursum, ulteriori defensioni finem imposui. Juratorum Conscientiis me, Causamque meam integrè transtuli: hisce unicè verbis adjunctis, liceat mihi uti, & in eis ista pia, forsitan extrema dirigere monita cordatis illis Hominibus, quorum judiciis Causæ meæ æquitas, & querimoniæ necessitas relicta sunt.
 "Reminiscite Majorum, Reminiscite Post-
 "rum. In hanc horam nunquam audivi ver-
 "ba in Proditionem exsurrexisse. Regnante
 "Mariâ, Throckmortonus de verbis proditoriis
 "accusatus, judiciis Juratorum æquiore Exa-
 "mine perpensis ab omni supplicio (saltim a
 "sententiâ mortis) fuit exemptus. Gene-
 "rosi vos Juratores, Causam, Vitam, & om-
 "nia in manus vestraræ retuli: ut æquum vobis
 "videatur, fiat.

Pont. In hac Causâ tam seriò discussâ, & di-
 fertè probatâ prolixior deliberatio non magnopè
 requirenda est. Nec a Pergula necesse
 est vobis longius discedere.

Cler. Semoveatur *Axtellius*.

[Edacatur *Fosforius*.]

Scæna Quinta.

Cler. **L**eva manum *Fosforie.* Quid dicis
ad Prodictionem de quâ indictatus?
Reus vel non?

Foss. Prodictionis reum nequaquam me fatebor. Ut Officiarius à *Generali* designatus quod mihi deniandatum fuit, præstiti: & in eo permulti de Clementiâ meâ conquesti sunt.

Chrys. Non de Lenitate sed crudelitate Disciplinæ agendum est. Unum instar omnium ad hanc Comitiale locum te deduxit.

Pont. Priusquam ad Delationem ipsam descendamus, data est tibi libertas, *Fosforie*, excipiendi aliquem Juratorum, antequam Juramentum acceperunt; modò in exceptione illâ nnmerum non superes.

Foss. Neminem excipiam.

Consil. Ut à primo ordiamur, probatum habuimus hunc Captivum Regis fuisse Custodem, & in manu suâ habuisse Executionis Warrantam.

Foss. In hoc à labore vos eximam. Ingenuè me fateor Warrantam habuisse, & Regem sub

sub Custodiâ meâ tenuisse; in quo officio si defeceram, Superiorum mandato apertè obstissem: & quam periculose fuit moram agere in negotio tam alto, & arduo si quis ignoreret, Principatum nostrum peregrè novit. Poenæ in eo tempore non erant deferendæ: Qui non pareret, necesse fuit quod pereat. Quicquid feci, per Commissionem egi; ulterius defensio extendi nequit, Mandatum non observari, tendebat ad dispendium vitæ, hoc novi; & ab hoc me alacriorem in præstando officium gesse. Quis se sibi tutum in aliquo cogitet, si vitam integrè non servaverit?

Albiturn. Multò optatior fuisset mors decora, quam vita perfidè lucrata. In apicem verò cujusque sceleris per gradns attingitur. *Nemo repente turpis simus.*

Neque satis tibi fuit in eo grandi tyrannidis Diluvio, quo nulla à *Syracuso* imperio sæviit inhumanius; in rigidum Custodem Supremi Custodis teipsum gerere nec Warrantam unicè primam in manu tenere; quin etiam aliam de novo conscribere, quo celerius designata mors Principis expediatur. Responsum reddat, si Novam non conscripsit, & exequendam non paravit.

Foss. Novam nec conscripsi, nec novi.

Albiturn. Nova magis quam credenda nar-

narras. Hoc multorum testimoniis comprobandum claret.

Consil. Non necesse est hisce immorari. Se ex ore suo Prodictionis egregie reum collegimus. Aliud etiam est cui adhuc non institimus, quod humeris illius onus multo gravius impo-
suit, quam ulla viribus deponi poterit. Du-
cem, si non Actorem se præcipuum in hac *Re-
gali Tragædia* ostenderit.

Ista manus quam nuperimè levatam vidi-
stis, Regem suum perpetuâ memoriâ cele-
brandum traxit per S. Jacobi Vivarium ad
mortis Theatrum: a Cænaculo in Scenam
vitæ ultimam, a Refectorio, & Recubitorio in
quo discubuit, ad lugubrem locum; in quo vi-
tam ejus amabilem securi subjecit.

Foff. Duxisse me fateor; & Superiorum
mandato fecisse, Cui non obtemperare nec vitæ
meæ tutum, nec fidelitati æquum judicavi.

Consil. In eam servando, subditi fidelitatem
violasti. Charo nimis pignore vitam conser-
vasti tuam. Règi qui perfidus, nulli fidus.

Foff. Regi in perniciem subditi regenti nul-
lam adhiberi fidem censuimus.

Consil. Severi fuist s' Censores. Tales ve-
rò Censuræ funditus spernendæ, quarum Au-
tores minus approbandi. Vestrumne fuit
de Principis regimine judicare?

Hanc

Hanc opinionem à *Paræo* imbibisti; cuius instituto parere, regalem fuit Princ patum destruere.

Foss. Nullum quām *Paræum* opinioni nostræ magis comparem invenimus: Eum ut Politicæ nostræ Ecclesiæ Oraculum, Spiræulum imò terquimus. A quo salubritè monente hoc ut **Axioma** Status in Principe, & illius Regimine observavimus,

“*Cui plus licet quām fas est,*

“*Plus vult quām licet.*

Chrys. O quām facile te fecellisti! Subditis tegere, Regibus subjici quid iniquius?

Foss. Subditis opprimi, pejus.

Chrys. Et quam Medicinam patasset Empyrica manus vestra tali pesti, tanto fatali malo? Num Proditio, Patriæ Perditio tali gravamini levamen adferre potuit? Mira magis quam credenda canis! Ab hoc Empyrico fuso Medicinam morbo pejorem fluctuans iste Status nuperrimè reperit. Quām insolenter iste Proditor se getit! Tam aliena est mens ejus à confitendo, vel dolendo, ut crimen aggravare videatur comprobando.

Pont. Mirandum certe est, *Fosforie*, quomodo illa Clementia, & Humanitas tua, quan*i*, ac audivimus, tui, & Exteri satis sunt experti, in tantam crudelitatem, ac inclemenciam conver-

teretur, Illi-ipsi præcipue minùs compatiendo,
cujus salus patriæ fuit solatium, cuiusque Boni
Subsidium! Cogita unde venisti, & erubesce;
Ubi es, & pertimesce; quò vadis & perhor-
resce. Grave est peccasse, gravius perseve-
rasse: Tanto sceleri paucæ lachrymæ vix suf-
ficiant. Recole transacta, & ingemisce.

De hac re non necesse est *Furatoribus* longi-
ùs secedere, nec consilium inire. Nec magnō-
perè opus est multis Testibus, ubi Captivus
contra seipsum in disertis verbis testimonium
perhibet.

Scena Sexta.

Cler. **A** Bducatur *Fosforius*, adducatur *Si-*
carius. Alpicte Capt.vum Ju-
ratores.

Albiturn. Contuemini virum, & ingenuè
asseritis

— *Homines Prodigiorum* —

Maxima. —

Iste ipse est, nec compar inveniendus est,
Qui de illo immani scelere jactavit in *Hyberniâ*,
quod perpetraffset in *Angliâ*.

Huler. De quo, obsecro?

Ab-

Albiturn. De illo nunquam erubescendo satis, nec poenitendo *Regicidio*, in quo te præcipuum Actorem jactasti, gestisti imò.

Sicarius iste Huleti nomine clariùs dignoscitur.

Hul. Inaudita refers. Malitiosè excogitata sunt ista Commenta. De scelere eo nunquam jactavi. Vos appello, *Cordati Fudices*, si communi Rationi quadrare videatur, me de eo scelere, uti Actorem, jactasse, cui nec acquievi, nec novi!

Confil. Quàm altè processit impudentia tua? Nonne visus fuisti in Theatro illo Tragico constare, & propriâ manu Securem tractare, Cui Princeps Caput subjecit?

Sic. Quis me in eo Theatro constantem viderit?

Confil. Qui te à voce tuâ optimè collegerit.

Sic. Fallax est vocis Sonitus. Vox *Hieranæ* à voce *Patris-Familiae* distingui aliquando non potuit: multo minùs Hominum Cartilagineis dispari motu exercentium. Nónne me alio dignoscere poterint gestu, motu, vel vultu quàm discrepante eo vocis sonitu?

Chrys. Ab Apertis Faucibus facillimè discernendi sunt Lupi. Velato licet ore & harvatâ veste, quo spectantium oculos elusos magis teneas, exter us te ignotum haberí velles; æquè tuis fuisti notus, ut tuipse tibi. Imò

multo melius; conditionem enim Subditi penitus ignorasti in Conjurationi adhaerendo; te verò aperuisti in sceleratissimæ illæ actioni manum adhibendo. Non meministi etiam te **Novum** acquisivisse Nomen eo ipso tempore, in quo super Theatrum illud cruentum Gestulatorio more constitisti; & Scenam eam Proditoriam nullo exemplo coæquandam peregisti?

Sic. Nomenclator eris, si tale Nomen mihi inveneris. Quo tandem **Nomine novo** induar?

Chrys. *Cane Barba* titulo, ut optimè nosti, fuisti publicè denotatus.

Sic. Sub quâ Notâ me *Stigmate* potius quam *Nomine* inustum fuisse colligo. Hinc, patientiâ vestrâ, expeditius me explicem; si quis me unquam *Canam* gesisse *Barbam*, vel sub eo colore aliquid machinasse afferet, Productionis me reum ingenuè agnoscam.

Consil. Hoc à variis Testibus in disertis verbis contra te probatur. Quibus si responsum paraveris, & luculentiam eorum improbaveris, multæ tibi adhibendæ sunt larvæ, multiplices officiæ, artificiose conditæ. Probatum etiam habuimus, (quod graviorem tibi horrorem incutiat) te Caput serenissimi Principis si non amputasse, amputatum spectantibus ostendisse, ostend-

ostendendo impudentè ostentasse, hisce verbis nefariè utendo, **HOC EST CAPUT PRODITORIS.**

Sic. Proh Dei, & hominum fidem!

Chrys. Proh eorum qui violarunt fidem!

Sic. Nunquam talia audivi.

Chrys. Talia tamen ausus es insolentè effari.

Imò licet nullum mihi desiderium affuerit criminis sui immanitatem aggravare, quiddam ulterius adjiciam, quod intentiorem ori ruborem, menti terrorem suffundat, si Culpam sentiat, vel Conditionem sapiat.

Sic. In marmore si insculpta mea essent Crimina, parùm me moverent Innocentiam meam appellando; Sartum mihi tectum parvero contra omnes linguas, maximè licet lividas mihi adversantes. Nihil habeo in me, quod testatur contra me, ni in dispendium famæ suscitetur Calumnia.

Chrys. Quàm perfida est ista Pertinacia! Certè non meminit quali responso perplexos eos reliquit, qui interrogantes eum de nece Principis quid cogitabat, & quo jure comprobari potuit; “ Tantopere approbo, inquit “ Ille, ut si hoc adhuc infectum esset, alacriter “ agerem. Tam venenosa fuit illius perfidia.

Pont. In hac Disceptatione sat temporis contrivimus. Quam plurima audivimus luculentè probata ; à Captivo per pauca vel nulla seriò allegata. In *Foro Conscientiæ* impetrat Solarium, sicut in hoc *Foro Judiciali*, juxta sceleris meritum, accepturus est *Fustitiam*.

Removeatur **SICARIUS**.

Evocetur **CLEMANTIO** ad Pergulam.

Scæna Septima.

Cler. **R**Esponsionem redditurus eis de quibus indictatus es circa hanc proditionem.

Crem. Me ex ignorantia, non præpensa Malitia fecisse quicquid feci, ingenuè assero.

Chrys. Ignorantia excusat de tanto, non de toto. Nemo se unquam promptius, nec procatius in hac actione gestit. Verè Nomen **CREMANTII** promeritus est ; si enim in potestate suâ fuisset, totam Rempùblicam *cremasset* ; publicis & privatis discordiis Urbem hanc florentissimam penitus dissipasset. Licentius imò dicam (nec veritati assertionis repudendum est) si Proditio tam nefaria fortius inva-

invaluisset, Speciosam hanc Fabricam in pul-
verem redegisset.

Crem. In Tutelam Civitatis pro viribus
meis in Satellitem Constantissimum me sem-
per gessi.

Consil. Bonas Civis Civitatis Salus; Ma-
lus verò omnium Pestis tēterrīma. In Satel-
litem perægrè te ostendisti in Civiles excitando
flamas, & populum adversùs Principem sub-
tilius perstimulando.

Chrys. Maioris officium quamdiu præstítit,
tam insolentè se habuit, ut publicè de seipso
jactare non erubuit,

Major sum quām Cui potuit Fortuna nocere.

Regem ut perdidit, in Regem se gessit in
Urbe. Novas Leges sancire, sacra invadere,
Olearia Fora in Coemeteriis erigere paratiſſi-
mum se obtulit. Sub prætextu tamen pietatis,
quo plurimos decepit, ista omnia Callide
patravit.

Crem. Immaturior ætas mea in varia me
projectis discrimina. Aliorum Consilio nitens
meipsum perdidì. Ex animo meo nunquam
fuit aliquid mali contra Regem machinari. Pi-
um, & Prudentem tenui eum esse Principem.
Leges ejus salubres, & salutares. Subditos
sub tali, & tam sereno Imperio omni terre-
stri fælicitate frui.

Consil. Unde coorirentur intestinæ lites, discordiæ, similitates in Regione tam æquè ac pacificè dispositâ?

Crem. A Mentibus novitatum avidis. Eò temeritas mea perperam me traxit, pellexit, interiore lumine captum implicitus. Tam facile fuit Malorum Consilio capi, & decipi. Tam mollia, & auribus placida suggesserunt isti Novatii.

Consil. Temerè nimis Proditorum Consiliis aurem applicuisti.

Crem. Nec sine dolore istud fateor. Sed eò infelicitas mea me impulit. Ex animo sæpiissimè optavi me in ardenter Clibanum fuisse projectum, quamprimum ut eorum pessimis fusurris acquievi.

Pont. De dolore tuo maturius coalito, magnoperè gratulor. Si quid ulterius in vindicationem cui efficaciter proposueris, attentissimis nos auribus paratos invenies. Talem mentibus nostris tuæ conditionis sensum impressit genuinus iste dolor. Patientibus compati didicimus. Redde si quid objiciendum in promptu habueris.

Crem. Misericordiæ Regis humiliter me offero; cujus gratiam intercessione vestrâ ut pro me impetretis, suppliciter postulo.

Perditum Ovem redimere, & in Caulam

reducere quid gratius? Quid Reverentiæ ve-
stræ offeratur accommodatius?

Cler. Secedat *Cremantio*: Succedat CO-
R I L Æ U S.

Scœna Octava.

Cler. **L** Eva manum *Corilæe*.

Fanit. Inter Manes manet: Ta-
lem Custodiæ meæ traditum non habeo.

Excessit, erupit, evasit.

Consil. Quo evasit? Sine concessu, & con-
sensu Superiorum! Captivus si evadat, æquis-
simum erit, quod Janitor poenas luat.

Fanit. Inevitabili Fato de manibus meis
abreptus fuit. Tali modo evadentem Ne-
mo Mortalium detinere potuit. E custodiâ
nostrâ, istu oculi citius substractus fuit. Ne
vestigium illius post egressum, licet diu, mul-
tumque quæsivimus, erat reperendum. Tam
mirificè disparuit.

Cler. Quo ivit?

Fanit. Descendit ad inferos, ut plerique
putant.

Cler. Nullisne viribus revocandus fuit?

Fanit. Nullimodo: Nec sequi sumus ausi.

Cer-

*Cerberus ille Tartareus portas qui Ditis tenet,
Atro cane Newgatensi nostro multo fortior est,
& ferocior; Evidenti acquievimus, ne sequentes periremus.*

Chrys. Descendat, modò nunquam ad nos redeat, nec resurgat. Optandum hoc est ab Omnibus bonis. Sicut enim ditissimus, ita omnium Proditorum meritò dicebatur pessimus.

Pont. In pace dormiat, si Tales pacisciendi spem teneant. Ad alios hujus cruenti sceleris Confortes transeamus.

Cler. Evocetur CIBISTES.

Scena Nona.

Cib. Sub falso, & erranti nomine indictatus sum. *Cibistus*, non *Cibistes* appellandus eram.

Pont. Parum hoc refert ad Proditorium illud scelus, cuius te non solum intentissimum gessisti Fautorem, sed egregium Actorem.

Ad Conservationem *Nominis* magis quam *Honoris* vitae suae progressus semper spectavit. Iste enim est qui fuit, nec se talem fuisse erubuit, cujusque lascivæ, & petulantis fœminæ assi-

assiduus Servus, hircanus Comes; Qui Mæ-
cham secum constantè habuit; qui Connubii
Emporia primùm fundavit; Repudia ut
temporis ludibria facetè tenuit.

Cib. Scortum probari Proditorem Soloecis-
mus esset omni argutiâ subtilior. Nunc
quoad *Factum*, de quo accusatus sum, ingenua
à me reddenda est Confessio: Acquievi, sed
non in eundem *modum* & *formam* agendi de
quâ accusatus maneo. Nequè enim perfidè,
paraciidiè nec *maliciose*, ut in Billâ apparet
contra me illatâ, aliquid unquam patravi.

Chrys. Apagè! Quam argutè proditionis
velum sibi obtexit? Ac si *leniter*, *innocenter*,
& *humaniter*, cladem Principis moliri poterit.
Hoc pretextū, si judicio meo niti liceat, non
imminuere crimen, sed augere videatur. Fa-
ctum agnoscit; modum agendi non admittit.
Excusat se in circumstantiis, sed in act one re-
um se non denegat. Leviter, ut consuetudo
eius semper fuit, nobiscum ageret, in nugis
conterendo tempus, & proditionem suam spe-
ciosis velando offuciis.

Haud nitendum est circumstantiis, nec quic-
quam ulterius probandum est. Qui se tam
immane crimen *cogitasse*, *consuluisse*, & *signas-
se* agnovit, sat supérque fecit, quo tanti
sceleris conscientia se reddat. Ore *Malitiam* ne-
get,

get, sed corde comprobat. Innocens nemo apparere potuit, cuius cor consciū se probat.

Pont. Nullis flosculis nec verborum lenociniis ista diluenda sunt, nec delenda; licet te facetum & acutum satis novimus. Facetia in nequitia abusum parit ingenii. Confessio tua Juratores uberrimè instruxit, quomodo totum agerent. Agnitio facti ingenuè facta, aliis circumstantiis postpositis, Juratori alicui cordato, absque scrupulo, æquissimo more, & jure satisfaciat.

Juxta ordinem Curiæ seriatim accerseantur reliqui.

Scæna Decima.

Cler. PROferatur ARGASTO. Leva manus ad Pergulam, *Argasto.*
— Date viam Captivo quo clarius appareat.

Chrys. Quo nequitia ejus appertiùs emineat.

Impudicissimus iste fuit Proditor, cuius obsceniore sputo Regis ora fuerunt illita.

Arg. Hanc Calumniam injustè asperserunt Inimici mei. Appello Superos me nunquam tale

tale dedecus Principi intulisse. Nullus est finis innati livoris.

— Latet Anguis in ore Maligni.

Chrys. Sed livor inclusus sinibus latet altior.—

Dedecus tam puro Principi immundities tua adferre non potuit. Multo facilius Ei fuit detergere *Sputum*, quam tibi *Crimen*. Nequissima Proditio plurimis comprobanda extat Testibus. Nemo unquam in machinando malum subtilior, nec perpetrando promptior. Principis Oblivio, & Observantia Tyranni iniquissimum te subditum fecerunt.

Arg. Nil incoactus feci. Si Superiorum iussis obtemperare nefas fuerit, quam multos invenietis reos, qui hactenus in lucem non prodiuerunt. Varii sunt Angues sub fronde latentes, variisque distincti coloribus, & vobiscum (ni fallar) consedentes, qui acutioribus usi sunt stimulis, & alacrius sustinuerunt jugum Tyrannidis (si eo Nomine appellari liceat,) & isti egregii Magnates, ac si omni Lege essent Superiores, manent securi. A qua Primatum indulgentiam, tritum illud Adagium rectissime innovetur,

Peccarunt Corvi, vexat Censura Columbas.

Palm. Ista quæ profers pertinaciam probant; in defensionem tui leviter referunt.

Cui

 “Cui facere licet quod libet,
“Statuat facere quod licet.

Nec Principis tam nefariè consilium dare, sigillum applicare, & manum adferre, quid sceleratus, quid proditioni similius? Nullis involucris talia velanda sunt flagitia. Sicut Exemplaribus carent, exquisitis pensanda sunt suppliciis. Imperii Saluti tepidè consulit, qui Proditori parcit.

Arg. Parlamento obedire si tale fuerit facinus, maculam Proditoris me nullimodo abstersurum fateor. Sed si crimen foret Inferioribus hisce Foris reluctari, Piaculum certè suisset Publici Consistorii Edictis refragari.

Consil. Reg. Consistorium appellas! Haud equidem tali fuit dignum honore, Conventiculum potius. Num legitimam eam Synodus reputes, in quam nec Princeps, nec Primates erant admissi? E quâ Boni fuerunt exclusi Nationis, pessimi furtivis votis, & vocibus unanimiter accepti? Quale, obsecro, fuit istud Organicum Corpus, cuius Membra tali laborarunt *Epidemiâ*?

Albiturn. Longè tamen à Lethargia, vires, nîsus, & nervos alacritè satis exercuerunt, quo stirpem Regalem funditòs evertant, Clavem florentis Regni destruant, *prodigiosum Corpus sine Capite* erigant.

Arg.

Arg. De Corpore infirmo integrum redere statuimus.

Consil. Sed Medicinam morbo pejorem fecistis. E Statu *Hydram* multis Capitibus suppululantem produxistis. Hisce mediis, hisce machinis in nostram *Arcadiam* malorum *Iliadem* induxitis.

O quanta infelicitas fuisse felicem!

Albiturn. Imò quanta fælicitas fuisse infælicem! Hoc apprimè experta est *Arcadia* nostra, quæ sub jugo arctissimæ servitutis diutiùs gemuit, faciem Principis ignorans; Tyranni furorem sustinens; stupra, rapinas, & optimatum clades lacrymantèr patiens: nil præter Spectacula appropinquantis miseriae & properantis diluvia subversionis contuens.

*Diruta sunt Machinis surgentia mania Martis,
Hostibus, & Cives præda fuere feris.*

Arg. Quinam, obsecro, nostrum portas vel postes effregit? Quis ingressum in Urbem obstruxit? Quis tumultuantes Cives contra Syndicum suscitavit? Quis eorum animos in variis sententias distraxit? *Nomen* revera Illius, qui Constitutioni Status nostri maximè obstitit, hoc incepit & præsttit. Nil aliud de *Calidonia* Ducem eum subtilem & diu dormientem traxit, quam ut Consularem Dignitatem nostram subvertat, & unius Imperium uni restituat.

tuat. Summa nobis incesshit cura omnibus placendi, modo complacentiam nobis addiscent: augendi nostras non imminuendi vites: Illius vero imminuere quas auxisse studi-
mus.

Conf. Quis tandem eas reclusit portas, quas Pio praetextu prius clausisset? Desiste, desiste, audacia haec tua dignitati loci minimè competet, Jud cibus magnoperè displicet; prædictioni tuæ parum emolumenti attulit. Multò ma-
jore patientiâ auditâ fuit tua defensio, quâm sceleris nequitia, vel linguæ procacia videantur promeruisse. Ori tam petulanti, & præsentî Regimini contumaciis invehenti silentium im-
pone.

Arg. Illius *Curiæ* subditus sui, nec me sub-
jici puduit, cujus dignitas consistens in com-
modum alterius me alacriorem in ejus serv.tio
reddidit.

Chrys. Quis à Captivo læsæ Majestat's reo-
talem insolentiam unquam audivit, & non mi-
retur: Tyrannide sævientem Curiam laudare
& dignitatem tantoperè dilatare; Nemo si
minimæ modestiæ guttulâ imbutus non eru-
bescat. Disce tandem verecundiam, contum-
aciam dedisce. Sileat, ne aliis pertinaciæ
Exemplum præbeat.

Pont. Plura audivimus quâm libenter au-
dire

dire voluimus. Recollige teipsum nè perper-
rām te destruas.

Spes indulgentiæ poenitenti pateat, obdu-
rescenti nulla.

Cler. Subtrahatur *Argestes*;

[Evocetur *Penetius*.]

Scena Undecima.

Cler. **L**EVA manum *Penetie*.

Consil. Hunc Pessimum Civem,
in nullo civilem, pusillanimem licet *Natura*
fecit, *Perfidia* fortē.

Pen. Non *Voluntatis* errore sed *Judicii*, me
delyrasse fateor. Proditoris stigmate. No-
men meum inimerito fuit inustum. Deus
novit, quem appello, me omnibus horis fer-
venter orasse pro Salute Regis, & illius Secu-
ritate.

Chrys. *Securum* satis vos eum fecisse cre-
dimus, donec vitam Ei abstuleritis. Qualis
verò fuit ista *Securitas*, quæ Principis Caput
supposuit *Securi*? An necem Regis moliri,
exponi potuit orare pro Rege? Tales exoticæ
orationes in Liturgia non sunt inveniendæ.
Finibus Imperii nostri maximè sunt alienæ.

H

Pont.

Pen. Sententiae illius *Alte Chrys.* ignorans acquievi; nec memini, ni memoria me fallat, præsentem esse eo vel loco vel die in quo denunciata fuit sententia illius mortis.

Chrys. Hoc à plurimis Testibus probarum accepimus. Proditori si negare sufficeret, nemo tam seleratus qui laqueum facile non evaderet.

Pen. Iniquè sed invitè me fecisse fateor. Nec invitum aliquem fecisse malum reor, licet malum fuerit quod fecerit.

Albiturn. Ante hunc diem nunquam audivi *Penetium* egisse Sophistam. Quin ardua nimis tibi imponeretur provincia comprobare te invitum egisse, cui manum & sigillum, nemine cogente, nec magnoperè suadente tam libenter apposu sti.

Pen. Nil ulterius occurrit quo respondeam. Principis gratiæ unicè nitendum est: quâ si fruar, Neminem devinctiorem, nec tali beneficio gratiorem invenies.

Cler. Semoveatur *Penetius*, deducatur MURATUS ad pergulam.

Scena

Scena Duodecima.

Cler. Quid dicitis ad Indictamentum Proditionis adversum vos prolatum?

Murat. Nihil aliud quantum ad me attinet, quam quod ingenuè, intimè & integrè explicui. Confessus sum me reum esse Criminis: neque de ullo membris pœnituisse quam de tali Consensu, cuius memoria mentem affixit meam mille doloribus. Nec cordatè minus agnovi à quo motu Consensus illius solum item primum concepi; à tentatione nimirum mihi perperam suggesta. Per triginti annos in transmarinis locis fui versatus; Quo tempore transacto (nimis citò) huc recessi; penitus ignorans constitutionem hujus Regni. De variis Regiminum formis quamplurima audissem. Quinta Monarchia astabant alii; Imperio alii Platonico; alii Plebeio: unius Regimini acquireverunt Perpauci, & illi vocibus funditus superati. Independentis alii, Levatoris alii Gubernationis methodum, sine Clave, sine Capite, avidè sunt sectati.

Nullus admittendus erat finis dementiae: in hac farragine, colluvie potius meipsum fateor

altioribus promissis illectum infælicitè decipi. Hamum pendentem vidi, & inconsultò cepi, futuræ saluti parùm consulens: imminentem divertere ruinam tardè nitens, tepidè moliens. Sic qui vult esse Prædo, fit Præda: & qui capere cupit, capit.

Pont. Ista pii doloris sunt insignia. In omnibus quæ Justitiæ competant, cuius officio sumus designati, emolumenti tui studiosi erimus.

Mur. Nil nisi vota supersunt. Veniam nequaque merui, penes tamen Principem est mihi dare quod parùm merui; cuius misericordiam unicum mihi asylum teneo: cuique innoxius surgo, vel pereo.

Pont. A Lege Justitia, à Rege Indulgentia spectanda est.

Mur. Benè patitur qui compatitur. — In sententia mortis quæ judiciis vestris tradita est, multo nobilius est posse & nolle, quam nolle & posse. Nec minus est sperandum quin interpellatione vestrâ, qui contritionem meam verè testimini, tanum me gratiæ accepturum esse à Principe, ut si Criminis non veniam à Serenitate ejus obtineam quoad vitam; Captivum tamen vel Exulem superesse permitteret, quo vitæ residuum constantis fiat poenitentiæ habitus, & terrendi alios à tali scelere emi-

eminens Exemplum. *Reges Israelis mansueti erant; nec minus expesto à Rege Angliæ. A Sacra Quercu quo se abscondidit, Nos debiles Surculos prospiciat, & parcat. Angelicum habet Titulum: Angeli misericordia patientur; talis est eorum charitas.* * Et Angeli terrestres, ut Homines cœlestes imitantur eos. Procul à magnanimitis ultionis cupiditas est: nec in magnanimo Rege minor adhibita est mihi fiducia. In nullo enim superis similliores sunt homines, quam in opera Misericordiæ alacriter commonstrando, & in Exemplo Posteris relinquendo.

Pont. Unicè nobis exhibita est Commissio *judicandi*, non tempus *Executionis* definiendi. Istud alio loco transfertur, cuius limitem eorum judicio, cui designatum est, humiliè, ut nos decuit, reliquimus.

Mur. Obedientia mea in redeundo juxta *Proclamationem* editam, & in gratiam nostram publicè promulgatam, pro me, ut spero, si in omnibus aliis adminiculis penitus deficerem, efficacissimè loquetur.

Pont. Tibi, *Murate*, & *Ceteris* qui excepti erant de *Regalis Indulgentiae* beneficio hæc concessa fuit gratia, quo conditio vestra altius, & arctius discuteretur. In quo Examine ne

* *Homines cœlestes sunt Angeli terrestres.*

dubitandum sit quin Summa deliberatione adhibitâ, sententiam accipietis.

Mur. Det mihi Deus patientiam, Principi Clementiam, Immerito postulo, sed emerito reparem.

Cler. Proferatur *Lignifluis.*

Scena Decima-tertia.

Cler. Ad indictamentum quid dicas *Ligniflue?*

Lign. Nil aliud quam quod prius dixi. Fateor me reum. Nec me Reipublicæ vel ulli alio regimini studuisse quam mihi ipsi. A Morte olivari, qui à nobis abreptus fuit in vento, & fulgure, terribilibus monitis & minis CLAPWOLDIÆ filiæ percalsus, vanâ spē illectus, opinatus sum me de Subdito illicō fieri Regem. Eò me suaserant Amici, sed interius subdoli, & mihi perfidi. Quorum Consilio aurem libenter applicui.

— *Innata Cupido regendi*

Quid non facit? —

Consil. O quam te miserum fecit ambitio!

Lign. Ingenuè fateor. Primùm enim me spreverunt, qui me tantoperè spectarunt. His

888
i i i

rundines confluent in Vere, in Hyeme defluunt.
Sic mecum mei fecerunt. *Fatum* me vocando, quem prius, leniore mihi afflante Zephyro, veluti Unum de *Septem Sapientibus* aestimauit. Sic me deseruerunt, qui me primum inflarunt; à quorum dissensu, me sentire ceipi.

Consil. Benè tecum fuit, quod te sensisti;

Lign. Postquam *Protector*, (illud Phantasticus Status Phantasma) vidualem filiam suam in Sponsam mihi dedisset (utinam mihi vitam abstulisset quam primum ut desponsasset) ab iis enim Nuptiis mea processit miseria; inter amplexus Socri tenerrimos haud diu remansisse, donec alii Familiae nostrae astuti magis, & sinuosi, *Protectoris* gratiam mihi alienam fecerant: licet hanc opinionem de me constanter retinuit, quod probitatem meam nunquam suspectam habuit, sagaciam maximè. Unde fuit quod me Generum ingenuè cordatum sed simplicem vocaret. Sed de meipso non tam leviter sensi. In defectione enim *Richardi*, Militum gratia innixus (de qua me graviter secessi) per brevi tempore sperabam *Supremum* me *Titulum* adepturum. Illi vero versatiles Milites de quibus maximè confisus sum, me tepidè reliquerunt, miserum magis quam invenierunt. Hac spe orbatus, quā dūtiū laclatū;

fui, levitatem meam satis expertum habui. Et me valde pœnituit tam diu insanivisse. Perfidiam horru: nec aliquem optavi Regalis hujus dignitatis summoperè fieri participem, quam *Natalem Britanniæ Hæredem*, cui imperium omni jure devolutum fuit. In cujns gratiam mille si vitæ mihi essent concessæ, libenter amitterem.

Albiturn. Optimè te explicuisti: quod si opportunè cogitasses, quam impunè evasisses judicium?

Lign. Pœnitentia, ut spero, si seria, nunquam sera. Ambitio me Proditorem fecit: & de nullo magis doleo quam tales foviisse motus.

Misericordiam Regis imploro; Cui vestro intercessu unicè incumbo, aliter pereo.

Pont. Nostrum est judicare, Regis miserere.

Isti Juratores Cordati secundùm Evidentiā iis exhibitam, optimè elicient quam de te, & cæteris eodem crimine gravatis rationem reddent.

In Septimam horam Crastini, in hoc loco constituta prorogetur Sessio.

CHORUS Conjugalis,

SI Turtur gemat defuncto Conju^{ge},
 Nec viridi nota est sedere germine,
 Quid faciant Viduæ, deserto thalamo,
 Quam tristi vultu restentur funera
 Comitatu nuda, Exequiis indiga ?
 Quàm brevi tempore prospera defluunt !
 Nil infelicius quàm fuisse Semel
 Et periisse : O vox auri gravis !
 Aulico Statu, titulisque clarum
 Plebæ meum spectarunt Virum,
 Et admirantes tenuere thorum
 Beatum nimis cui talis socius ;
 At Lux extincta est orientis gloria,
 Tragico fine clauduntur omnia.
 O Vane fastus Clausus fastidio !
 Splendida radio pressa deciduo !
 Nec mira canimus ; Regalis Hecuba
 A Casu Priami successit misera ;
 Sic Cleopatra, quâ nulla clarior,
 Cnltu nitidior, Comitatu Pulchrior,
 Regum amplexibus nec amabilior.
 Ast pergit ista Status sublimitas !
 Sic humo homo, Regesque Rogis
 Redituri suis : nec quid ultra manet
 Quo glorietur defuncta claritas.

Hinc

Hinc noster gravius invuluit dolor
 Spectare thori Sponsalis socios
 Pendentes laqueo, laceratis ilisis
 Carnificis manibus impure traditus.
 Hec si non saudent pectora vulnere,
 Conflarent Thracio duriora marmore.
 Sin Superum iussis reluctari nefas,
 His liceat lachrymas immolare pias.
 Ultima Conjugum pensa Superstitione,
 Irrugis Oculis vota testantium.

ACTUS QUINTUS.

SCENA PRIMA.

Intrant Civis.

1. Civ. Ultissime audis hanc denunciandam fore sententiam Mortis?

2. Civ. In decadem surrecturos esse plerique autumant. Quorum exosa memoria in Decadem Posteris relinquenda est. Multi verò alii sunt inveniendi qui nobiscum manent, conspicuis officiis præsunt, & omni verecundiâ remotâ e s crimina aspergunt,

gent, quibus in progressu nequitiae suæ compa-
res, si non superiores evaserunt.

1. *Civ.* Mirandum est, quod isti nefarii tam
diu latenter, & emeritas non subirent poenas.
Quos unus amor in crimine ligat, una in crimi-
ne poena implicat.

2. *Civ.* Justitiæ optimè quadrarē scio, quod
illi qui ejusdem culpæ sunt rei, pares in reatu
cruciatiis sustinerent. Sed prudentiæ Status
visum fuit, ut multa velut incognita manerent
occlusa ; non ut impunè transirent, ut aper-
tiūs verò se ostenderent, aliósque Proditores
sub nube latentes in apicem lucem proferrent.
Deserre, magis est inferre. Judicia si dormi-
ant, mōri nequeunt : alacrius surgent, quò al-
tiorem inierunt somnum. Hoc expertum ha-
bituri sunt isti sericei, & superbi Perduelles,
qui oculis hominum adhuc licet lateant; emer-
gent eorum scelera, & abducto velo nudos
Tribunali nocentes afferent.

1. *Civ.* Nulos unquam credo siccioribus
fore oculis comitatos ad mortem ; tam saturæ
fuerunt manus eorum sanguine, tam graviter
inustæ clade & proditione.

2. *Civ.* Unum tamen, & unicum intimæ
compassionis dignum sentio, *Porcius* nimí-
rium ; civilis erat hostis, & urbatus ; suis
charus nec alienis minus benignus.

1. Civ. Multa in illius gratiam probata s^e-
piissimè audivi: Eumque *Porcium* acquisivisse,
vel spem acquirendi habuisse.

Unde tunc acciderit quod in tale præcipiti-
um recideret?

2. Civ. Quædam verba inconsulto protulisse
dicitur de proditione subolentia, quæ in peri-
culum vitæ eum reduxerunt. Neminem ta-
cendo, quamplurimos loquendo periisse no-
vimus,

Scena Secunda.

Intrant *Sequestratore tristi & depresso vultu*—
Theatrum transenentes.

1. Civ. **Q**uinam illi, qui tam deplorato ge-
stu ambiunt?

2. Civ. Fæces regni; Homines, Lemures
rectius dicerem, qui authoritate Tyranni de-
prædari nōrunt. Per fas nefasque in ædes
proruerunt nostras. Diripuerunt opes. Nu-
das reliquere familias. Diruere relictas. Irri-
sere Orphanos indigentes; viduas lachryman-
tes; clamoribus æthera pulsantes: opem ina-
nitèr postulantes. In uno quo complectar

om-

omnia, isti fuere Prædones secundum *novum Modulum* lucrantes horas studiosè expendentes, quicquid sub unguibus ceciderit avidè ut proprium arripuerunt.

1. Civ. Meherculè tales peculatores præ cætetis meruere furcam. Qui securè peccant, & absque periculo vitæ rapinas perpetrant, detecti semel gravissimas subirent pænas. *Noxa* quo occultior, si detegatur, eæ succederet Censura gravior. Latentia Crimina maximè punienda.

2. Civ. Non Dubitandum est quin isti nefarii Latrones ut teterrima Colluvies Gentis æquè demerita paterentur supplicia cum his qui hoc die adjudicandi sunt. Latentes sunt Proditores, & fortunas non solùm, quas aliis extorserunt, fidelibus Regni Subditis de jure redderent, sed vitas etiam quas perfidè, & scleratè contra Normam Justitiæ transigerunt.

1. Civ. Observemus gestus eorum intentiis. *

1. Seques. Actum est de nobis, & Familiis nostris.

2. Seq. Sicut alios perdidimus, Cardine verso, in hoc præcipitium meritò tendimus.

1. Civ. Ita pereant, qui Principi non parent.

* Perambulantes Sequest. gestus observant.

2. Civ.

2. Civ. Intimè eos dolet vel pudet talia
perpetrasse.

[Exeunt Sequest. anxio gestu pectora
percutientes.]

1. Civ. Doleant certè si pudorem vitæ re-
tineant. Quin dolor, nî fallar, ab impuriori
fonte oritur. Dolent quod plura & graviora
non perpetrent ; dolent quia substantiam ab
aliorum alveariis depromptam impunè non
possideant, præcipue verò in amittendo , quod
injustè tenuerunt.

2. Civ. Hac phreneticâ rabie si diutius la-
borent, antequam Media æstatis lux apparuerit
(sæviente Cane) Bedlamitæ fient.

1. Civ. Melius cum illis erit si insaniant :
miseriam eam in quam inciderint minus Sen-
tentia. Hoccine die denuncianda est Sen-
tentia ?

2. Civ. Ita aiunt ; & appropinquat hora
(ni horologium meum erret) ad quam Proroga-
ta fuit Sessio. Et à strepitu populi undique
confluentis colligo Comitiales Consules eque-
venientes.

1. Civ. Eò pergamus, si negotiis suis com-
petat ; magnoperè cupio gestus Proditorum
observare : & quo vultu Judicis sententiam
sunt accepturi.

2. Civ. Esto; Consularem Sedem comitemur
una. See-

Scena Tertia.

Intrant Pontanus, Palmarius, Chrysologus,
Furastes, Albiturnerus, Regale Con-
silium, Officiarii Curiæ.

Praco. **Q**uàm onerosa, & indisposita turba
sedes primarias occupat ! Cedite
& locum date Judicibus.

Cler. Mandetur Silentium. — Quos pri-
mùm acciri placuit Dominationi vestræ ?

Pont. In ordine progrediendum est. Illi à Ju-
ratoribus rei, vel liberi sunt inveniendi, qui
primùm erant vocati, & à nobis, ut legibus op-
timè convenit, ordinatim judicandi.

Cler. Adferatur *Hæresis*. Tende manum
Hæresie.

Aspicite Captivum Juratores; Convenistisne
de vericta ?

Fur. Maximè.

Cler. Quis pro vobis locuturus est ?

Fur. Præstes.

Cler. Quid dicitis de *Hæresio* ? Reum redi-
ditis vel non ?

Fur. Reum.

Cler.

Cler. Captivo intende Janitor. Quæ bona possederit?

Fur. Nulla nobis nota.

Pont. Conditionem tuam oportet te respicere *Heresie*; Reum te invenerunt Juratores horridi Criminis. Interea, quod minus quam mirari non potui, duritiem naturæ tuæ tam rigidam, & *Regicidii* insensibilem percepī, ut actionem potius approbare quam te ipsum redarguere videaris. Erubescē tandem, & in lachrymas te resolve. Grandia crimina grandia desiderant lamenta. Paululum temporis tibi relictum est; expendatur residuum in anxiæ mentis tali sub mole languentis, & laborantis, Solamen, & refrigerium. Omnes sunt horæ valdè pretiosæ, tuæ verò præcipue, quia citò numerandæ. Emollitum cor tibi opto, integrum & pacificum. Appropinquit pœna, comitetur pœnitentia: si Sera, sit Seria.

Cler. Proferatur *Charestes*. Leva manum *Charestes*. Attendite Captivum Juratores. Convenistisne omnes?

Fur. Maximè.

Cler. Quem volueritis pro vobis loqui?

Fur. Præstitem.

Cler. *Charestem* redditis reum vel non?

Præst. Reum.

Cler. Janitor incumbere officio; intende

de Captivo. Quæ Bona possederit?

Fur. Nulla quæ novimus.

Pont. Opportunum tempus tibi offertur,
Chares, ingratitudinem recognoscendi tuam.
 Multum à te promeritus est Princeps; & nihil
 omnino tantæ munificentiae porrectiore manu
 exhibitæ reddidisti præter amarulentos fructus
 perfidiæ. Candidum, & cordatum habuisti
Fratrem; quem in Exemplum probitatis & fi-
 delitatis merito tibi proponere potuisses: illud
 vero *speculum* virilis constantiæ perfidè spre-
 visti, perditè neglexisti. Ille pro Rege, Tu
 contra Regem passurus es. Ille Martyrio lau-
 reatus, Tu graviore stigmate notatus infamiaæ
 Sceleratissimo nomine omni morte pejore in-
 antis. Lachrymæ unica sunt medicamina in-
 teriori malo, exteriori poenæ nulla.

Cler. Convenistisne Juratores de Verdicto?

Fur. Maximè.

Cler. Quem volueritis pro vobis loqui?

Fur. Præstitem.

Cler. Aspicite Captivum; tende Manum
CLEMENTIE.

Reum invenistis vel non?

Præf. Reum.

Cler. Quæ Bona Possederit?

Fur. Nulla nobis cognita.

Pont. Quām dispar fuit Nomen *Clementie*

Naturæ tuæ ! Ad machinandum Principis interitum nemo reperiri potuit promptior , nec paratior ; in exercitiis piæ devotionis nemo intentior sit, nec assuetior.

Perpaucæ sunt horæ tibi concessæ, cum arenis Clepsydræ singultim sunt numerandæ. In Cœlis unicè spes tua sit deposita, in terris nulla.

Cler. Proferatur CALIDONIUS.

Fanit. De Custodia nostra diutiùs liberatus fuit.

Pont. At Libertatem adhuc non acquisivit. In Calidoniâ Proditorem se gesit, fidelissimum *Subditum* (qui in Regis & Regni salutem omnibus periculis sese alacritè exposuit) perfidè tradidit ; Sed turpissimæ vitæ suæ emerita reservatur poena. Nulla ei promittenda est Securitas, cuius Capiti paratur Securis, licet tali monstro ignominiosa magis poena de jure infligenda esset. Sed natalis Soli judicio relinquitur.

Mirandum est si sententiam mortis evaderet, quando nec *Cansam* cui nitatur, nec *Amicum* à quo sustentetur, secum retinuit.

Cler. Adducantur MAGIRIS , & PETRONIUS Sacrificulus.

Contuemini Captiyyos.

Consil. Humilitè obsecramus, ut isti unà ju-

judicentur sicut abusus Regni & Ecclesiæ somitem tererrimam ab iis hauserunt. Fratres fuerunt in malo, Consortes sint in suppicio. In Rostris æquè ac Comitiis sævierunt illi.

Pont. Fiat ; judicentur unā. Optimè monistis. Religionis & Politici Regiminis maximi erant Violatores ; junctim pares subiuri sint sententias. [Progredere.

Cler. Convenistisne de Verdicto ?

Fur. Maximè.

Cler. Quem pro vobis locuturum statuistis?

Fur. Præstitem.

Cler. Magarem prodictionis hujus de quā indictatus est , reum redditis vel non ?

Præst. Reum.

Cler. Janitor intende Captivo.

Quam rationem reddituri estis de Patronio ? Horrendæ hujus Prodictionis reum redditis, vel non invenistis ?

Præst. Reum.

Pet. Eheu ! Ad pulchrum Forum porcos deduxi.

— *Vergit in occasum virtus, & omnia.*

Pont. Parvum de virtute sine rubore loqui queas. Tali Crimini nulla admittenda sunt pallia. Professio tua integriorem te redderet quam retulit. Intestinis conflagratio ni-

bus, & incendiis vestris flebilem hujus Insulæ faciem, si superior potestas non intersuisset; *Niobis* vultu tristiorum fecissetis; immo totam hanc Fabricam, quâ nihil pulchrius, nec gratiore regimine speciosius, in pulverem redigissetis.

Professores vos Pacis vanè ostentastis, interea neque paci Ecclesiæ nec Reipublicæ piè consulisti; ut in uno utrisque loquar: Primum, quantum ad te spectat, *Magirus*, dolore æquè ac pudore affior; quo vultu, quo sensu forensibus studiis (in Quorum progressu te multum profecisse ingenuè fateor) tantum otei, & opera īpendere potuisti, & in exitu eorum Principis necem, Patriæ ruinam, & tibi ipsi perniciem studiosè moliri. O infelix scientia, quæ scientem conditionis suæ expertem reddit! Cognitio quæ tendit ad nocumentum agentis, pessima: & in Causidici offici's fungendo tales nefarios protulisti fructus, graves omnibus, messori acerbissimos. Te dolere, *Petronie*, qui in publicis Rostris toties docuisti, arrogantium fortasse dices. Sed modestè tecum agam: & molliore manu vulnus tractare Statu, ne sub manu languide deficias, defiendo pereas.

Pet. Ultinam de nova *Anglia* nunquam recessissem.

Pont.

Pont. Ista optio serò nimis redit. Præsenti Conditioni altior attentio, aptior medicina adhibenda est. A Regione illa ad nostrum te reduxit *novitas*.

Pet. Nequam; sed *aviditas*. A qua prurigine cogitare cœpi, quod in *itinere* sæpissimè audivi: “Quomodo nusquam dominatur avaritia gravius quam in Ecclesia.

Pont. Nunc convertenda est ea avaritia Theologo tam indigna, in illum *Thesaurum*, de quo frequentius legisti, & tuis prædicasti; cui si te paraveris ut oportet, de *Nova Anglia* ad Novam *Hierosolymam* reverteris; in quâ de Captivo Liber efficeris.

Pet. Multi multa loquuntur de *Terra Florida*, & *Civitate Nova*; Ego autem, si mihi concessum esset morari, mallem in *Nova Troja*.

Pont. In ea commorandi nè minima tibi specula relicta manet.

Longum vale dicturus es *Troja*, & toto Mundo, à quo talem contraxisti immundicem.

[Progedere.]

Cler. Proferantur *Porcio*, & *Fonius* ad Pergulam.

Tende manum *Porcio*. Aspicite Captivum Juratores; Reum Prodictionis hujus redditis, vel non reum?

Præst. Reum.

Cler. Intende Captivo Janitor.

Quomodo invenistis *Fonium* ejusdem sceleris detectum, & detentum? suspicite & verdictam reddite.

Prest. Reum.

Pont. Verbis æquæ ac gestis gravitatem Criminis auxisti, *Porcio*: Hoc modo clementiam in vitæ gratiam benignius intentam abusam fecisti: & ab ore venenum latens in corde manifestius aperire non erubuisti.

Quo ad te *Fonie* refert, in uno complectar omnia; Sicut nemo in hac sceleratissimâ Actione solertior fuit, nec argutior: ita nemo ex dolore cordis intimo profusior esse debuit in lachrymis.

Cler. Accersiantur *Fosforius*, & *Axellio*.

Leva manum *Fosforie*. Quid dicitis erga **Captivum**;

Reum invenistis vel non?

Prest. Reum.

Pont. In hoc reatu tuo, *Fosforie*, unum in memoriam tuam revocare; conditioni tuæ perutile fuerit. Meministi proculdubio te per *Saltum* *Sæc. Jacobi* duxisse Regem usque ad *Theatrum*, in quo Regale Caput suum fatali Securi (ô facinus exemplo carens!) subjecit. Ea ipsa manus quæ Principem ad theatralem mortem deduxit, pectus indesinenter percutiat.

cutiat. Parum tibi esset si temporis residuum (quod perexiguum est) in assiduo Poenitentiae exercitio impensum foret, modò tantè Criminis inustam maculam deflendo delere poteris.

Foff. Magnoperè moereo, quia satis moerere nequeo. Vitam imò meam tam parvi æstimo, ut si mihi concessum foret longius vivendi filum, integrè extensem esset in perfidiam deplangendo meam; Hoc mihi proposui, nec à proposito deciderem, si diutiùs viverem. Omnes horas aliò expensas penitus amissas crederem.

Pont. Huic instituto si firmitèr inhæreas, mirificè te relevet in Exitu, & seriore vesperâ nubilam claudet diem.

Cler. Adducatur *Axellus*.

Conspicite Captivum Juratores. Quàm Verdictam redditis de *Axello*? Reus est hujus *Regicidii* de quo indictatus est vel non?

Præst. Reus.

Cler. Incumbe officio, intende Captivo Janitor.

Pont. Per multa gravia adversus te *Axello* prolata sunt, & probata. Pacem inire cum Deo tua sit provincia. Nullum omittatur tempus paciscendi, quando per paucæ sunt horæ quæ tibi concessæ sunt nobiscum commo-

randi. Spes tibi sit mutandi Carcerem cum Palatio, modò Pœnitentiam agas, ut te deceat, residendo in Carcere.

Cler. Producatur *Rabæo*.

Chrys. Rabies Gentis. Cujus fuit nequissimo *perjurio* suo Prudentissimi Consulis vitam adimere.

Pont. Dimittatur. In remotiorem Insulam transvehendus est; Priusquam tamen à nostris finibus discesserit, hisce monitis piè adhibitis auctrem applicet. “*Nosti Rabæo, te perfidiā, & perjurio tuo gravissimam Reipub. attulisse perniciem. Axiomata quædam publicis mandasti typis, Religioni, & societati humanæ valdè dissona;* *Machave-lis Politicis, si argutias eorum pensemus, subtília multò, & periculosiora.*

Inudem, licet ab æthere seclusus, in cerebro adhuc retines, ad res novas moliendas patratißimam. A Prodtoriis hisce technis mentem subtrahe, Inimicum te honori tuo tene. Omnes per oras Regionis nostræ fama tua, quâ nulla palato fastidiosior sapuit vel sonuit, latius divolavit, & te omnium pessimum publicâ voce narravit. Haud necesse fuerit tua refricare vulnera: intus vermem alis qui te corrodet, ni stimulum intimo, & salutari dolore retorqueas. Adagium redde irritum, cum *Cæ-*

Io oportebit tē mutare *Animum*. Aliate suscepturna est Insula; nova te redintegret conditio; ut si redire tibi contigerit, redditus tuus te meliorem comproberet. Para te pœnæ, patiendo palmæ.

Cler. Evocetur *Penitus*.

Fan. Nullam vocem audiet. E custodia nostrâ excessit.

Cler. Quâ Anctoritate?

Fan. Sententiâ Mortis.

Consil. Impunè exeat; præmaturâ morte ignominiosum finem prævenerit.

Pont. Recenseantur singultim residua eorum Nomina quæ in Catalogo vestro complexa sunt.

Cler. SICARIUS, CREMANTIO, ARGASIO, MURATUS, & SILVIFLUS reos se Confidentes.

Pont. Quorum Judicia licet nobis sint designata, Executionis Tempora alio in Foto sunt definienda.

Consil. Mandetur silentium.

Pont. Attentionem præbete, obsecro, judiciali huic, & ultimæ sententiæ quam unquam à me audituri estis. Conscios vos reddiderunt Cordati isti Juratores, talis & tam immanis sceleris, ut gravitatem ejus mirari facilius esset quam exprimere. Imò ingenuè fateor dum recolo

recolo horreo — *Vox faucibus haret. — Taciturnum feserit horror.* Mira Ei concederetur Loquendi facilitas & plusquam Stoica duries, qui vividis coloribus facinoris illius faciem depingeret, & se totum in lachrymas resolutum non permitteret. Talem enim, & tam prodigiosam Conspirationem Gens nulla unquam peperit. Gens bona, mens mala. Optimæ gentes pessimas plerunque mentes lactarunt. Hoc satis experti sumus ab intestinis direptionibus eis quas manus vestræ exhaustis finibus Patriæ intulerunt.

In Quem tandem surrexistis? Cui violentiā inflixistis? Cujus sanguinem immaniter effudistis? — *Hinc stupor exanimem fecit linquaque silentem!*

— *Contrahit Artus tremebundus horror.*

“ *Celare scelus genialis pudor*

“ *Cogit, & renuit nefanda fari.*

Quem, inquam, occidistis? Cui sanguinolentas manus intulisti? ILLI nempe qui fuit *Caput Reipublicæ, Salus Populi.* Qui non habuit *Majorem;* non habuit *Parem;* Cujus deplorabili Exitu, desolatam reliquistis Patriam, uti Prolem sine Parente, Gregem sine Pastore, Navem sine Clavi, Urbem sine Custode, Subditum sine Rege.

Dissimili tamen gradu vos sceleris hujus
Con-

Conscios fuisse collegimus. Quamvis Illi qui infimâ Classe recensendi sunt, meritò habeantur rei de tanto, licet non de toto. Studio conatu omnes vos Principem ad Stipitem traxistis, licet Caput illius non amputastis. Omnes unanimiter agentes in illius Finem, licet unus instar omnium exercuit Securem. A multis agitatur, ab uno perpetratur. Quò Plura? Audivi Plerosque vestrūm liberè, & generosè fuisse educatos. Et magnoperè dolendum est tot, & tam speciosis germinibus exitialem istam influentiam irreparabili more imminentem contueri.

Mittantur verò ista. Nunc lachrymis, & suspiriis unicè locus datur. A Cœlo speretis indulgentiam, in Mundo nullam. “Qui non vetat peccare cum potest, jubet. Quid tunc dicendum est de iis, qui tantoperè fuerunt alienj à scelere vetando, ut se omni nequitiae exposuerunt, foyeam perpetrandi malum alijs retexendo?

Nullum perniciosius odium est, quam violati Beneficii pudere. Sed — mollire juvat vulnera, non fricare. Quò fata vobis sunt propinquiora, vota sint Superis ferventiora. “ Nulla Mors repentina benè morienti. Ista dissolutio communis est conditio: nec mori mirandum est magis quam nasci. A Solio nec

nec à Dolio admittenda est Exemptio. Omnes una manet hora. Omnes una calcanda est via. Pauperum humiliores ædes, Regumque sublimiores Sedes aggressibus mortis æquè sunt subditæ : importunus est Hospes, non repelletur. — Sunt Juveni insidiis Fata, senique Foris.

Nec divitiæ à morte, nec deliciæ de fætore, nec honores de Sepulchro liberant. Ultima urna optima, modò Optimi, quibus urna obtigit.

At nunc arctiss contrahenda sunt vela ; eò pergentes quò illibentè accincti sumus ; sententiā mortis nimirūm vobis denunciandi : quam vestrūm erit patientè subire ; nostrūm humanitè promulgare.

Revertemini ad locum quo venistis, & ab eo trahemini ad locum Executionis, ubi jugulo eritis suspensi, & semivivi pudenda habebitis præscissa, illia flammis mandata, Capita obtruncata, Corpora in quatuor partes divisa ; Quæ Capita & partes ad placitum Regiæ Majestatis sunt disponenda. Et Animarum vestrarum misereatur Deus.

Cler. Clametur Silentium, Dimittantur Juratores, Dissolvatur Sesio.

Scena Quarta.

Intrant *Crispina & Gualterus.*

Crisp. *Gualtreye, Gualtere.*

Gual. Quid vult nobilissima Hera mea?

Crisp. Verum dicis, licet nescias, mi Gualtere.

De nobili enim Aulico sui prognata, quamvis in opinione Vulgi Satoris Filia. Hoc sse pissimè narravit mihi Mater mea. Jussit me igitur, & jussis obsequium præbui, ut Sororibus meis præirem, quia à nobiliore Patre suis sem genita. Nec improbabile est me ab Aulicâ Sirpe processisse; Quamplurimos enim Aulicos mores, & pruriētes motus sentio, quos à Sutoris Crepida nunquam venisse, nec de pollice illius cereo suboluisse credo.
“ Commorari domi valde fastidiosum est. Con-
“ viviis interesse, Theatrales ludos invisere,
“ splendiōis vestibus ad modum temporis pro-
“ dire, & Platonicos in sinu foovere summa mea
“ voluptas est. — Sed ad negotium.

Gual. Quo perrectura es, mi Hera; num ad Executionem?

Crisp.

Crisp. Rem tetigisti mi *Gualtere*: *Executionem* enim *Judicio* semper præposui. Conilio meo te Primipolum officinæ suæ fecit *Herus tuus*. Familiarius me semper tecum gessi quām cum cæteris. Strenuum enim *Juvenem* te novi & probavi. Altius vero pensum hodie imponendum est tibi; in quo ut me amas, ne deficias.

Gualt. Nemo mandatis ruis erit obsequenter.

Crisp. Age mi *Gualtere*; Primū *tene Muffam* meam, & *Missetam* tenere, tenerè, mi *Fuvencule*, ut me amas.

Qui Dominam, Catnū mulcet & ipse suum.
Magna erit turba; & quomodo *mecum* est adhuc nescio. Premi in turba non cupio: Deprimi tamen timeo ni me sustentes. Præ omnibus verò *Stationeis* mihi accommodatiorem mercare, quo morientes melius prospiciam; & *Confessiones* eorum distinctius audiam. Minima mihi est cura quanti constabit. *Quo carius*, eo nobis *charius*. Sponsus licet *Scrineum*, Sponsa retinuit nummum.

Gualt. Tali Clave optimè nobis aperientur Sedes. — Fiet ut volueris Speciocissima Hera.

Crisp. Species mea nunquam erit dehinc tibi ignota, si hoc præstiteris. — Sed præ omnibus

bus firma, & constans sit mea Statio. Brevem,
& debilem intimè horreo. [Exeunt.

Scena Quinta.

Intrant Civici, & Rustici per Theatrum
huc & illuc discurrentes: & ad Exe-
cutionis locum gregatim pro-
perantes.

IN hac Scena Patibulum erigitur; Proditores
Singulis presentantur; fasces, pyra, fu-
mantes lebetes, aliaque Utensilia Carnifex-
ministerio accommodatoria. Quae omnia in
terrorem meritò patientum vivis coloribus
sunt depingenda, depicta posteris praca-
venda.

Civi. Properantiū cursum acceleremus
Vicini, ni Proditores laqueo man-
dentur priusquam accedamus.

[Exeunt.

Scena

Scena Sexta.

In hac Scena Funebri velo, theatrali Stragulâ & Tragico Cothurno cooptata, Effigie Capri decoratâ, erigitur Patibulum Ebèni foliis, Romane more, circum stratum. Theatrum affabre structum, Patibulo contignum, Spectantium oculis accommodatè situm; focis & facnis juxta Stipitem accensis.

In Proscenio vivide depinguntur, & artificiose adumbrantur Executionis modus, mores & metus hac Inscriptione; Nos Sceleris Socii.

—ASCENDUNT SCALÆ, RESTES-
QUE SEQUUNTUR.

CHORUS Britannicus.

O quam grata dies illuxit Miseris !
Aulicis splendida, speciosa Civibus !
Agricolis lata, terram colentibus !
Non sum quæ fueram, cantat Britannia ;
In suâ Princeps dominatur Curiâ ;

In

In Comicas Scenæ versa est Tragœdia,
 Nox dies eminet; Nubes effugient,
 Heroes pulsi finibus redeunt
 Pace frumentos portas aperiunt,
 Quæ prius patula fuerunt hostibus
 Tinctæ Cruore, râpinis, cladibus,
 Hospitium præbent gratum Pauperibus.
 Spectate Incolæ quam claro lumine
 Refulsit Insula protecta Numine,
 Quam pulchro Regio serenatur aethere!
 Cuncta tranquillâ reguntur manu,
 Cuncta regali renovantur statu,
 Et tutiore collocanda situ.
 Astræa tenet sedem Fustitiae,
 Altiores censens Gentis nequitia,
 Sub ortu Solis sola delicia.
 Pax alma floret, latantur pascua
 Fulta graminibus; spatiuntur pecora
 Leniore gradu repetendo flumina.
 Depulsa Nube crevit Scientia,
 Regis, & Regni Dux Sapientia
 Belli Civilis languet dementia.
 Ingenuæ Prolis fit Academia
 Fæcunda Parens artibus inslyta,
 Prima virtutum spargendo semina.
 Alluit oras Fons Aristotelis,
 Instruit mentes vena Platonis,
 Præmium Pacis Palma laboris.

*Beata Omnia ! Grata sunt omnia !
 Heroi dum marmore scripta sunt Nomina.
 Vexillo Principis integrè subdita.
 De novo anno innovantur mores ;
 Ascendunt Scalas nunc Proditores,
 Acquirunt Fidi Regis honores.
 Mutata est Scena ; faciemque novam
 Induunt Gentes. O quam citò gradum
 Lubricum Fata posuere suum !
 Quis tam sublimes cogitaret viros
 In imum pressos, Laqueisque datos,
 Tam variis ventis agitatnr Rates ?*

*Quis dominantem Sede tyrannidus
 Suspicit trabeis cinctum purpureis,
 Comitatu pulchro Stipatum, muniis
 Dotatum regiis, & non miretur
 Quo Fato Talis deprimeretur,
 Ut vi Carnificis emoreretur !*

*Nec res miranda est minus videre
 Afflictos humi miserè jacere
 Et oculi nutu summatenere.*

*“ Quem dies veniens viderit superbum,
 “ Hunc dies fugiens videas jacentem.*

*Quemque lux fugiens viderit repentem,
 Hunc lux resurgens videat regentem.*

*Regis, & Regni florescat gloria,
 Dulci Melodia claudatur Chorea,*

Scena

Scena Septima.

Intrat *Dunnaus* cantans, cum *Pim-*
pinellâ nitidè amictâ.

*D*unnai lucrum Proditoris pœna,
*D*issentia sonat Chin'k Chin'k Crumena;
*T*erra Tiburni valdè fæcunda,
*V*este nitidula, voce jucunda.
*H*inc Creditores gratulari solent
*D*unnæum loculis divitèmque colent.

Intrat *Papilla Dunnæi Famula*.

Papill. Eheu ! magna Turba Creditorum,
 ut puto, in portam præstolantur nostram, pul-
 santes turbulento, & furioso more, ac si
 Ebrii aut Dementes essent.

Dun. O furentes fures, quid acturi sunt ?

Papill. Domum, valdè vereor, ne diruant, si
 minus intrent.

Dun. Intrent, *Papilla*, intrent. — In utrum-
 que paratum me invenient. Ego non sum ego,
 & tales me reperient. [Exit *Papill,*

Pimp. Ascende Scabellum, mi *Dunnæc*, &

indignantē te gere erga petulantem hanc gregem. — Hoc pacto illis incutias formidinem, nobis securitatem acquiras.

[Ascendit Scabellum.

Scena Octava.

Intrant *Caupones, aliique Artifices
Dunnæi Creditores.*

Dun. IN me turbaruunt. — O si mihi liceret super has stercutias Asseclas meam exercere artem ! Quām agilit̄r nodum cervicibus eorum coaptarem ?

1. *Cred.* Benè sit semper cum *Dunnæo*.
2. Longa v̄ta sit *Dunnæo*.
3. Vivat, valeat, vigeat, floreat *Dunnæus*.
4. De prosperitate *Dunnæi* gratulemur omnes.

Dun. Hem, hem, Ranam suboleo. — Quantum mutantur ab illis !

Heri me spreverunt, hodie colunt. — Sed dominari me decet ut *Tiburni* Domino convenit. — Dominum cognoscite vestrum, impudentissimi Nebulones. — Non sum qui fueram. Ite foris infernales *Canes*. — Nonne meministis

nistis quā m insolentēr mecum egistis? Quot injurias *mihi*, & *Pimpinella* meæ intulisti? Quomodo æra, & suppelleætilia mea suffuren-
do nequissimè surripuisti? — Procul hinc,
procul ite nefandi. Scite, scelerati, quod ille
non sum *Dunnaeus*, qui fui *Dunnaeus*.

Pimp. Nec ego eadem *Pimpinella* quæ fui
Pimpinella.

Cred. Ignosce ignorantiae nostræ, Candi-
dissime *Dunnae*, fortunam tuam *per egrè* novi-
mus.

Dun. Et Fortuna mea *per egrè* vos agnosceret.

1. *Cred.* Panifex erit obsequio tuo paratis-
simus.

2. Potifex deditissimus.

Omnès. Omnes observantiae vestræ studio-
fissimi.

Dun. Quam placidè garriunt isti Hirundines
circa fortunas nostras, ac si laqueus meus omni-
mense in aurum verteretur & nunquam deficeret?
Omne autem non est aurum quod assimili-
latur auro. Pedisequis hisce Proventus mei
Credulis perutile mihi fuerit acquiescere, tali
sub pacto, ut si res mea prosperè minus succe-
dat, Exitus, qui omnia probat, sibi-ipsis licet
noceat, mihi proficit. — Agite; cor meum non
adeo durum est, ut submissione vestrâ non ali-
quantulum emolliatur. Ista licet tempora fe-

cerunt me divitem, mores non mutabunt meos.
Admit tam vos in Socios, & Creditores, modò
necessaria Familiæ meæ sine clamore (nil enim
eo auribus meis fastidiosius) suppeditetis.

Omnes. Paratos nos invenies ad suppeditan-
tandum omnia absque clamore.

Dun. Tunc absque timore me constantissimum
invenietis Creditorem.—Valete, & vivite.

[*Exeunt Creditores.*]

Hah-hah-hah—Sic me Tiburnum nuperri-
mè securum fecit Debitorem, & pro termino
vitæ me talem reperient.—Gratulare *Pim-
pinella*; totâ hac nocte calicibus indulsumi su-
mus liberè.—Chinck, Chinck, Chink.

*Dum loculus sonat, omnia Pincerna donat,
Mensem Pandora coronat.*

Scena Nona.

Intrant *Gazetta.*

Gaz. **N**Ova,nova; nuperimè edita Nova.

Dun. Quæ Nova, mi *Gazetta*?

Gaz. Ab omni orâ tua profluunt, & con-
fluunt lucra.

Dun. Dii boni! Imperatore ditior ergo, si
ista

ista prosperè succedant, ut me videam?

Gaz. Noli me tangere veritatem si amas,
* emas.

Dun. Inanem non dimittam.

Gaz. Accipe *Pasquillam*; quam si legeris,
planè fateberis te nunquam majorem spem à
leviore pretio hausisse. [Exit *Gazetta*.]

Dun. A primis puerilibus literis quibus
initiatus fui, & peragrè ulterius dedici,
nempe A, B, C. nil unquam legi quod mihi
magis placuit. * A primo in-
gressu mihi obviam veniunt *Mi-* * Legit Diurnale.
lo Corbet illa *Cathedralis Pestis*; *Johannes*
Barkstead *Turris ille Praefectus*; & *Fredericus*
Okey *Pugil ille nefarius*; Qui summâ seduli-
tate, solertiâ, & industriâ *Georgii Douning* in
Hollandia improvisò fuerunt deprehensi, & ad
Turrem missi; ubi ut Proditores manent; sed
non diu ut spero, donec actione *Removendi*
Corpora manibus tradentur meis. Sed perge,
& perlege, si vales, quomodo se in hac Cap-
tione gesserunt, — Hah-hah-hah. Primum in-
venio *Okeium* ut militem se gerentem, strenue
sed insipide resistentem, & ictu oculi citius
subactum. *Barksteadum* verò, ut semper fuit,
pusillanimem reperio; non citius captus qui in
percussit pectus, Puerilitè clamando, *Homo*

* *Necesse est facere Sumpsum qui parvus lacrum. Plaut.*

Sum perditus. At repentinus terror effectus
suos gravius exercuit in Corbeto. Nam *physicas* *pillulas*, quas de manè cepisset, ut asseruit,
supra & infra gravitèr operantes sensit. Sed
fortiorem me Physicam sibi, sociisque suis con-
fectorum non dubito, ni laqueus me fallat.

— Hah-hah-hah. — Sic alii dum *Aulicos*
quæsitant locos, Tiburni laqueus nostros reple-
bit loculos. O *Pimpinella*, *Pimpinella*, mi-
dulcimella *Pimpinella*, eamus, bibamus,
gaudeamus. — *Chink, Chink, Chink.*

[Exeunt.]

Scena Decima.

Intrat *Omphalia, Hæresi Vidua.*

Omph. D_efuncti vota Conjugis diligentèr
præstiti, ultima morientis jussa
complevi; at me fefellit Conjux meus. Dixit
enim & facile credidi, se laqueo vitam finitu-
rum non posse: Sin oculis spectantium habe-
retur mortuus, & in varias partes frustatim
dissectus, defunctum minimè tenerem; hisce
verbis in Carcere adjunctis; (quæ ut fuerunt
ultima, à me constantius sunt memoranda:)
“ Ne te doleat mi *Omphalia* me subivisse sen-
“ ten-

"tentiam mortis ; certissimè novi me non
 "posse mori ; nec in Potestate Carnificis est,
 "licet acutissima Securi uteretur , caput mihi
 "adimere ; adhuc vivam, & vincam in *Pha-*
 "naticorum honorem qui de viribus meis pen-
 "dent. Nec mihi minus revelatum fuit ab
 "eo tempore in quo lethalem accepi sententi-
 "am. Quo certiorem te igitur faciam redi-
 "tus, & redivivæ meæ conditionis ; tali nocte
 "me expecta ; Proximos invita; Optima Ci-
 "baria nobis para ; Nocte enim eâ (absit quod
 "dubites) me gratissimum tibi Hospitem sus-
 "cipies. Et nunc Nox ea supervenerit , at
 sponsus moras texit , & nondum venit, valde
 vereor, si *descenderit*, se nimium de *Lethi* ebi-
 bisse, aliter fidem integrum servaret : nunquam
 enim memini per omnes annos Connubii no-
 stri, promissum se unquam tecum violasse.
 — Eheu ! Exivit & non redibit. — Parantur
 omnia; sed quò sercula ad Conjugis funera ?
 — Ista sunt epulæ lachrymis sociæ. — Quis
 mea dignè deflere potest mala ?

Scena Ultima.

Intrat Convivales Hospites Omphaliam
lepidè consolantes.

1. *Mul.* Quid perdis tempora luctu?
2. *Mul.* Siccentur oculi; ab-
stergantur lachrymæ.
3. A Vivis non mortuis vivendum est, Om-
phalia.

4. *Mul.* Cantans —

Emortui viri Sprevitamores
Fuvenilis Coniux spatiando foris,
Et speciosis saliendo Choris
Priscos novellis variando toris.

5. *Mul.* Cant. *Sponsa latatur viduali Spondâ,*
De Sponda novâ gratulando sponsa.

Funera siccis comitatur genis
Vidua, nuptias subolendo novas.

1. *Mul.* Te Sponsus reliquit tuus, illius re-
linque curam.

2. *Mul.* Vivis, non mortuis parantur Epulæ.

3. *Mul.* Intremus, mi Soror, intremus.
Dum Stomachus incalescit meus, frigescunt
fercula.

4. *Mul.*

4. Mul. Transmeanti Stygem — vestigia
nulla retrorsum.

5. Mul. Eamus, eamus; Conjugum funera
poculis defleamus.

Omnes. Pergamus, pergamus; Uva *Fa-*
lerni vivida mille viduales delebit lachrymas.

Omph. Praeite, sequar; quâ lachrymabilem
magis Hospitem nulla unquam Mulier fu-
nereis se Epulis applicuit.

Talis defuncti Conjugis urit amor,
Constans ut Comes mente secessit dolor;

[*Exeunt omnes.*]

Vox de Nube,

Una si pereat quò floreat unitas
Grata refulfit Orbe serenitas.

EPILOGUS.

*A*udistis Misera Fata sed Merita
Egregii Cætus, cuius perfidia
Conspicui Regis tincta Cruore
Longæva magis veloce tempore
Syracuse trucem vicit tyrannidem,
Parthiæ feras, furias Eumenidum :

Quis

Quis enim Princeps effulgit clarior,
 Pietate gravior, subditis suavior?
 Quis patientior habitu Laboris?
 Quis studiosior extat honoris?
 Quis Conjugalis thori fidus magis
 Custos, vel Comes, dominando lenis?
 At Sidus tanti radians imperii
 Orbe surreptum manu nefarii,
 Mutando regnum meliora tenet,
 Cum Superis premia, quibuscum manet.
 Quis in Cedratis effigiem Tabulis
 Non conservaret Memoriam Principis?
 Qui eò Morte prematurā perit,
 Ingratis dignus qui nimis fuerit?
 Hac vobis tragicis aptavit modis
 Arcadiæ vates; nec expectat minus
 Quam vos absteritis lachrymarum genis,
 Reddetis Palmas plausibus agiles,
 Pensando Vatis theatalis Scenæ,
 Grata transacti Pensa laboris.

FINIS.

In Dramatis arte vigorem Scenæ
pensemus: parùm refert an pauci an
plures Scenam agant : nec Scenæ in
Actis constantem numerum strictius
admittant.

Si Juvenes inventioni, Senes discussioni sunt ac-
commodatores, tunc Senes quām Juvenes ac-
curatiores cencendi sunt Authores.

Juveniles aggressus quia repentes hederā, Seniles
progressus quia maruescentes laurcā sunt de-
corandi.

Illi ingenio pollut;

Isti *Judicio* callent,

Illi in *Pullicie*; Isti in *canicie* gaudent.

Cassand.

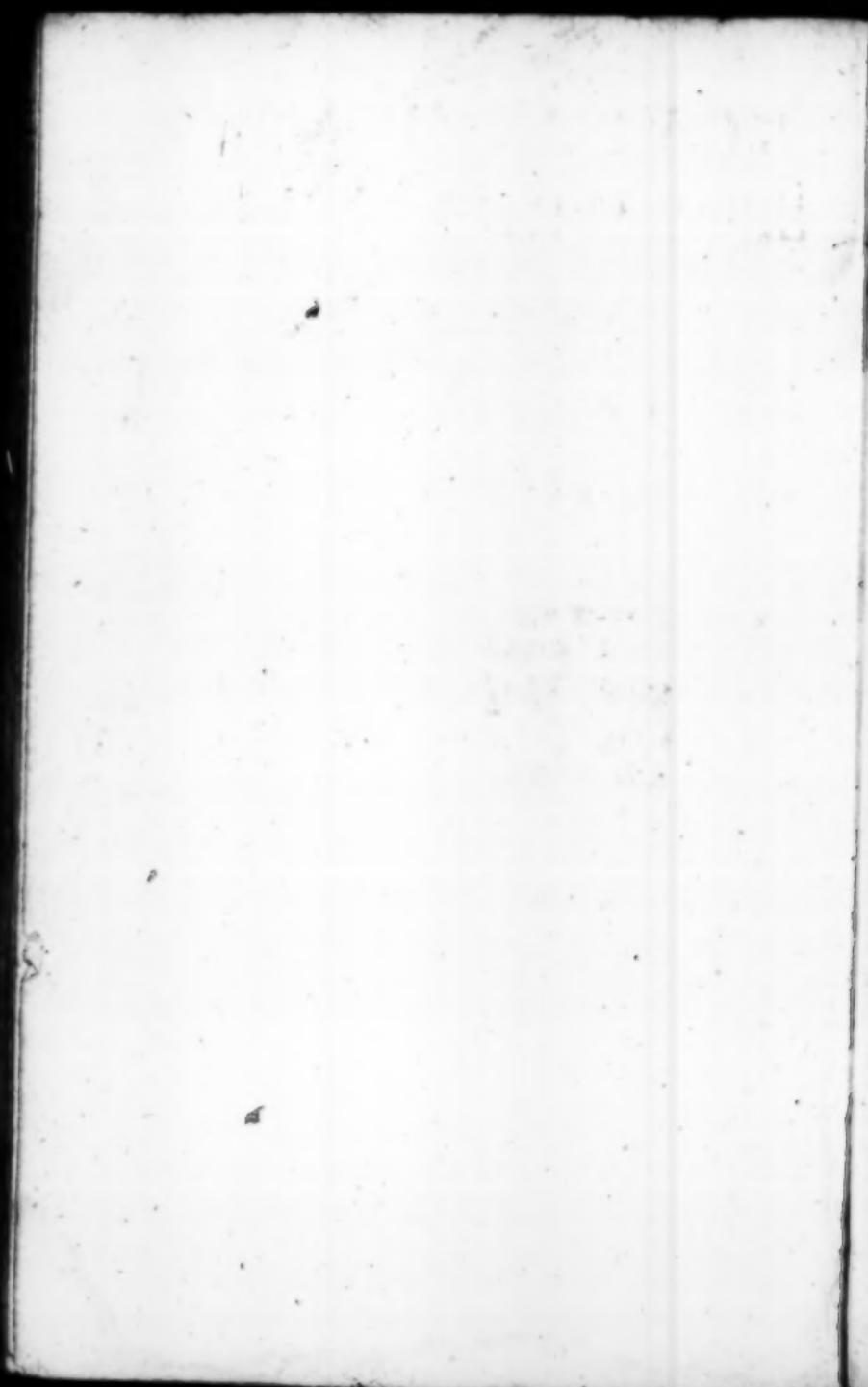

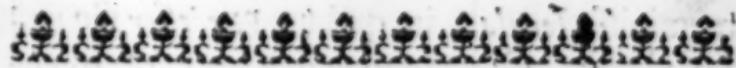
BEDLAMUM NOVUM.

Scena BRITANNIA

BEDLAMUM NOVUM.

Pars Secunda.

SCÆNA, BRITANNIA.

*Intrat Homannus saltans, & Fumi-intubam
fugens.*

Homann.

O ! Gaudete Caupones,
Lenones , Ardeliones.
Exequias peregrimus
Carnificis peritissimi
totius Europæ , Heri
nempe mei *Dunnæi*, qui artis meæ non ignarus,
communi civitatis assensu , nemine contradicente, me in Successorem ejus deputavit. Optime enim novit *Tiburnensis* ille Artifex me ad
unguem callere omnes *nodos suspendii artem*
spectantes. Nil unquam *Diricko* , *Brandino*,
vel *Dunnæo* nostro cognitum fuit , quod nobis
latere potuit vel abscondi. Sin aliter *Gregorius*
sensisset, nec *Officio* cui deputatus sum, nec
ultensiliis eis quæ mihi reliquit , dignum me
tenuisset. At dolet me magnopere *anxæ ea*

L , me-

meminisse *secula*, in quibus *Præcessor* ille noster claruit. Quot enim vestes Sericatæ, splendidae & speciosæ sub illius laqueo, nodo & expertissimâ arte pependerunt? Attestor *Angiportam longam* ubi istæ vestes erant venales, & officinis iis obscaenis multum lucri adferentes. Interea, quid commodi manibus meis occurret à suspendio proditorum vel latronum in attritis vestibus ad patibula publica confluentium? Per multos audio censendos, per paucos pingues & opulentos. Tenuiores facile capiuntur Muscæ; Fortiores evadunt censuram poenæ. Ista verò nec securitatem Regno, nec mihi fungenti officio emolumentum adferre valent. Paupercula sunt stipendia, indigentia ve-la, talem & tam exosam Provinciam peragran-ti.—

Intrat Morisco.

X Apage *Morisco*! tempestivè rediisti; *Gazette* nostræ novitatis avidæ & extraneis negotiis immaniter suffarctæ multum de te expectant.— Narra amodò quo venisti. *Morisc.* Hisce lutulentis Ocreis, ut vides, eas enim nondum exui, nuperrimè redii ab Aquilone. *Homan.* Euge; *Omne malum ab Aquilone.* Quid novi ea frigida proferat Regio? *Morisc.* Per multa & memorata digna; quæ si Annalibus nostris essent mandata, *Gallo-Belgicas Narrationes* longè superarent. *Diceres*

ceres certè, si illa omnia quæ hisce oculis vidi,
aspectibus tuis occurrerent, totam Insulam in
B E D L A M U M mutari **N O V U M**.
Hom. Ehu! unde hoc obsecro? *Morisco.* Ab
infania vel insolentia quorundam; qui fæces li-
cet sint populi, à *Potentioribus* occultiore subsi-
dio fortius stipati, vel spe lucri subtilius illecti,
animosi fiunt *Hectores*. Et isti plerumque pro-
fitentur se *Septimana Monarchia* assertores, vel
Phanaticos, vel* *Præsbyteros* de nefaria illa spuma
sive spermate prognatos. *Ho.* Quos laqueo meo
destinatos machinor: sed scire vellem in qua par-
te Aquilonis fuisti versatus: & quot Proditores
in omni Comitatu vidisti suspensos. *Mor.*
Ad unguem repetam: in nullo prorsus tibi de-
faturus ero, quo itineris nostri rationem red-
dam. Primum mihi parabatur hospitium in
A P U L B I A, illius partis Comitiali Oppi-
do. Hospitium, inquam, vile, arctum & exile;
ubi magis exsolvi pro Cubiculo, quam Cubicu-
lum valuit in pretio. Per multos infimæ condi-
tionis veridicta Juratorum damnatos ibi audivi-
mus, per paucos verò patientes. Fatebantur
enim se illectos ac miserè deceptos fore pessimo
cujusdam consilio, cui facile acquiescentes in

* Nullum magis fidelem invenimus subditum quam
Catholicon; nec perfidum magis quam *Præsbyterum*.
Cassand.

tale præcipitium temerè corruiſſent. Illi verò qui laqueo peribant tam inopes & indigentes erant, ut vestimenta eorum Carnifici parum incrementi adferre poterint. *Hom.* Magnopere gaudeo me in eo Comitatu officium non præstisſe. Altior ſuccreviſſet ſumptus itineris, quām merces operis. *Mor.* Antiquissimum revera eſt oppidum & amoeniſſimo ſitu decoratum, ſed valde inops & egenum; quod inertiae populi, vel inopiae Commercii attribuendum judico. Flumina enim ſunt latius di manantia; Pascua gratias lætantia; Solum gramine & ſemini accommodatiſſimum. Nil verò in ea regione oculis meis magis complacuit, nil acceptius obvenit, quām benigniſſimum cujusdam prænobilis *Heroinæ* hospitium, Advenis maximè gratum; Oppidanis, quibus nulli indigentiores, munificum. Mirabar conſpicari ſpeciosa ea Domicilia tali appetu & proveniū inſtructa, tot artificia ſplendidè diſpoſita, una manu, unius ſumptu affabré completa. *Hom.* Quò mihi iſta ædificia? cum laqueis, non laquearibus noſtrum eſt negotium. Ab eo loco brevitè narrā quò divertiſti. *Morise.* Absque diversione ad EBORACUM ve ni, ubi Unum vidi, (& unum inſtar omnium) cujus Authoritas in ſæviente illo tempore oli vari in altiorem preceſſerat gradum (quis enim

RIME-

RIMERO sublimior) adjudicatum funi, infotunii sui miserrimo fini, expectabat tamen *Indulgentiam*, saltim longius commorandi spatiū, usque ad superiorem Crucis Scalam; at spes ista eum sesellit: nec prece nec pretio tam gratiam acquirere potuit. Sic una hora abstulit quicquid ætas attulisset; reddendo Carnifici & mendicanti Aulico omne illud, lu-
crante manu suâ extorsisset. *Hom.* Dic amo-
dò quid Carnifici reliquit? Num pulchras ve-
stes habuit? *Moris.* Haud pretiosas nimis sed decoras, quales condicioni suæ compete-
rent. *Hom.* Meherculè istud mihi placet: in-
vidiā enim distortus essem, si ullæ opes homun-
culo professionis nostræ tam ignaro occurris-
sent. *Artificibus peritis, non tyronibus talia
sunt reddenda.* *Moris.* Audivimus te in cu-
neis & nodis maximè disertum. Aurem verò
si attentius arriges, plura audies. *Hom.* Ne-
mo libentiū. *Moris.* Tam benignè se gessit
erga tumultantes Spiritus Princeps ille noster
Eugenius; ut faciliū norunt immeritâ illius
Clementiā abuci quām uti; depravare quām
promereri. Attamen, quod mirabile fuit,
Judices in publicis viis patibula erigi man-
dant, quo alios à perpetrando malum deter-
reant. Volentibus verò delinquere nulla lex
tam severa, nulla tam gravis poena, quæ eos om-

ni nequitiæ deditos deflectere potuit vel dimovere. Meliora vident, deteriora sequi cupiunt. *Hom.* Illa ipsa cupiditas est quæ professionem meam reddidit opulentam. Quid enim de me fieret, qui tanto pretio *officium* emercatus sum meum, si alii aliorum *suspendio* terrorerentur? In tempore *Heri* quām plurimæ novi Crumenas secantes & alia nefanda perpetrantes sub calce patibuli. Si nulli enim præter bonos & legales homines nobiscum viverent, officium nostrum nullius valeret; imò, propriis jugulis servarentur funes. Quò restes, si integri solùm & probi essent superstites? Deserente culpâ, deficeret poena. Soli rei manibus nostris censendi sunt præda.

Mor. Magnoperè te fallis; nosti reos in tempore *Olivarii* unicè evasisse impunitos, innocentes vero suppliciis subditos. Iniquissimæ hujus Justitiæ testes erant *Cantuarie* sss ille *Præf*ul, vir in nomine non minus laudabilis, quām injusto omne misere abreptus; fidelis etiam ille subditus *Slingheus*, & præclarus noster Theologus *Huetus*: Quorum nefariâ morte, clade imò, colligi potest Fidelitatem sufficientem puniendi fuisse culpam. Sic *Columba* perierunt innoxiae; immunes transierunt *Corvi*. *Hom.* O fælicia tempora! Tam prosperè succedentes horas ab exitu illius tyramidis non inve-

invenimus. Funi-artifices nostri tunc efflorefcere nōrunt. Opinor certè perbrevi nos tempore amissuros esse artem *Suspensionis*, si ista *Indulgentia* diutiū proficeret. Certè me patrum profecisse sensi.

Morisc. Parum hoc Publico commodi adferret, si te parum profecisse sentiret. Quotidie nascitur numerosa Carnificum turba, quæ te suspenso, tali artificio operam darent, præstarent imò. Num nectere nodos tam difficile essè putas? *Homo.* Toto cœlo erras; Plura quām funes aut scalæ professioni nostræ sunt adhibenda. Istæ manus sæpissimè super fatalē cum *Turris Collem* Securi huic cruentæ dedere aciem. Cujus acutiore motu tot obtruncavimus Capita, tantaque peritiæ & dexteritate, ut non citius super *stipitem* posita erant & coaptata, quām minimo actu & iectu temporis fuerunt abscissa. At lucrantia ea disparuerunt tempora. Nunc enim talis *Cessatio* nostris negotiis sese objecerit, ut insolitæ quadam rubigine cultra & utensilia alia isti Halcyonii dies penitus obtusa reliquerunt. *Morisc.* Hinc manifestè colligo te ab aliorum interitu proventus hausisse tuos. *Homo.* Quid certius? Ab infancia educatus fui in hac arte, nec aliam novi; manum exercui in primordiis meis circa *Canes* & *Feles*, donec in altiorem cognitionis gradum

assiduâ Exercitatione attigissem. Quam quis-
que novit artem, hanc ipse exerceat & excolat
unam. Nunquam novi aliquem variâ artes
profitentem multum profecisse. Vocationi
constantè me applicui & virilitè me gesi.
Facilius enim fuit de pumice quàm de oculis
meis lachrymulam elicere. Nullum retinui sen-
sum de præmatura nece cognati vel familiaris
mei. Hoc unicum beneficium ei præ ceteris
conferre fui solitus; nempe in expeditiorem
plicando & applicando nocum Amico quàm
Alieno. In qua Facultate neminem me superi-
orem fuisse arbitror. *Morisc.* Hinc te benig-
nius gesisse erga tuos (si tuos dicere liceat) a-
pertè calleo. Sed in hoc te nimis rigidum cen-
sio, quod tam diu vivere eos non permitteres,
quoad tibi gratias pro tanto beneficio eis colla-
to retulissent. *Hom.* Lepidè te geris; sin
sub manu mea viduâ & liberis desertis tuis in-
fortuitò venires (ut fata sua quis præscire po-
tuit;) tali te facetiâ præditum haud inveni-
rem. In *Tabernis* *Hebdom* licet te gesisti, ab
aspectu *Tiburni* trepidum & tremulum te Le-
porem, omni lepore dimisso, ostenderes. Ne-
mo, ni fatuus, vel vino, ut sœpissimè eyenit, in-
flatus, qui sub laqueo joculari voluit. Non datur
ridendi vel rixandi locus. *Morg.* Quam plurimos
tamen nosti egregios prædones, qui Carnifícis

vul-

vultum terribilem licet, parum spectarunt.

Habuimus *Crouderum, Hindum, Farmerum,*
Eumque præ cæteris atro carbone multociès
notatum, Ratsbaum nempe, qui in Trahem
constans, postquam Confessionem integrè
complevisset, valde suspirans, ac si quiddam in
pectore fuisset clausum, quod non revelasset,
*importunè *Mariscallum* postulabat ut ei licentia*
detur aliud detegendi, quod stimulante dolore,
conscientiæ suæ gravius inhæserat. Quâ datâ,
cum nihil omnino ad propositum narraret, 'Ef-
*'fare, inquit *Mariscallus*, si quid in corde lateat*
*'quod impartiri cupis. Ingruit *tempetas*, nu-*
'gis igitur non immorandum est. Ob eam
'causam moram texi, respondebat ille, ut li-
'quidas vestes relinquem, cum irriguos ocu-
'los relinquere non poterim. Funera mea ve-
'steſ comitentur humidæ, licet oculi sequan-
'tur fisci.

Hom. Perlepidè se exterius gesit, nescio
 quid intus sensit, Mortem in hospitem blandu-
 le suscepit. *Morisc.* Nec facetè se minus ges-
 sit in vita. Audiuius enim ab iis qui eum nô-
 runt, quod nullam surriperet bursam absque
 honore ei collato à quo nummum sustulit.

Hom. Quem honorem obsecro? *Morisc.*
 Evaginato gladio *Militem* faceret, cuius for-
 tunam viriliter imminuisset. In juvenili etiam

tem-

tempore deprædationis , priusquam fama illius latius percrebuisset , constans ei mos fuit Cytheram vel Tibiam secum portandi , in quam ludendo Viatorem in Choram duceret , antequam manticam ejus attractaret . Tam festivus & festinans erat Comes in viatoris dispendium . *Hom.* Musicus certe fuit ille latro , sed per brevi spatio artem in *tricipitem arborem* amisit . Quò tandem ut funem suscepit , iste militaris ordinis instaurator evasit ? Quò iste Musicus erupit ? A primo aspectu licet hilaris , in progressu lepidus , in exitu discederet tristis .

Una Scæna in *Tiburnali* Theatro acta totam vitam hilariter transactam , lachrymabilem redderet : Inhumanum esset homini miseriam suam non ingemiscere . *Mor.* Magnoperè te errare machinor . Forsitan illi quos meminimus , Opinionis Ethnicæ firmius inhæserunt . *Hom.* Quænam illa fuit ? *Mor.* Cogitârunt , vel delyrârunt potius Isti , in *Elysii Campis* unum aut alium reservandum esse angulum improbis æquè ac bonis , Sceleratis & Sanctis (quod clementiæ superum ingenuè attribuerunt) ubi incolatum haberent suum . Non tamen sine labore in iis angulis mansuri essent . Injunctum enim uni fuit (ut illi Phanatici Somniârunt) greges pascere ; alteri pastinare ; nemini verò de *Malignis* otiari . Qui ut Ardeliones , & Lenones

nones vixerunt in Terris, non admittendi sunt agere Limaces in *Elysia Campū*. Interea talis vivendi licentia Bonis esset concessa, ut non solum eximarentur à labore, quin etiam omni, sine ullius Censoris acrimonia, indulgerent voluptati. *Hom.* Gratiāsimam eam fuisse Opinōnem procul dubio, arbitror, Captivis nostris morti adjudicatis, si Elysiis se Habitantes sperarent. *Mor.* Nec minus se sperasse *Clavelum*, ingeniosum eum Latronem, opinor. Quām animosum se gessit, cum laqueo sine minima spe veniae censendus esset! *Hom.* Ope tamen & operâ Amicorum poenam evasit.

Mor. Quod ipse penitus nescivit: neque poenam ut eyasit, operam perdidit; Medicinali enim arti, nec non Causidici praxi se illicò applicuit, in quibus maximè protecit. *Hom.* Mitte ista quæso. Hoc ad me parum attinet. *Mor.* Accommoda aurem leniter, & dimisit hisce nugis, narrabo quæ tibi placeant & profint. *Hom.* Quām sicutæ sunt aures meæ talibus Ostentis? *Mor.* Audistine de quodam plebeio proditore, * ATKINSONO nomi-

* Ille quo viam in columnam iusserat, in Accusatorenum mulorum processit. Sub quo praetextu plurimos fecellit, sese vero maxime. APELBIÆ enim Comitiali Oppido WESTRÆ laqueum subiit: immaturè nimis veniente Indulgentiâ, (Veredarii intenta tarditare) pr. xiīa die postquam proditoris panas sustinuerat.

ne

ne appellato ? *Hom.* Quid de eo ? *Mor.* Quid non de eo ? paratus est , ni fama mentia-
tur, *Securi tuæ*, vel alterius *Laqueo*, non solum-
modo *Myricas* quin *Cedros* judiciali censu tra-
dere.— Non inferiora sequetur. Virgas in
urina habet repositas. Et *Molosso*s æquè ac
Catulos cædcent. Multa latent, quæ non patent.
Per brevi tempore detegentur omnia. *Hom.*
Optima nobis arrident omnia. *Mor.* Tre-
munt qui altè sedent. *Hom.* Si sub manu
meâ sedeant, haud diu tremiscent. Remedium
in promptu habeo, quo omnes tremores iectu ci-
tius sunt sanandi. Nemo unquam tali dolore
vel infirmitate laboravit, cui medicina à *Tiburn-*
no præpoperè non subvenerit : celerius imò
quàm optaverit. Unus surculus illius Arboris
multo validior est omnibus Empyricis. Isti
enim fallacia eorum pigmenta, adulterina *Olea*,
& exotica unguenta publicâ voce reddunt ve-
nalia. Multa promittunt , parum proficiunt.
Languentes imò in graviorem condicionem re-
digunt, quàm suscepérunt. Officium eorum est
crumenæ venas æquè ut corporis exhaurire.
Paracelsi verò nostri alium, eumque expeditio-
rem tenent cursum. *Moris.* Mortiferum te
medicum satis superque novimus. *Hom.* Mit-
te laqueo medicinam meo. *Mor.* Apage ! Quo
missurus es reos ; num ad inferos ? *Hom.*
Ne-

Nequaquam. Plures Animæ pervolârunt ad cœlum de *Patibulo* quàm *Cæmeterio*. *Moris*. Subtiliter arguis. Nullæ enim Animæ exeundi de Cœmeterio licentiam habent. Exierunt priusquam eò venerint. *Hom.* Neque hoc unicè accepturi sunt beneficium, quin majora etiam. *Mor.* Quænam obsecro? *Hom.* Ni cœcus vel surdus essem, ingenuè fatereris neminem unquam tam tristi vel depresso aspectu ad Furcam venisse, qui more* *Cygni* ante obitum non alacritè cantaret. *Mor.* Ne dicas alacritè. Lachrymabiles potius quàm alacres tales resonant voices. Illi *Cygni* quos tu refers, in Cantu mortem præcinendo auspicantur, & in eis præsagiis lætantur. Fata sicut evitare nequeunt, divertere ea non vellent si valeant. Quem verò in omni Latronum tuorum turba invenies, qui talis Canticis suavitatem (licet *Philomela* vocem superaret) non amitteret; modò liber evadat, & ab ea canina nece jugulum eripiat? O quàm hilariter audivi captivum, pallido vultu, attrito ueste indutum, in omnibus miserum, *Liberationis* vocem avidè suscipientem! Nihil tamen in eo videre potui quod vitam

* Funera sunt volucris gratissima nuncia Delphi; Flaminis ut cecinit littore Cygnus obiit. Salv.

absque fastidio experat: vel acceptam tepidè non afficiat. Sicut enim nemo tam senili ætate confectus ac confractus est, qui se non alterum victurum annum sperat; ita nemo tam miserè vivit, qui mortem foris pulsantem & intra re luctantem, quām diu vites ei concessæ sunt, non repelleret. Tam suavis est spes vitæ; quām misera, si adempta? *Hom.* Novi tamen quendam in *Novo-portensi* Carcere manibus pedibusque ligatum, & comitiali judicialique censu postea morti adjudicatum, tam levi formidine fuisse perculsum, ut vitam sibi oblatam penitus respueret. *Mor.* Hoc mirandum satis esse non potuit. Certè vel fortunam sibi inimicam fecerat, vel lethali aliquo morbo se laborantem senserat, vel tale beneficium nunquam negligeret. Quo verò utebatur medio, deplo rabilem recuperandi vitam? *Hom.* Si nondum audisti, brevitè referam; quædam erat muliercula, parum formosa, sed Captivi illius salutis valdè solicita, perdite enim eum amabat. Nec operam perdidit; per exiguo enim temporis spatio, *veniam* illi acquisivit; modò se in matrimonio sibi conjungeret. Qua gratiâ relatâ, licet aliis fortassè gratior sonuisse, tanto perè *Condicionem* horruit, ut ab aspectu mulieris primo asseruit, “ Se mille suspendia libentius subiturum fore, quām tali deformitatis moli

“ moli desponsari. Nec ab ea opinione avelli
seu averti poterit ; ignominiosam præferens
mortem fastidiosæ vitæ ; laqueum amplexi-
bus Odiosæ sponsæ. *Mor.* Strenuè certè ma-
gìs quām consultò fecit. Exterius licet minùs
amabilem se ostenderit, solicitude illius Capti-
vi ampliorem præ ceteris ardorem merebatur.
Quis, si mentis compos , vitam, licet ab invisa
manu ei porrectam, respueret ? Mulieri illæ
multum amanti, quamvis parum amabili, in-
gratum , & saluti suæ inimicum se gessit. Le-
ctum perosum contumeliosæ morti quis non
præponeret ? *Hom.* Ille ipse de quo loquimur
multo aliter cogitabat ; quem nec fames nec
vincula superare poterint. Imò tam morosæ &
contumacis erat naturæ, ut nulli Conforti sese
humanitè applicaret. Memini me uno die in
carcerem, ubi detentus fuit , venisse ; et post
paululum temporis hilaritè bibentem audacter
me accivit ad *luctam* ; cui responsum feci :
“ Deferatur lucta donec convenerimus ad *Ti-*
“ *burnum* ; et si ibi me viceris, facile acquies-
“ cam.

Mor. Procul dubio in eo *fatali lœo* citis simè
finiretur palæstra. *Hom.* Rectè dicis, nam in-
tra paucos dies , licet de viribus suis juvenil-
ætate maximè stipatis (spretâ senili puellâ) sub
laqueo finire vitam cogebatur. *Morisc.* Mul-
ta

ta argumenta, s̄epissimè audivimus prolatā de genere mortuum Captivorum ; num facilius esset funi sive securi succumbere ; sed tot sensus, quot Capita. Hom. Magnoperè errant, qui hoc sentiunt. Multa enim Capita publicis portis suffixa, sensu carentia videbimus. Mor. Callide arguis. Hom. Sed verè. In amputato capite quem sensum invenies ? Mor. Sensum revera nec Capitis nec Criminis. Sicut enim in moliendo, ita in moriendo parum sensus retinent Traditores. In via (cui consuetudini minus arrideo) ad mortem bibunt, donec obliviscantur mortem ; in hoc unicè Epicuri opinioni assentientes, post hanc vitam nec voluptatem fuisse nec p̄nam. Hom. Erroribus suis involentes facile relinquamus. Profundant, perdant, periant ; nihil ad me spectat. Corporis non Animæ cura mihi relicta est. In uno, & unicè in uno certiorem fieri vellem. Mor. In nullo tibi desuturus sum. Detege nodum, & enodare quæram. Hom. Ex dictis tuis collegi plures esse proditorum Detectores quam Proditores : Num spe lucri vel conservatione fidei eò fuerunt illecti ? Mor. In utrumque finem eos certasse arbitror. Illi verò qui lucrum in supremam habuere metam, expectationi suæ minimè satisfecisse fuerunt noti ; quamvis maxima emicuit Eugenii gratia in honores eis

eis conferendo, indigentes tamen recesserunt, parum proventus accipientes. Quò valent *hōnores*, si desint *redditus*? Isti nudi & indigentes parum annonæ domibus suis adferunt. Multi depresso honoris onere miserè gravantur; multi honoris onere nudati intimè levantur. *Hom.*
At opulentas sæpissimè uxores sibi ipfis parunt: Talis semper fuit fæminina ambitio, ut nullâ escâ illudi nec faciliùs illaqueari solet, quàm fallacis titulo honoris. Aliis præterri & præire summoperè iis delectabile est.

Spectatum veniunt, veniunt spectentur ut ipse.

Ad convivia exeuntes primas sedes occupant; optima fercula præ cæteris eligunt & gustant. Splendido & specioso ambitu foris coeunt: summum quocunque tendunt obsequium expectantes.

Quàm facilitè falli, libenter se pertulit mulier Honoris fuco suffata, vel præ cæteris formosa! Omnia Spectatorum oculos in se fixos & intimè captos autumat. Quàm supercilioso gestu, uti *Furonis Avis*, incedit! Tantoperè gestit de repentina Honore quem à *plumigero Conjugé* accepit.* Aliæ (ut aviculæ

* *Aliæ Fana convertunt in Cubicula; Aliæ Cubicula in Fana, nullis proficia, in omnibus prophana.*

unius pennæ frequentius coeunt, & similitudine morum congiunt) Templa introeunt, ubi scissuris vestium & sericis citius quam sacris Ceremoniis oculos spectantium allicere gestunt: nec speciosum juvenem prospiciunt, quem earum aspectu capi non quæsitant: nec defuit pulvis *Gethsemana* comis, nec *cernuſſa* genis, modò procaces pelliceant procos. Jugeres super humeros leviter portant: & in fine sponsales Titulos *sub Hasta* reducunt. *Mor.* At melius esset uxoribus carere, quam despontari parentibus dote: & honoribus exui, quam titulis inanibus sine prædis onerari. Et in tales plerumque cautes *Detectores* nostri incident. Maxima fibi-ipsis promittunt in Rure, sed excessæ inveniuntur spongiæ in Urbe. Sicut Umbrae huc & illuc dispatiantur in Plateis, sed absque ulla Observantia transiunt. In Aula parum spectantur: vel enim non creduntur ea quæ narrantur; vel Aulico palato mindis sapient quæ deteguntur. Imò magnoperè cavendum est ne aliquid in Magnatum injuriam proferatur. In *Scandalum magnatum* incidere periculosisimum est.

Novi quendam Septentrionali parte genitum, qui postquam diu & multum laborasset in detegendo Proditionis tam *Assertores* quam *Authores* nuperius exortæ, præpopero cursu ad

ad Urbem perexit. Post paululum temporis (ut
in * *Annali* nobis lepidè traditum est) veniens
ad Aulam, manifestum fecit quām ingenuè &
alacriter se gessisset in aperiendo illius *Conju-*
rationis originem & progressum. Ibi diu com-
mōrabatur quotidie expectans operis sui mer-
cedem. Sed levi aurā illusus, quando ne tan-
tum acquirere potuit, quantum expenderat ;
unā statuit die ad Urbem recedere : & ex pro-
posito vehiens ad Locum ubi vestes cujusque
generis erant venales : postquam Officinæ cu-
stos (quis enim tali Sartore officiosior ?) Indu-
menta sua produxisset, canorā voce clamitans ;
Quid emptura est Dominatio vestra ? Nitidæ hic
coemenda sunt toga, tunica, pallia, vestimenta à
capite ad Calcem fæminis èquè ac viris accom-
modatisima. In promptu habemus parata, qua
de Rustico Generosum facient : de Colydone
Aulicum.

Cui non aliud responsum quām hoc ipsum
dignatus est reddere : “ Abite vos vestes Ty-
“ riæ, Phrygiæ, Sidoniæ ! Quid ego vobiscum,
“ aut vos mecum ? Ostendite mihi *Fatui Pile-*
“ *um & Stolidam Tunicam*; talis condicioni meæ
“ competit habitus. Multum laboravi, & operam
“ perdidi ; Diu Aulæ commoratusfui, & ni-

* *Mancin. in Annal. Ficet.*

“ hil acquisivi : aureis promissionibus me pavi
 “ & perii. Quis igitur tali habitu dignorem se
 “ æstimet ?

Hom. Quam lepidè se illudi permisit ! Tam
 lem revera promerebatur habitum, qui Urbi &
 Ruri se in tale exposuisset ludibrium.

Mor. Meherclè opinor (& ab hac opinione
 perpauci dissentient) si omnes qui in hac *Terra
 Promissionis*, tali modo illusi sint, stolido eo
 cultu essent induiti, in tantum pretium & valo-
 rem istæ mimicæ & variegatæ exurerent ve-
 stes, ut nullæ iis haberentur * pretiosiores. Si-
 cut Stultorum plena sunt omnia, ita multo a-
 pertius ista Stolidos delinearent Insignia. *Hom.*
 At parum commodi tales mihi allaturæ es-
 sent Tunicæ. Mallem citius inire commerci-
 um cum Phanaticis & Presbyteris (*Catalina* in
 pectore Effigiem gerentibus) in ære sunt ditio-
 res & vestitu cultiores. *Mor.* At triste quid-
 dam de Præsbytero narratus sum, quod te
 magnoperè premat. *Hom.* Triste quid de eo
 narrari potest ? Nil tam grave *facundo* illi *Pro-
 ditor* unquam obtigit, vel obtinagere poterit,
 de quo intimè non lætabor, modò dispendum
 laqueo non adferat. *Mor.* Dic mihi ingenuè,
 nonne ex animo optares omnes *istius farragi-*

* *Frequenti agerentium redderes Habitum charam &
 carum.*

nisi inveniri reos hujus subortæ Prodictionis?
Hom. Quid optatius? *Mor.* Et tibi quid infelicius? Hisce enim aurib[us] audivi Quendam (Eumque spectatissimum curiæ * Præsidentem, Præsidium & Præsidem) publicè profiteri, se certum fieri ne ullum *Presbyterici Ordinis* huic Conjurationi fore cognitum. Tam fortē se Pugilem & Satellitem in prurientis illius *Professionis* gratiam offerre non erubuit. *Hom.* Quis pro seipso arma non susciperet? Qui in defensionem Causæ cui intimè faveret, Vindicem se non ostenderet? Nemo tenetur accusare, multo minus prodere seipsum: nec minus turpe est proprium conspurcare nidum. Haud dubitandum est, quin de eodem Puteo quam hausisset. *Mor.* At *noli me tangere* Præpotens monet, dum Debilis languet. Aliorum *discrimina* sunt nobis *documenta*; aliorum *pericula*, nobis *præcepta*. Exemplis optimè sumus moniti & muniti.

De quodam homine valdè conspicuo, nobili familiâ prognato, ore facundo, egregiâ specie, integerrimæ famæ in * *Annalibus Majorum* s[ecundu]m *sæpiissimè* legi. Nec exemplum memoratu indig-

* *Præsidentem ab Ephori ordine*; *Præsidium à Populi opinione*; *Præsidem ab officiis institutione*.

* *Berosus in Annal.*

num habeatur. Iste vir eximiis dotibus imbuitus, & singulari gratiâ Principis eo tempore florentis maximè acceptus; diu commoratus est in Curia, magnis multisque donatis honoribus, quos omnes ex probitate & modestiâ suâ optimè promereri videbatur. In hac affluentia famæ & fortunæ invicem colluctantium tam tutè & securè discubuit, ac si ei concessum à Superis esset supra impetum inimici fuisse sicutum, & amicorum numero tantoperè stipatum, ut pluribus non indigeret. At rotâ fortunæ perbrevi temporis articulo mutabili vultu versâ, (ut Magnatibus * æmulis sæpissime evenit) surrepsit Quidam in Curia subtilis & versatilis ingenii; qui humili licet & obscurâ origine natus, in Consularis dignitatem ordinis, summâ prudentiâ suâ, & in publicis peritiâ, (præcipue verò colligendæ amicitiæ gratiore artificio) attigisset. Iste verò Magnus gratiâ Imperatoris abuti solitus, ab eo integro Primate, quem superâ meminimus, accusatus fuit. Multa, eaque gravia in Consulem erant objecta; & non so-

^{**} Multi sunt, nec inferioris ordinis, de quibus nulla alia ratio ad libendam est, quia in altiores honoris gradus non surrexerunt, qui in quod genuina quedam modestia, & Cæsariorum imitatio eorum animos à surgendo omisstantibus stimulis fortiter detinuerunt. V. de Plut. in vir. Tiburtii.

lùm allegata sed probata. Sed quò ista omnia? Tali artificio benevolentiae colligendae prædictus erat, ut Judices ipsos quorum sententiā vel liberandus vel censendus esset, præmiis sibi conciliasset. Nec non Imperatoris clementiā, multo gratius quām merebatur causa, non solum veniam sed majorem acquisivit gratiam. Imò, quod mirandum satis non est, Aulicorum quorundam consiliis, quibus integerrimi illius viri probitas ac morum sobrietas parum artifis-
set, intra paucos dies (injustis eorum querelis acquiescente Principe) exclusus erat finibus Curiæ: Hoc modo pro veræ virtutis præmiis fal-
si sceleris pœnas subivit. *Hom.* Sic Labruscæ crescunt, generosæ Vites decidunt. *Mor.* Hinc colligo, quām periculosest Dete^{ctoris} vel Accusatoris subire officium, ni altioribus su-
stentetur Fulcris quām debilitari, vel fortioribus Athletis repelli valeant. Sed ista *Superioribus* sunt relinquenda. Nunquam novi ullam pro-
ditionem talem in gradum exurgentem, quæ li-
cet * occultioribus artibus fuit palliata, in lu-
cem non venerit vel accusatione Detegentis,
vel ingenuâ agnitione Molientis. Semper uni-

* Quām plurima sunt abscondita Prodigioris arte vel
artioribus nervis, quæ si puerent Artifici Da noctis sinem
infusum distenderent.

sive alia elicienda erat rima , de qua prorepstic
 (sic Fata volunt) proditoris ruina. Sed nequaquam tibi extincta sit spes plura acquirendi sti-
 pendia ex eo officio quod tibi & asseclis tuis in-
 cumbit. Novus es Artifex, et novo Fabro in-
 crementa expectanda sunt nova. *Hom.* Quæ
 Regio in terris tam benignè laqueis afflatu-
 ra est nostris ? *Mor.* Transmarinas si disqui-
 veris oras , illicò invenies ; Eò aufugerunt
 quām plurimi illius cōetus surrepentes Catuli ;
 qui in Præsepibus latentes, licet nec latrare nec
 mordere audeant, si eò tempora s̄avirent ut se-
 ditionis nova coöriretur seges, nullos in agen-
 do promptiores, vel machinando argutiores re-
 periremus. *Hom.* Quinam illi ? Certè novi
 præcipuos nefariæ illius farraginis sub manu
Heri mei diutiùs interiisse. *Mor.* Hoc nihil
 verius esse fateor : attamen sicut in vindemiali
 tempore quædam marcidæ & putulentiæ uvæ,
 passim sunt sparsæ ; ita Transfugæ sunt ejusdem
 stirpis permulti in remotioribus discurrentes
 partibus , quorum consilia & moslimina *Securis*
 aciem æquè sunt promerita inter pessimos qui
 antehac proditionis suæ luerunt poenæ. Ubi
 obsecro latent perniciosissimus ille LUDLO,
 sceleratissimus ille sacrificulus RUHARDSO-
 NUS, qui in Comitatu quo vixit, Pulpita pri-
 mū effari Seditionem docuit : & in proditio-
 ne n

nem apprehendo Rostra personare fecit? tali more dominatus est iste *homuncio*, ut Fana prophana, Loca Sacra, Tumultus Seminaria redderet. Ubinam etiam impudicissimus ille GOF-FA, qui *Circumgerronis* Titulum meritò sibi arripuit, à spargendo semina teterimæ prodigionis suæ? Ubi WHALEIUS, quo nemo in iudicio debilior, nec in res novas moliendo acrior nunquam extitit? ut taceam *Sutorem* illum proditorium HUSONUM, cui finem Natura imposuit vitæ, non ignominiæ. Sanguinolentum etiam judicem eum LISLUM rubro Charactere semper denotandum; cuius saevitatem nec *Consulatus* nec *Comitatus*, de viribus Trium unicè *Stratiotum* (quorum memoria à nobis fidelissimè retinenda est) eripere poterint! *Hom.* Quò ista? parum lucri mihi adferent; in longinquioribus locis confiti sunt quam* linea mea pertingere valeat. Tales *Adjuratores* invenerunt isti *Proditores*, ut in gremium nunquam lapsuri sunt meum. *Mor.* Ne te fallat timor tuus. Meministi certè (nuperius enim contigerit, de memoria igitur facile exilire nequit) egregios eos *Conjuratores*, BAXSTERIUM, OKEIUM, & CORBETUM, Patrias reliquisse Sedes, ad exterias

* *T. Burnina linea peregrinis nimis curta.*

confugisse Gentes, ubi se reperturos *Aſyla* (Latibula saltim periculis libera) integrè sperarunt, vanâ tamen spe illusos se agnōrunt. Sicut enim securitatis gratiâ ad alias fines erant transveſti, ita in fine contumeliosè ad nos erant redacti, ubi corpora laqueis, viscera flammis miserè obtulerunt. *Hom.* Utinam hisce *Transfugis* talia occurrerent Fata : Valdè autem vereor tot *Fauorisbus* eos stipatos fore, ut huc eos remiſſos ægrè permittent. *Mor.* Ne te hæc teneat opinio. Nulla est Regio longiore licet ſpatio Insulæ noſtræ diſſita, quæ ex amore vel timore ſeſe non obſequentiſſimam votis & officiis noſris reddet. Audis procul dubio de instructiſſima, invictiſſima imo *Claffe* noſtra, cui in nullo tempore compar *Neptuni* imperio fuit tradi- ta ! *Hom.* Quid de ea ? *Mor.* Quid non de ea ! Cu- jus fama longè latèque diſſusa eſt, & tantopere diſpersa, ut ab illius ſonitu, quaſi inſolito quo- dam terrimotu, tota coartremuit HOLLAN- DIA. Unde à primo aspectu colligi potest, fi ullos proditores illius fortis huc uſque in ſinu- bus eorum tacitè ſervârunt (tali quotidianâ fe- bri laborant) quod omni morâ poſtpoſitâ, cele- riūs neſcio an alaciūs, *Tenebriones* eos ad nos remitterent, modò multiplicibus inſolenciis ſu- is indulgeremus, vel conciliatos ſeſe nobis red- derent. At injuriæ tam graviter perpeſlæ le- viore

viore manu nec leniore mente sunt compensandæ. Nostræ manus ingratissimam hanc Gen-
tem ex pulvere ad potentiam eduxerunt, è pe-
nuria ad opulentiam perduxerunt. Sed quām
certa licet sera Superūm constant judicia! De
“stercore ereximus, & ad eandem materiam cum
“Muscis & Cantaridum turmis, quarum
“Emblemata sunt, reduximus. Tali pavore,
ut Lepores tremuli, sunt percussi, ut *Lardum*
& *butyrum*, aut quicquid sibi maximè charum,
in *prohibitum cibum* libentissimè denunciarent,
modò formidulosæ Expeditionis nostræ impe-
tum evadere poterint. Sed tam levi transitu non
evasuri sunt poenas: patientia læsa fit furor.
Gravissimi nobis fuerunt Debitores, Nunc ve-
rò post multas insolentias procacitèr illatas, ul-
tionis hora appropinquat. Tantum solvituri
sunt pro piscatura Halecum, tantum pro de-
tentione & direptione Navium, tantum pro
diversione commercij nostri in extraneis locis;
pro omnibus his & multis aliis injuriis difficul-
tèr digerendis ratio est reddenda & retributio
adhibenda; aliter præter flammam & fascem
nil expectandum est in *Hollandia*. *Hom.* Nu-
perrimè relatum est quandam prodigiosam crea-
turam in ea Regione apparuisse, *Cometa* nomine
appellatam, plebagis valde terribilem, *Nautis*
præcipue, talem enim Speciem in mari,
ubi

ubivi nati & prognati plerumque sunt, nunquam se vidisse afferunt. *Mor.* Nil verius. Multo facilius iis esset in mari *Cetum* quam *Cometam* conspicari: Ille Salo, ista Cœlo designatur. *Hom.* Hæc scientiam meam longè exuperant; supra *Scalam* enim *Patibuli* nunquam mihi licuit concendere: Scire tamen à te vellem de qua stirpe istæ oriuntur *Cometae*, & cujus generis sunt dicendi, an *Masculi* an *Feminae*? *Mor.* Quam insipide me scisfitaris! Te *stolido* illi optime assimilari arbitror, qui publicè afferuit hanc *Cometam*, in quam tota Europa oculos figit, *Cometissam* fore cujusdam *collapsi Comitis*, qui nullam habens commorandi Sedem in terris, præmiserat *sponsam* ad æthera, si in superiore Regione iis conducenda sint habitacula, quæ in inferiore nusquam erant reperienda: tam misere delyrant Rustici de aspectu hujus stellæ. *Hom.* Quid autumant aut quomodo delyrant parum me movet; hoc certissimuni est (ni famam mendacein nimis teneamus) *Hollandiam* graviore percussam fore metu quam terribili aspectu hujus *Cometae* nunquam audivimus: Nec absque causa iste coortus est terror: nam versus *Hollandorum Posteriora* (munda sint subligacula precor) (uti in ultimo eorum Navalii prælio contingisset) *Caudam* eam ferientis *Draconis* minantes suos intorsusse radios narratum est. Quam finis

stro autem exitu illud certamen clausum fuisse, quisnam eo tempore vivens ignorare potuit? Sed quid hoc ad me! Ni Pyraticam exerceant artem, & capti, sub imperio redacti sint meo, parum mihi profiturum est eorum inforeunium. Clamores naufragantium, suspiria periuntium, lucrantes auribus nostris susurros non adferunt. De terra non mari redditus proveniunt mei. Navigia eorum marinis relinquamus Fatis, sive adversis ventis periant, sive ad portum tutè veniant, parum ad me attinet. Manifestum tibi faciam (nec quicquam certius deduxi ab experientia mea) quomodo à morte Heri mei *Gregorii* in omnibus *nodis* satis experti, duo fuisse incommoda Officio meo valde gravia. *Mor.* Quænam ista? *Hom.* Primum est à *reatus remissione*, quando illi qui adjudicati sunt rei, Amicorum potentiam vel pecuniā, Captivi Oratrice optima, de manibus meis sunt erepti; & ad *Barmoudes*, vel *Barbados*, transmissi, ubi novam progeniem Latronum plerumque gignunt, prognatam ad nos remittunt. *Mor.* Hoc in commodum tibi vertatur. Latrocinio maximè tua ditatur vocatio. Si nulli essent Fure, Carnifex jugulis suis alligarent funes. *Hom.* Ipsi interim *Transfugi* si redeant, tam nudi apparent, ut ne vestem habent, qua officium meum compensent. *Moris.* Vilis esset vestis
quæ

quæ mercedem funis non valeret. Apprimè suboleo desiderium tuum. Malles eos transvehi hinc ad *Tiburnum* quām ad *Barmoudem*. Quod verò aliud est incommodum quo gravaris? *Hom.*
 Ista assueta *Lectionis* concessio captivis laqueo adjudicatis permissa. Talis consuetudo valdè displicet. Literatis poenas evadere, & signari puniri, quid inquis? Impunè legent, modò legant. Quando in opinione mea, *Scholaris* si libro ipreto profiteatur Furem, maximè omnium promeretur Furcam. *Mor.* Benè tecum fuisset si in tempore *Licinii* vixissés, quando omnes Literati de finibus imperii erant exclusi. At quarelis hisce remotis, monitum te haberem *Terminalis Sessionis* tuæ. In qua sicut *Causidicus* de lite pendente, tu de pendente fune pendes. Multo latior est Reditus officio tuo exhibitus, quām meliori viro optimè sufficiat. Interea, parum resert si *Securis* tua securè dormiat & rubiginem contrahat, donec stolones multo clariores insurgent, & Securi tuæ invitatos se offerant. *Hom.*
 Crede *Morisco*, haud citius proditionis ruinam fugent & surgent, quām Securem vel Restem in amoris mei testem paratam invenient. Vive & vale. *Mor.* Vale, & funem respice.

Regi qui perfidus, nulli fidus. *Casim.* *cont.*
Buch.

F I N I S.

In Errata.

Tot *Errores* in omni angulo prægnantis hujus Insulæ pallulantes reperi, ut hosce Typis occurrentes minùs erubui.

Graviores corrigite,
Leviores dimittite.

De *Comico* me *Tragicum* reddidit prelum.

Afflet Typis gratia Conditoris qui regit Typos.

Calamus in manu,
Genius in mente.